

Altay Kenger

BUDMO

counter-ground culture zine

kış süremi

V3

Da Poet
Saian SS
Cem Kısmet (Pilli Bebek)
U.L.A.Ş
Mr. Morbid & Melph
Xpert
Kolera
Dr. Fuchs
Laila Love
Cigarettes After Sex
Edenbridge
Karma to Burn
Çağrı Sinci
Ercan Mehmet Erdem

Kam Ata
Kayra
Sage Francis
Flört
Seyduna Tunay Bozyiğit
Turbo Tunç Dindaş
Dead Combo
God Is An Astronaut
Kaleida
Midlake
Misia
The Handsome Family
Brother Dege
Troy Duffy

Da Poet

Röportaj: Altay Kenger

Sirk Fanzin Vol. II

Eylül 2014

Da Poet

Da Poet'i tanıyanlar kadar tanımayanlar da vardır galiba. Bundan dolayı; Da Poet kimdir, ne yer, ne içer, ne dinler, nerede yaşar, nerelidir?

İsmim Ozan Erdoğan. Da Poet; rap, rap prodüksiyonu ve dj setler yaptığım bir karakter. Müzik bağımlısıyım. Marmara Üniversitesi Radyo Sinema Televizyon mezunu, şimdilerde ise ses mühendisliği öğrencisiyim. Doğma büyüme İstanbulluyum.

Alınlarının karşılığında para kazanılmayan bir ülkedeyiz. Bu rapçiler kadar diğer türdeki sanatçılar ve yazar/şairler için de geçerli. Anıl Piyancı'nın dediği gibi bütün rapçilerin rap dışında meslekleri varsa Da Poet ne işle meşguldür?

Düzenli yaptığım tek şey şu an için müzik -ama bu hep böyle gider mi bilemiyorum- Daha öncesinde PA işleri yapan bir ses firmasında çalışıyordum, yine ekmeğimi ses üzerinden kazanmak istegi ndeyim.

Hiphopla uzun süredir içli dışlı olduğunu biliyoruz. Peki verse yazıp, beat yapıp faal olmaya yani sadece dinlemekle yetinmemeye, eser vermeye ne zaman başladın?

2003 yılı olsa gerek tam anlamıyla ilk kaydımı yapmam. Rezaletti tabi...

Bu camiadaki çoğu kişi bir mahlas sahibi. Herkesin kullandığı mahlasın bir anlamı, manevi önemi vardır muhakkak. Peki mahlas olarak neden Da Poet'i seçtin? "Poet" = Şair = "Ozan" dersek anlamını ifşa etmiş olur muyuz?

İsim olayıma, benim adıma pek takılınmasın istiyorum zira yarın öbür gün başka isimler de kullanabilirim. Da Poet'in hikayesi de şöyle: Ben eski graffiticiyim. İsmimin sözlükteki karşılığına bakıp alelade bulduğum bir şeydi Poet. Da ekini de 2003-2004 arası Atlas Pasajı'nda plakçısı olan ve o dönem ondan çok şey öğrendiğim DJ Da Frogg'dan aldım yani onun bundan haberi yok tabi. Kendim ekledim, hoşuma gitmişti.

Sert Ünsüzler döneminden Poetika'ya kadar olan dönemde müzikal yönden değişimini nasıl yorumluyorsun peki? Hangi albüm senin kişiliği daha iyi yansıtıyor sence?

Ben devinimi olmayan her şeyin ölü olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla beni en iyi anlatan albüm kronolojik olarak en son yaptığım dır. Aynı nehirde iki kere yıkanılmaz malum.

Da Poet

Poetika'da Türkçe Rap'in temel taşlarından biri olmaya aday bir şarkı var: Hiphop! Fuat'tan, Dr. Fuchs & Ceza'ya kısaca Nefret'e, Turbo önderliğinde çıkan Yer altı Operasyonu albümüne kadar birçok albüm ve rapper'ın ismi geçiyor o şarkıda. Anlaşılan sayılan isimler senin için çok değerli. Bu ismini saydığın, bir zamanlar hayranlıkla dinlediğin insanlarla şimdi aynı sahneyi paylaşmak, aynı albümde yer almak nasıl bir duygu?

Bu saydığın insanlarla ilk tanışmam da ellerimin titrediğini hatırlıyorum çünkü ben dönem itibari ile hep iyi bir dinleyici oldum. Tüm kasetleri aldım, gidebildiğim tüm partilere, konserlere gittim imkânlar az da olsa çok dinledim. Dolayısıyla bende bıraktıkları güzel anılardan ötürü Ceza, Fuat, Turbo gibi abilerin yeri apayrı.

Hiç Sevmedim Seni'de dolu dolu bir isyan göze çarpmıyor değil. "Popüler değilse katliamdan sana ne!", "hiç sevmedim seni, ettiniz rapi de arabesk!" gibi sözlerle pek üstü kapalı olmayan bir dille gerekli giydirmeleri yapmışsın. Popülerlik konusuna girmeyeceğim ama şöyle bir baktığın zaman Türkiye'de rap müziğin hak ettiği yerde olduğunu düşünüyor musun? Ayrıca arabesk rap türünün (gerçi buna tür demek ne kadar doğrudur orası muamma ama) yaygınlaşması Türkçe Rap'i nasıl etkiledi?

Türkiye'de arabesk olmayan bir şey halka hitap edemez, burada her şey arabesktir. Politika da öyle. Dolayısıyla şarkı da arabesk rape yüklenmiş gibi gözüksekte aslında halkın bunu sevdiğini bizim yaptığımızın ister istemez marjinal kaldığı gerçeğini idrak edebiliyoruz. Mutlu muyuz bu durumdan? Hayır! Ama elden sadece 'hiç sevmedim seni'ler gelebiliyor.

Biz dinleyici tarafından bakınca Free Style turnuvaları, konserler, düetler, soundtrackler, toplama albümler, Anlatın Ben Dinlerim belgeseli gibi aktivitelerin Türkçe rapin yayılmasına katkı sağladığını düşünüyoruz. Peki, durum gerçekten öyle mi? Bu aktiviteler Türkçe Rap'e ve siz rapçilere fayda sağlıyor mu, sağlıyorsa nasıl bir fayda sağlıyor?

Biz ne kadar aksiyonun içinde olursak o kadar başarılı olacağız. Gerçek.

Şunu merak ediyorum: Eser vermeye başladığın ilk zamanlarda (şu an için de geçerli bu) ilk önce sözleri yazıp onun üzerine uygun bir beat mi hazırladın, yoksa hazırladığın beat'e uygun sözler mi yazdın?

Ben çocukluğumdan beri rap dinlerken hep beatlere kulak verdim. Kafamda hep beatler çalışıyordu. Benim için hep müzik ön plandaydı.

Da Poet

Hayki'yle beraber okuduğunuz ve yine uzun süre hafızalardan silinmeyecek nitelikte bir şarkı olan Hiç Sevmedim Seni'den sonra, Hayalet Islığı Yolsuzluğu'nu saymazsak, bir sessizliğe gömüldün. Instrumentals Volume 5'ten sonra yeni bir albüm hazırlığı var mı? Veya bir single?

2 ya da 3 ay içerisinde yeni oluşumumuz 90BPM'in albümü çıkıyor harika bi' albüm oldu. Bu aralar klibiyle ve miksleriyle uğraşıyoruz. Ardından bir solo EP gelecek. O'nun ardından da Beattape 2..

Biz senin liriklerinde genelde sisteme, topluma, popüler kültüre ve bu tarz şeylere bir veryansın bir isyan görüyoruz. Genel olarak bir şahsı hedef alan diss'lerin çok değil. Aynı şekilde bizzat seni hedef alan diss'lere de pek rastlamadık, hatta hiç yok diyebiliriz. Biraz enteresan olacak ama neden böyle? Yani hiphop ortamında diss sık görülen bir şey, ama senin bu tarz şeylerle pek alakan yok gibi, haksız mıyım?

Yani olsun istemediğim şeyler sonuçta. Ben, çirkinlik seven biri değilim. Bi' yerde kavga, gürültü en basitinden 'iyi olmayan bir enerji' varsa orda ben yokumdur. Yanında iyi hissetmediğim insandan uzaklaşırım dolayısıyla kimseye de çemkirmem kendi yoluma giderim. Zira bu piyasadan insanlara

da bugüne kadar hep kötülüğüm değil iyiliğim dokunmuştur dolayısıyla benimle ilgili o tarz şeyler duymazsınız. Duysanız da dedikodudur.

İnternetteki bazı forumlarda Kuvvetmira'dan, daha doğrusu bizzat Sagopa Kajmer'den, bir davet aldığı ve bunu reddettiğin söyleniyor. Harbiden Kuvvetmira'dan bir teklif aldın ve reddettin mi yoksa bu bir internet efsanesi mi?

2005 yılında o tarz bi' durum olmuştu. Yeni bir şey değil. Bence önemli bir şey de değil.

Şarkılarında aşk temasını, melankolik duyguları işlediğini görmek pek mümkün değil. Dur Dünya haricinde melankolik tarzda şarkıların pek yok. Halbuki, şahsi fikrim, Ados'un Katarsis albümde eşlik ettiğin Kamber parçası sesine, tonlamana gayetle uymuştu. Yani daha melankolik eserler verirsen de başarılı olacağını tahmin ediyorum. Neden şarkılarında lirikliği değil de satirikliği, didaktikliği ön planda tutuyorsun?

Sevmiyorum plastikten ağlak olmayı. Yukarıda bahsettiğim gibi oldukça sıkıldım arabesliğimizden. Ben kendimi özgür hissettiğim bir müzik istiyorum. Geçmişte dinleyicide böyle bir etki yarattığım için de dolayısıyla eskisi gibi işler bekliyorlar benden. Belki bu yüzden ileride Da Poet proje olarak komple bitebilir.

Da Poet

Hiphop bir yere kadar. Şimdi biraz da edebi düşüncelerini öğrenelim mümkünse... Mesela edebiyatla aran nasıl? Şarkı sözü yazma kaygısı gütmeden oturup şiir yazar mısın mesela, veya yazdın mı hiç?

Müzik olmadan hiç şiir yazmadım. Şiir bende duysal bir enerjinin sonunda dökülebiliyor. Kulaklarımla yazıyorum da desem biraz komik olur ama yeridir. İyi bir şiir okuyucusu değilim daha çok düz yazı ilgimi çekiyor edebiyatta.

Okumaktan en çok zevk aldığın edebi tür hangisi? Şiir, hikaye, roman vs vs...

Ütopya ve distopya romanları hayranıyım. 1984, Mülksüzler, Ada gibi eserler heyecanla okuduğum ilk aklıma gelenler.

Bildiğin gibi günümüzde birbirinden farklı düşüncelere sahip binlerce yazar ve yazar aday var. Tabi bir bu kadar da edebi oluşum, edebi dergi ve fanzin var. Bu kadar yazar içinden kimleri takip ediyorsun? Abone olduğun veya da salt takip ettiğin edebi dergiler var mı mesela?

Son zamanlarda Ot ve Yeni Harman okuyorum. Bu işin yeraltı kısmının da çok kuvvetli olduğunu harika dergiler, fanzinler çıktığını duyuyorum fakat daha henüz derine inebilmiş değilim. Abone olmasam da memlekette çıkan hemen her mizah dergisini okuyorum mizahçılara karşı da büyük bir saygı ve hayranlık duyuyorum.

Günümüzü bir tarafa bırakalım. Da Poet'in gençliğinden bu yana severek okuduğu yazarlar kimlerdir? Edebi tarzını, düşüncelerini örnek aldığı yazarlar vardır mutlaka...

Charles Bukowski benim için çok özel. Edgar Allen Poe, Albert Camus, Anton Çehov gibi çok büyük yazarların da eserlerinin yeri bende apayrı.

Ados'a eşlik ettiğin Kamber şarkısının klibinde Kafka'nın Babaya Mektup kitabını görüyoruz. Kafka'yı okur musun? Daha genel sormak gerekirse dünya edebiyatından kimleri okursun/seversin?

Kafka'yı seviyorum sadece edebiyat değil sinemadan müziğe kadar bir çok sanatın içinde Kafka'yı yakalayabilirsiniz. Umarım ben de bir gün Gregor Samsa gibi uyanabilirim.

Her şey bir yana, fanzinler hakkında ne düşünüyorsun? Ben bunu kişisel olarak çok merak ediyorum.

Edebiyat fanzinlerinden ziyade zamanında içinde graffitiler olan fotokopiyle çoğaltılmış bir fanzini satın alabilmek için çok çaba sarfettiğimi hatırlıyorum: kargolar, PTT'lerden para yollamalar vesaire... Sonradan da ilgimi çeken içerikleri olan tüm fanzinleri almaya çalıştım. Tamamen el emeği göz nuru olması hele ki günümüzdeki dijitalleşmeye karşı

Da Poet

direnişleriyle tabiri yerindeyse onları
“gurur abideleri” olarak görüyorum.

Bunca yoğunluğun içinde bize vakit
ayırдың için teşekkür ediyorum. Son
olarak hem rap dünyasındaki sevenlerine
hem de yeni nesil edebiyatçı adaylarına ne
söylemek istersin?

Özgür ve özgün olmaya çalışmaktan
vazgeçmeyin dostlar. İçinde sevgi olan
herkese ve her şeye selam!

Saian SS

Röportaj: Altay Kenger

Sirk Fanzin Vol. II

Eylül 2014

Saian SS

Alinterinin karşılığında para kazanılmayan bir ülkedeyiz. Bu rapçiler kadar diğer türdeki sanatçılar ve yazar/şairler için de geçerli. Anıl Piyancı'nın dediği gibi bütün rapçilerin rap dışında meslekleri varsa Saian ne işle meşguldür?

Gemi inşa mühendisiyim. Özel sektörde bir tersanede çalışıyorum.

Hiphopla uğraşmaya ne zaman başladın?
Üniversitenin ilk yıllarında.

Başıbozuk, Dilimizi Biliyor, Olma, Sıkı Dur Geliyorum, Opus Magnum Provaları, Battle Royal gibi birçok albüme imza attın. Bu albümlerden hangileri müzikal yönünü, düşüncelerini hislerini daha iyi anlatıyor sence?

Her albüm yapıldığı dönemin benim açımdan etkilerini mutlaka yansıtıyor, bu bakımdan hepsi benim düşünce ve hislerimi anlatıyor. Tabi giderek yükselen bir grafik var, teknik ve anlatım yönünden hep bir daha iyiye gitme durumu var. Bu açıdan her albüm hep bir öncekinin önüne geçti.

Şunu merak ediyorum: Bu camiada tanışıp kardeş gibi olduğun rapçiler tabi ki var. Ama kendi öz kardeşinle feat yapmak, onunla aynı sahnede yer almak, aynı albümlerde bulunmak ve –mesela-free style olayında karşı karşıya gelmek nasıl bir duygu?

Hoş bir duygu kesinlikle. Kardeşimle aynı işle uğraşmak, aynı ortamın içinde olmak ve beraber bir şeyler üretmek herkesin sahip olamayıp ve imrenebileceği bir durum. Free'lerde neredeyse her zaman beni ezerdi, bu pek hoş değil.

Hiphop camiasında çeşitli aktiviteler var. Turnuvalar, konserler, belgeseller, soundtrackler vs vs. Bu aktiviteler Türkçe Rap'e ve siz rapçilere fayda sağlıyor mu, sağlıyorsa nasıl bir fayda sağlıyor?

Ben nehrin öbür tarafındayım. Türkçe rapin yayılması nedir? Neden yayılmalıdır? Bunun için ne diye çaba sarf edilmeli? Rap yayıldığında getirisi kime kimlere ne olacaktır? Televizyon'da rap'i görmek rape kademe atlatmak mıdır? Bunlar bana göre zırva. Rape nasıl baktığınızla ilgili. Beni çocukluğumdan bu yana cezbeden rapin alt (ve ters) kültür olmasıdır. Akıntının dibinden ve tersine akar, akmalı. Beni emziren ve benim icra ettiğim rapin bayrağı kara oldu, muhalif ve her türlü iktidar ve otoritenin karşısında oldu. Neden herkes bu minvalde bir akımın ve edimin tarafında olsun ki? Ben bunu bir eğlence unsuru olarak görmedim, göremem. Bu şekilde yorumlayanlar var, olabilir herkes özgür, rap her türlü yoruma açık. Nehrin öbür tarafındaki insanlara bir fayda sağlar mı bunu onlara sormak lazım.

Saian SS

Bir eserde senin için önemli olan müzik midir söz müdür? Hangi alanla daha fazla uğraştın, hangisine daha fazla önem verdin?

Her iki yönüyle de uğraştım. Sonradan yazmak benim için daha bir önem kazandı.

Hayki, Da Poet, Patron, Karaçalı ve senden mürekkep olan PMC'de durumlar nasıl kısaca? Ve PMC ekibi olarak ortak bir projeniz var mı yakın zamanda?

Karaçalı ve ben pek zaman ayıramıyoruz ama sık-sık bir araya geliyoruz. PMC olarak bir şeyler olacak ilerde.

Başbozuk albümündeki Kanunsuzlar adlı şarkı Türkçe Rap'in kilometre taşlarından biri. Gerek lirikleri gerekse müziğiyle ve yorumuyla özgün bir tarzı var. Bu şarkının hikâyesi nedir? "Derin mevsusunu dinlemesi bize nasip olan Gaziosmanpaşalı İsmet" kimdir?

Bütünüyle hayal ürünü. Farklı bir şeyler yapmak istedim. Edebiyatta öykücülük var, ben de raple buna benzer bir şey ortaya koymak istedim. Kenar mahalleden iki karakterin, belalı ve bitirim iki tipin hikâyesi.

PMC olarak Kanunsuzlar filminin müziklerini yapıp filmde konuk oyuncu olarak yer alacaksınız. Bahsi geçen şarkı

ile filmin ilişkisi nedir? Gereken kontaklar nasıl kuruldu? Filmde PMC bünyesinden kimleri göreceğiz? Filmde bildiğimiz şarkılar olacak mı? Bu proje üzerinde ne zamandır çalışıyorsunuz, biraz anlatır mısın? Künyesinde sizin ekibin adını barındıran bir film haliyle kaliteli olacaktır, biraz ipucu versen...

Aslına bakarsan oyuncu değiliz. Filmde birkaç saniye görünüyoruz ya da görünmüyoruz. Yalnızca film müziklerini biz PMC olarak yaptık. Sanırım bilinen şarkılarımız da filmin içinde olacak ve yeni şarkılar da. Yapımcı (ve şimdilerde sıkı arkadaşım) Orçun Benli bana ulaştı, kendisi gerçek bir underground Türkçe rap dinleyicisidir, benim belirleyeceğim bir ekiple beraber film müziklerini yapmamı istedi. Senaryoyu okuyup kabul ettim ve kendisini de gayet samimi buldum. Hiçbir maddi beklentiye girmeden yaptık.

Tıpkı Da Poet gibi genel olarak bir şahsı hedef alan diss'lerin çok değil. Aynı şekilde bizzat seni hedef alan diss'lere de pek rastlamadık, hatta hiç yok diyebiliriz. Biraz enteresan olacak ama neden böyle? Yani hiphop ortamında diss sık görülen bir şey, ama sen buna bulaşmıyorsun galiba. Haksız mıyım?

Karşı değilim ama zaman kaybı gibi görüyorum. Zaten artık pek fazla da üretmiyoruz, zaman bulduğumda da

Saian SS

böyle gereksiz şeyler yapmak zamanı öldürmek gibi. Benim için artık zaman çok önemli. Yapacak olsam çok fazla adam var önünü alamam, bulaşmamak en iyisi. Öncelikli olarak anlatılması gereken çok fazla şey var bu ülkede.

Şu sıralar ufukta yeni bir albüm çalışması var mı?

Hayır yok.

Peki başka bir albümde konuk olma durumu var mı? Veyahut ortak bir proje, bir toplama albüm falan?

PMC üyelerini ayrı tutarak konuşuyorum; bundan sonra bilinen ve işi tamamiyle ticarete ve popülariteye dökmüş hiçbir MC ile çalışma yapmak istemiyorum, yapmıyorum da. Şu zamana kadar arkadaşlık, rica minnet, hatır bir yere kadar. Birkaç isim var sadece, bu isimler bilinmiyor hani underrated dediğimiz, bu insanlar amatör ruhunu yıllarca koruyabilmiş, kendilerini kısmen (ve bence kasıtlı olarak) piyasadan izole etmiş kişiler ve rapi idealleri doğrultusunda yapan, dünyaya karşı bir bakış açısı geliştirebilmiş (ve müziklerine de) MC'ler. Onlarla çalışmalar yapıyorum ve yapacağım da. Hatta çoğu pek çok insan tarafından bilinmiyor bile (bu yeraltının da altına inmenin mutluluğu benim için) ve kendimiz çalıp kendimiz söylüyoruz durumu var.

Hiphop bir yere kadar. Şimdi biraz da edebi düşüncelerini öğrenelim mümkünse... Peki edebiyatla ne kadar ilgilisin? Şarkı sözü yazma kaygısı gütmekten oturup şiir yazar mısın mesela veya yazdın mı hiç? Yazdıysan/yazıyorsan bunları yayımlamayı düşündün mü?

Edebiyatla lise yıllarımdan beri ilgili oldum. Halen de öyleyim zaman buldukça okurum. Şiir ya da deneme yazılarım oldu. Yayımlamayı, hayır, düşünmedim. Bir zamanlar bir blogum vardı zaten onu da kapattım.

Okumaktan en çok zevk aldığın edebi tür hangisi? Şiir,hikaye, roman vs vs...

Sıralama yapacak olursak en çok şiir, sonra roman ve sonra hikâye. Tiyatro oyunları var bir de...

Bildiğin gibi günümüzde birbirinden farklı düşüncelere sahip binlerce yazar ve yazar adayı var. Tabi bir bu kadar da edebi oluşum, edebi dergi ve fanzin var. Bu kadar yazar içinden kimleri takip ediyorsun? Abone olduğun veya da salt takip ettiğin edebi dergiler var mı mesela?

Çok fazla fanzin geçti elime çok fazla fanzin okudum kurcaladım ama abonesi olup devamlı alabileceğim beni kendine bağlayan bir fanzin henüz bilmiyorum. Ama fanzinler olmalı her zaman, çünkü bağımsızlar ve sonuna kadar siviller. Anlatılan ne olursa olsun

Saian SS

sivil bir anlatım var. Dergi olarak her ay mutlaka OT ve Yeni Harman dergilerini alıp okurum. Bazen denk gelirse de sabit fikir dergisi var, alıp onu okurum. İnternet üzerinde de Gülenay Börekçi'nin sıkı sitesi "www.egoistokur.com" var devamlı takip ederim.

Âh Muhsin Ünlü veya Afili Filintalar desem?

Pas geçerim... Okumuyorum...

Peki edebi tarzını, düşüncelerini örnek aldığın, gençliğinden bu yana severek okuduğun yazarlar kimlerdir?

İnsan kötü bir hikayeci bile okusa o bile bir şeyler katıyor insana. Çok kişiden etkilendiğim oldu. Üniversiteye yeni başladığımda Aziz Nesin hikâyelerine başladım bir şekilde, işte o zaman maymun gözünü açtı. İlk tokadı ondan yedim yani. Sonra Nazım, Sait Faik, Sabahattin Ali, Tanpınar, Garipçiler, İkinci Yeniciler, İsmet Özel... İkinci ağır tokadı Ece Ayhan'dan yedim. Ne yazmışsa okudum ama ne yazmışsa! Şiirlerinden ziyade denemelerini hatim ettim. Etikçi yanını çok inceledim çok üzerine yürüdüm. Halen de öyle. Sonra varoluşçular çok etkiledi beni; Anayurt Oteli, Yabancı vs.

Peki dünya edebiyatından?

Turgenyev'den etkilenmiştim. Sonra Rus klasik romanlarını (bilhassa askerde başka kitap yoktu okunabilecek) epey okudum. Andre Gide, Max Stirner, Camus, Sartre... aklıma bunlar geldi.

Bunca yoğunluğun içinde bize vakit ayırdığın için teşekkür ediyorum. Son olarak hem rap dünyasındaki sevenlerine hem de yeni nesil edebiyatçı adaylarına ne söylemek istersin?

Herkese selamlar sevgiler!

Cem Kısmet (Pilli Bebek)

Röportaj: Altay Kenger

Sirk Fanzin Vol. III

Kasım 2014

Cem Kısmet (Pilli Bebek)

Öncelikle Cem Kısmet kimdir, Pilli Bebek'i dışarıda tutarak, özel hayatında nasıl biridir? Neler yapar?

Öncelikle Cem Kısmet'in kim olduğunu başkalarına sormakta fayda var. Çünkü, insan daha çok dışarıdan algılandığı biçimdedir. Özel hayatında nasıl biridir, neler yapar sorusunun cevabı ise; ateş yakmayı, kampa gitmeyi, balık tutmayı, ellerim ile iş yapmayı severim, dinlemeyi, okumayı ve düşünmeyi severim. Dağda veya denizde günler geçirebilecek olduğum gibi, evde saatlerce tavana da bakabilirim.

Şu sıralar 20. yıl konserlerinden ötürü hayli yoğunsunuz. Konserler nasıl gidiyor? Etkinlikler istediğiniz düzeyde mi?

Etkinliklerde dinleyicilerimizin ilgisinden memnunuz ancak gittiğimiz mekânların çoğunda ses sisteminin yetersizliği ile ilgili sorunlar yaşıyoruz. Pilli Bebek '92 yılının sonunda kurulmuş bir grup, aslında biraz gecikmiş bir 20.yıl turnesindeyiz.

Behzat Ç.'den sonra hayran kitlenizde bir artış olduğu düşüncesine katılıyor musunuz? Dizi müziklerinden sonra kitlenizde ne yönde bir hareket oldu? Veya herhangi bir hareket oldu mu?

Behzat Ç. den sonra hayran kitlesinde bir artış oldu, bizim de hoşnut olduğumuz kısım ise, bu kitlenin içerisinde Pilli Bebek'in popülaritesini değil (az da olsa) kompozisyonuna kulak vermiş ve daha önce dinlememiş olan insanlara ulaşmaktı.

Behzat Ç.'nin yeniden yayımlanma ihtimali –maalesef- çok düşük bir ihtimal. Peki başka bir dizi/film için Pilli Bebek adını jenerikte görme ihtimalimiz nedir? Yoksa artık dizi/film sektörüne veda mı ettiniz?

Benzer bir uyuşum olduğu takdirde elbette olabilir. Bunun da az bir ihtimal olduğunu düşünürsek, ne olacağı belli olmaz diyebiliriz.

Uyandırmadan, Olsun ve Tuhaf Temaslar. Peki bu böyle üçlü halde mi kalacak? Yoksa yeni bir albüm var mı ufukta?

Yeni albüm ufukta var, ama tarih söylemek mümkün değil. 2015 içerisinde diyelim. Öncesinde çok yakın zamanda yeni albümdeki parçalardan birisini duyurmayı düşünüyoruz. 19 Aralık'ta Ankara Nefes Barda...

Kişisel olarak merak ediyorum: Uyandırmadan ve Olsun albümlerinin arasında neden 8 senelik bir ara var? Neden bu kadar uzun? Eğer 8 sene doğal bir süreysen Olsun'dan sonra 8 sene geçti. Yeni albüm gelmeli..

Cem Kısmet (Pilli Bebek)

8 sene mevzusu aslında şöyle; aslında 8 değil 7 sene aramız var. Ahmet'le beraber grubu ilk kurduğumuzda eş-dost "albüm yapsanıza" dedi, sonra bu mevzu 1 yıl içerisinde çaldığımız yerin de etkisi ile büyüdü. (Ankara Sakarya) niyet ettik ama 7 yıl sonra albümü tamamlayabildik. Herhalde ortalama hızımız da bu olsa gerek. Ayrıca 1989-1998 yılları arasında yapmış olduğum şarkıların bugün hala söyleniyor olduğunu düşünürsek, makul bir ara gibi geliyor. Evet, yeni albüm gelmeli ve geliyor...

Pilli Bebek'i en çok dinleme şansına sahip olan şehir Ankara. Diğer şehirlerdeki insanlar sizi canlı olarak senede bir kez -belki- dinleyebiliyorlar. Yurtiçi konser sayılarınız az değil mi sizce de? Bu biz Ankara'da olmayan dinleyicilere haksızlık değil mi?

1992'den 2006'ya kadar Ankarada düzenli olarak çaldığımızı düşünürsek, Pilli Bebek'in 3500 den fazla canlı performansının 2000'den fazla kısmı da dolayısı ile Ankara'da gerçekleşti. Ama henüz ilk albüm yokken de, Anadolu'da farklı şehirlere gidiyorduk. Özellikle doğu illerine yaptığımız turneler sayesinde hemen hemen Ankara ile eş zamanlı olarak biliniyor ve dinleniyorduk. İstanbul'un dinleyici kitlesinin bizi işitmesi bu aşamalardan sonra oldu.

KONSER SAYISININ AZLIĞI:

27 yıldır Türkiye'nin farklı yerlerinde çalışıyorum. Uzun zamandır Türkiye'yi gezdiğimiz için, sana bununla ilgili sayfalarca şey yazmak isterdim ama kısaltalım

Öncelikle o il veya ilçeden gelen talep olmalı. Talep olan yerde ise uygun ses sistemine sahip mekân/organizasyonun standart koşulları sağlayabilmesi. Elbette ki mucizeler istemiyoruz. Ama 10 kişilik bir ekibin taşınması, konaklaması, altı kişilik sahne ekibine göre büyük bir sahnenin ve teknik imkânların olmaması, konser verilmek istenilen yerlerin konser mekânı şeklinde dizayn edilmemesi vs vs. Aslında "bizim ilimizde/ilçemizde bu ses sistemi yok ya da bu imkanlara sahip değiliz" denilen yerlerde popstarların çok büyük sistemlerle konserler verdiğini de görebilirsiniz. Bu da... Çok ili kapsayan festival, turne programları ve belediye festivallerinde Pilli Bebek'in az yer almasının temel sebepleri arasında; İstanbul'da irili ufaklı lobiler şeklinde devam eden "iş ağlarına" uzak durmam ve "kölelik ahlakına" saygı duymamamdan dolayıdır. Haksızlık kısmı ise, hem dinleyici hem de bizim için geçerlidir. Çünkü biz de çok daha fazla çalmak istiyoruz. Hal böyle olunca da, durum, organizasyonu yapan ya da mekânı işleten kişilerin kişisel beğenilerine ve bütçelerine kalıyor.

Cem Kısmet (Pilli Bebek)

Peki şarkı faslından şiir faslına geçelim: Edebiyatla aranız nasıl? Edebiyatın hayatınızda nasıl bir yeri var? Ne kadar içli dışlısınız?

Şanslı bir çocuktum, doğduğum evde kitaplar vardı. Gittiğimiz yerlerde de kitaplar olurdu. Kitap konuşan insanları küçük yaşta görmüştüm. İlerleyen yaşlarda, belki de bu yaşlardaki özenme ile başlayan kitap hevesi, zamanla her kokuyu emen kitap dolu odalara dönüştü. Okuma alışkanlığım hala devam ediyor. Ama güncel edebiyat konusunda iyi bir takipçi değilim. Nitekim aradığım kitapları kitapevlerinde bulmakta artık çok zorlanır oldum. Ama ekrandan veya tablettten okuma konusunda yeni şeyler de olsa okumakta zorlanıyorum. Kitapla kurulan organik bağın yerini alamaz gibi görünüyor. Okumak elbette ki, neler okunduğuyla alakalı olarak okuyanı biçimlendirir.

Bize en çok beğendiğiniz yerli yazarları sayar mısınız desek kimleri söylersiniz?

Can Yücel, Oğuz Atay, İhsan Oktay Anar, Yaşar Kemal, Oktay Rıfat, Edip Cansever, Turgut Uyar, Sabahattin Ali, Sabahattin Eyüpoğlu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Cemal Süreya, Orhan Pamuk, Aziz Nesin, Şükrü Erbaş, Nazım Hikmet, Sunay Akın, Şule Gürbüz, Emrah Serbes, Atilla İlhan, Salah Bırsel, Tahsin Yücel,

Rıfat Ilgaz, Enis Batur, Melih Cevdet Anday, Arif Damar, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Yahya Kemal Beyatlı, Ümit Yaşar Oğuzcan, Cevat Şakir Kabaağaçlı, Özdemir İnce, Onat Kutlar, Oruç Aruoba..... diye devam ederek bu liste tabii ki uzar gider..

Peki günümüzdeki dergilerden, fanzinlerden hangilerini okuyor, takip ediyorsunuz?

95 yılından bu yana Hicri Bozdağ'ın, Güven Erkin Erkal'ın, Vedat Sakman ve ekibinin çıkardıkları fanzinlere zaman zaman bakıyordum. Takip ettiğim bir fanzin yok ama elime geçen şeylere fırsat olunca bakıyorum. Uykusuz Penguen en düzenli aldığım dergiler. Eski Roll yani Bir+1, Eskiden yine Asklepios, arasıra birkaç edebiyat dergisi ve yine arasıra Express, Ntv Tarih, Derin Tarih, Atlas, popüler bilim ve mimari dergileri

En çok merak ettiğimiz soru: Fanzinler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ankaradayken daha çok bakıyordum. Şimdi rast geldikçe bağımsız fanzinlere bakıyorum. Fanatizmi de magazini de sevmememe rağmen, fanzinlere karşı hep bir sempatim oldu, belki de genellikle yakın çevredeki insanların yapması ile alakalıdır. Fanzin kelimesini duyunca ister istemez bir sırtıtma oluyor.

Cem Kısmet (Pilli Bebek)

Şarkı sözü yazmak dışında kâğıtlarla dertleştığınız oldu mu hiç veya oluyor mu?

Kâğıtlarla dertleşmiyorum ama yazdığım oluyor.

Pilli Bebek'in daha genç olduğu dönemdeki edebiyatla şimdiki edebiyat arasında nasıl bir fark var sizce? O dönemden bu yana Türk Edebiyatı –sizce- geliyor mu, geriliyor mu?

Edebiyatta gelişme ne? Edebiyatta gerileme ne? Bunları ne gibi bileşenlerle değerlendirmemiz gerekiyor, sorudan anlayamadım. Benim genç olduğum dönemde, bizden birkaç kuşak önceki yerli edebiyatçılar da, oldukça revaçta idi. O zamanlar bunun sebebi olarak, hem yeni edebiyatçıların azlığı, hem de yeni edebiyatçıları anlayabilmek için külliyyatın iyi biliniyor olması gerekliliği gösteriliyordu. Şimdi, gördüğüm kadarıyla, hem o dönemden kalan, hem de yeni dönem edebiyatçıları birlikte sayarsak, edebiyatçı sayısındaki artış, Cumhuriyet dönemi ve ikinci dönem külliyyatına olan ilgiyi azaltmadı.

Şarkılarınızda Türkçe'nin kullanım kurallarına olan hassasiyet dikkat çekmiyor değil. Zateb lirik açıdan farkınız ortada. Dili bu denli özgün kullanabilmenizden nedeni çok okumanız olabilir mi? Veya neden nedir?

Söz yazımı ya da dil kullanımı açısından retorik kaygılar taşımasam da, ses, tartım, akış, anlam ve bütünlüğü vs vs hem müzikal yapıya, hem edebiyata, hem de semantik yapıya nispeten daha bağlı yazmaya çalışıyorum.

Son olarak sevenlerinize, takipçilerinize, bu röportajı okuyacak olanlara söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Hepinizi sevgiyle selamlıyorum!

U.L.A.Ş

Röportaj: Altay Kenger

Bence HipHop

Ocak 2015

U.L.A.Ş

Tanımayanlar için kısaca özetlemek gerekirse, U.L.A.Ş kimdir?

İzmir - Karşıyaka doğumlu, İstanbul Anadolu Yakası ikametgahlı, İletişim Fakültesi mezunu, Hukuk Fakültesi öğrencisi, dünyayı algılamayı, tarihi incelemeyi, müspet ilimi, müzik üretmeyi, yazmayı, düşünmeyi, düşünmeye sevk etmeyi seven bir insanoğludur U.L.A.Ş...

'96 senesinden beri -arada bazı kesintiler olsa da- hiphop camiasının içindesin. O zamanlardan şimdiye kadar uzanan aralıkta sence neler değişti? Bu değişimlerin ne kadarı olumlu ne kadarı olumsuz?

Herakleitos'tan alıntı yapmak gerekirse; "Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir..." Hoş, ben bu önermenin eksik olduğuna inanmışımdır hep. Bu önermeyi tamamlamak adına düzeltmeliyim; "değişmeyen şeyler; değişimin kendisi ve insanoğlunun paraya (metaya) ve güce olan açlığıdır" şeklinde genişletmek gerekir inancını taşıyorum. '96 dolaylarında safi sübyan bir çocuktum. O dönemi yorumlamak bana düşmez. Çocukça, saf hayallerle geçip giden bir dönemdi. Kendimi 2005 yılından, yani "Ütopya E.P."den itibaren bilmeye başladım. Sorduğun soruya da samimi olmak gerekir ise etraflıca cevap vermem

kendi adıma samimiyetsizlik olacaktır. Zira mizacım gereği ilk günden bugüne kadar, hiç bir zaman müzik dünyasının bir parçası olmadım. Evleviyetle de Rap dünyasının parçası olmadım diyebilirim şu halde... Tek ortak noktamız müzikal değeri olduğu konusunda ortak kanıya varabileceğim işler üretmekten ibaretti. Bir yapıyı tanımlamak için o yapının ya içinde olmak ya da iyi gözlemek gerekir. Şüphesiz ki hem içinde olmak, hem de gözlemek daha doğru sonuçlara ulaşmak konusunda yardımcı olacaktır. Ben ise ne içindeydim, ne de gözlemleyerek zaman kaybettim. Böyle olsaydı U.L.A.Ş adını çok daha farklı yerlere taşırdım. Türkçe sözlü Rap'te bir çok ilki gerçekleştirmiş, bir çok "mega star"ın favorisi olmuş ve fakat genel kapsamda o denli yayılmacı olamadıysam bunun nedeni de sorduğun bu soruya samimi bir cevap veremeyecek kadar hadiseden uzakta kalmak istememdir (çoğu zaman)...

Yine de adet yerini bulsun ve kısaca bir cevap vereyim; sadece özelden genele göre Rap'te, müzikte, sanatta değil hayatın bir çok alanında değişim samimiyetsizleşme ve "meta aşkıyla" üretilenin tekdüzeleşmesinden ibaret görüşüne hakimim. Eskiye ANALOG, yeniye DİJİTAL olarak tanımlayabilirim... Evet, eskinin renkli göstergeleri, havalı ışıkları yoktu ama sıcaktı, içe işlerdi... Şimdi havalı

göstergeler, bol ışıklar ama hep bir lastik, hep bir jelatin tadı... Bu konuda müzisyenler de suçlanamaz. Neo-liberal sistemin müzik dünyasındaki yansımaları bunlar da. Öngörülemezlikler değil ama oldukça üzücü bir süreç muhakkak ki...

Artık hiphop dünyasında herkes "Türkçe Rap'in gelişmesi" diye bir olaydan bahsediyor. Sence bu gelişim neleri düzeltirsek, neler yaparsak gerçekleşir? Ve senin bu kıstaslarına göre Türkçe Rap ne derece gelişmiş vaziyette?

Burada "gelişmek" denince neyi kastettiğimiz önemli... Değişmek dediğimiz midi sound'lardan kurtulmaksa veya Rap söyleniş biçiminin, flow zenginliğinin gelişmesiye, evet geliştik denebilir. Bu inkar edilemez. Ama bu bir başarı değil, doğal bir süreç... Hiç bir çaba sarf etmeksizin olacak olan da budur. Yani, şimdi 91 yaşında bir dedenin bilgisayar kullanmasını etraflıca öğrenmesi belki bir "gelişim" olarak atfedilebilir lakin milenyum çocuğunun iPhone kullanabilmesi dedeye oranla bir gelişim değil, genel değişimin doğal sürecinden ibarettir. Ha gelişim dediğimiz önce müziğin doğası ve ruhu, sonra da Rap müziğin ortaya çıkış, doğuş ilkeleri esasına bağlı olarak üretici kadronun kişisel gelişimi, dünyaya, müziğe, bilime hakimiyeti olarak algılanacak olursa;

tıpkı dünyanın, tıpkı ülkenin olduğu gibi doğal olarak da bu kitlenin orta çağ dönemine doğru hızla gerilediğini söylemek pek de mübalağa etmemize neden olmayacaktır. Özünü yitirmiş her oluşum gibi Rap müzikte artık boşlukta savrulur durumdadır ve aslında bir çok açıdan şiirsel okunan pop müzikten fark ihtiva etmemektedir. Dolayısıyla, "gelişim" derken hangisini soruyorsun bilemiyorum ama bence mühim olanı "özünden kopan" ve dünyadan uzaklaşan basit dönüşüm kısmı... Diğeri zaten kendiliğinden olacaktı..

Popüler kültür ve popüler medyaya karşı çıkan şarkılar yapan MC'lerin popüler medyada popüler kültür sanatçılarından daha fazla boy göstermesi hakkında ne düşünüyorsun? Bu durum olması gereken bir şey mi yoksa çizgiden çıkmak mı?

Basit bir çocukluk o... Hani mahallede çocuklar top oynar, bir diğer çocuk o maça dahil olmak ister, çocuklar onu aralarına almazlar, o da gider onları birilerine şikayet eder ve maçın dağılmasını sağlar ya... İşte o psikoloji de bu psikolojiden meydana gelmekte. Yani, o çocuğu da maçın içine alsalar bir sorun yok... Bu da, bu tür konuları işleyen bir çok MC'nin hem samimi olmadığını, hem de aslında neye itiraz ettiklerinin bile farkında olmaksızın, sadece oynanan oyunun dışında kaldıkları için şikayetçi olduklarından

U.L.A.Ş

böyle bir yapıştırma tavır içine girdiklerini açıkça gösteriyor bizlere. Ciddiye almamak lazım... Bazen yaptığın bir aşk şarkısı, bir çoğunun yaptığı siyasal protest bir şarkıdan daha sistem dışı mücadeledir. Ha bunun farkındalığına varacak güruh var mıdır diye soracak olursan da; diyorum ya dünya koşar adım orta çağ karanlığına koşarken böyle bir güruhu beklemek fazlaca iyimserlik olacaktır..

Türkçe Rap icra eden sanatçıların tümüne eşit olarak reklam ve konser fırsatı veriliyor mu sence? Eğer öyleyse neden sürekli belli-başlı MC'lerden bahsediliyor?

Bu söylediğin hiç bir alanda mümkün değil ki? Liberal sistemdeyiz; peki ben sana sorayım sence mahalle bakkalınla Carrefour mağazalar zincirine aynı oranda reklam fırsatı veriliyor mu? Bu mümkün mü? Daha çocukça bir yapı olan Rap Müzik oluşumunda ise iki kıstas vardır; birisi paran, ikincisi ikili ilişkilerdeki "al-ver" eğrin. Bunların dışında kalıyorsan şansın yoktur diyemem. Bir şekilde kovaladığında çaban seni bir yerlere itecektir buna şüphe yok ama aslında sorunun temeli "fırsat eşitliği" üzerine... Böyle bir şey üzerinde yaşadığın gezegenin genel ekonomik yapısına ve ahlak yapısına aykırı. İnsanların işine yarıyorsan varsındır, yok yaramıyorsan ortaya cüzdanını koyarsın, o da yoksa ve çok

istiyorsan, hedefin sadece buysa tırnaklarını dağın eteklerine saplar ruhunu ve gövdeni yukarı doğru çekmeye başlarsın. Durum bundan ibaret...

Camiadaki fırsat eşitsizliğinden yola çıkarak; Türkçe Rap'te stüdyo, albüm, dağıtım, reklam, konser ve bilumum organizasyonları düzenleyen bir oluşumun tekelliğe bürünmesinden söz edebilir miyiz?

Eh bu da sürecin doğal semptomu değil mi? Aksi bu şartlarda mümkün olabilir mi? Dediğim gibi, buna Rap müzik, müzik falan olarak bakma. Kaldır kafanı ve aklına gelen her sektöre bak. Hangisinde bu böyle değil?

Peki iyiyle kötüyü ayırt edebilmenin hayli zor olduğu şu dönemde -ayıbı, kusuru, hatırı bir an için göz önüne almaksızın- bize işinin hakkını veren -ve belki de hiç tanımadığımız- 10 MC söyler misin?

Söyleyemem. Çünkü inan bilmiyorum. Sektörün bir hayli dışında, kendi kendine üreten bir müzik adamı yanımda var sadece. 10 tane MC ismi bildiğime bile emin değilim doğrusu. Ama bildiklerim arasında Saian bu kültür adına kaybedilmemesi gereken bir isim kanımca. Hayki de rahatlıkla bu isimler arasında adı geçirilecek isimdir. Mutlaka diğer bir çok isim de bu listeye eklenebilir ve fakat cahilliğime

U.L.A.Ş

verilsin ki ilk anda aklıma gelen bu iki isim oldu sadece.

Peki ya 10 şarkı?

Hayki'nin solo albümünü dinleme fırsatım oldu, çok hoş şarkılar var. Da Poet'in de mutfaktan büyük katkıları var belli ki o albüme. Saian'ın Boykot'unu dinlerken büyük keyif alırım her zaman. Fuat Ergin'in Hassiktir serisinde hatırı sayılır özgünlükte şarkılar vardır eskilere dönecek olursak. Yine ilk aklıma gelenler bunlar oldu derinlemesine düşünmeden.

Bazı sözlüklerde siyasi görüşünden bahsediliyor. Bu durumdan memnun musun yoksa rahatsız edici bir durum mu? Yani sırf siyasi görüşünden ötürü dinleyici kazanıyor veya kaybediyor olabilirsin. Böyle bir durumla karşılaştın mı hiç?

Bu çok umurumda değil. Bir kaçını gördüm, çoğu yanlış çıkarımlarla dolu :) Ben '68 kuşağı yaşamış bir babanın oğluyum. Ben, ümmetçi ve müspet ilime sırtını dönmüş bir saltanatçılıktan çağdaş (olduğu kadar) Türkiye Cumhuriyeti'ni yaratanların torunuyum. Siyasi görüşü olan ve bunu gururla açıklayan değil, apolitik olan ya da neden bahsettiğini henüz kavrayamamış, kulaktan dolmacılar utanmalı ya da çekinmeli..

İlla utanacak veya çekinecek bir şey varsa... Ben müzisyen olduğum kadar bir hukukçu adayıyım. Kaldı ki içinde mücadele olarak var olmak istediğim kanal da o esasen... Dolayısıyla benim "aman efendim beni farklı düşünenler beğenmezse?" gibi kişiliksiz bir kaygım yok. Kaldı ki bu ülkede çok erdemli insanlar var. Farklı düşünmek bir gerekliliktir ve bazen bana ulaşan ve benimle taban tabana zıt düşündüğünü ama tüm albüm ve şarkılarımı sevdiğini söyleyen dostlarla karşılaşıyorum. Bu sizce de çok güzel bir şey değil mi? Demek ki bu adam/bu kadın kompleksi ve egoyu bir kenara koymuş, sadece kendisi gibi düşündüğü için değil, kendisi gibi düşünmese de iyi işler ürettiği için değer veriyor bir başkasına. Eh bu sanırım insanoğlunun hedef tepelerinden birisi olmalı. Siyasal yaklaşımından ötürü birileri beni sevmeyecek diye kancıklık mı yapayım? Kendimi mi saklayayım? E o halde tuttuğum takımı da söylemeyeyim (Fenerbahçeli ve Karşıyakalıyım), sevdiğim yazarları da söylemeyeyim... Beni herkes sevsin diye tam bir üzerine jelatin geçirilmiş ürün gibi raflara yerleştireyim kendimi... Ah şu '80 darbesi... İnsanların algı ve korkusunu yeniden kodladı resmen. Böyle bir kaygım yok. Kaldı ki ben devamlı politik şarkılar yapan birisi de değilim... 100 şarkım var ise 20 tanesi politik yan içerir. Kalan 80 taneyi de sırf bu yüzden

U.L.A.Ş

burun çevirerek ittirecek insanları önemsiyor olsaydım, sence de şu an popüler bir çok isimler ortak albümlere ve kliplere imza atıyor olmaz mıydım? Ben buyum, seven böyle sevsin, sevmeyen bu adamı sevmesin... Sadece tek bir şeyin garantisini verebilirim o da samimiyet!

Şöyle devam edelim: Ben rapçilerin genelinde şairlik potansiyeli olduğunu düşünürüm, tabii kimisi zaten şair. Ama U.L.A.Ş denilince aklıma şairlikle beraber bir de “yazarlık” geliyor. Çünkü herkes az-çok aşk hakkında bir şeyler yazabilir ve şairim diyebilir ama herkes dünya düzeni, adalet, özgürlük, eşitlik, emek, dürüstlük, doğruluk, ahlak gibi kavramlar hakkında politik lirikler yazamaz. İleride senden “düşünce yazıları” tarzında bir kitap görme ihtimalimiz nedir? Veya bu tarz yazılarını barındıran bir blog?

Bu tip blog çalışmalarım oldu (Tumblr’da akıldakalasıcalar ve gündemliçay) gibi ama yaşantımdaki yoğunluktan ötürü düzenli bir süreç yakalayamadım. Ama bu yanıma fark edebilmiş birilerinin olduğunu bilmek hoşuma gitti. Evet, bu olacak. Kitap mutlaka olacak. Ama hukuk açısından öncelikle kendimi biraz daha geliştirmeliyim. Sonra kaleme almak istediğim kimi kitaplar olacak. Blog konusuna gelince; 1-2 sene içerisinde bunu da mutlaka hayata geçireceğim.

Ama şimdilik resmi albüm olan Taçdelen’i artık çıkarıp, yükünden arınmak istiyorum.

Protestlikten ziyade edebi olarak da başarılı olduğun kanısındayım. Şarkı sözü olarak değil de sırf şiir olarak kaleme aldığın şeyler var mı? Veya öykü? Özellikle öykü yazıp yazmadığını çok merak ediyorum çünkü “Behçet’in Öyküsü”nde çok sağlam bir öykücü olduğunu kanıtladın.

Edebiyat zor iş. Şiir, öykü, roman çok zor alanlar. Şimdi Cemal Süreya’ya da, Nazım Hikmet Ran’a da şair, kendime de şair dersem hakikaten çok utanırım. Ama var... Sadece deneysel çabalar bunlar. Öykülerim de var, sözünü ettiğim bloglarda ya da Facebook sayfamın notlar bölümünde zaman-zaman çalakalem yazdığım bu tip yazıları paylaşıyorum ama böyle bir alanda söz sahibi olmak gibi bir iddiam yok. Edebiyat üstatların okyanusu, bizler o okyanusta boğuluruz. Ama bu demek değil ki denemeyeceğiz, çabalamayacağız... Bloglar bunun için var.

Lirikler demişken... Taçdelen adında bir albüm hazırladığını biliyoruz. Nedense “Taçdelen” adı bana çok protest bir ad gibi geldi. Barındırdığı şarkılar protest şarkılar mı acaba? Albüm içeriğinden bahseder misin biraz? Albümün altyapılarında kimler var? Konuk olarak

U.L.A.Ş

hangi MC'ler var yoksa tamamen senin sesini duyacağımız bir albüm mü? Toplamda kaç parça olacak?

Bu bir U.L.A.Ş albümü... Protest şarkılar da var elbet (Taçdelen'in kendisi gibi) ama genel olarak bu albüm bu topraklarının insanının tamamına hitap edecek bir albüm. Nihavent taksimden, Anadolu motifli işlere kadar, Reggae'den salt Rap soundlara kadar bir çok motif var albümde. Ama öne çıkaracağım şarkılar hep toplumun tamamını müzikal açıdan şaşırtacak işler olacak. Misal, Taçdelen albüme adını verdi ama şimdilik ona klip düşünmüyorum. Şefere, Yıkık Mavi Köşk (bir öykü :)), Koş adlı 3 şarkının klipleri hazır durumda. Albüm de öyle. Aslında istesem haftaya süreci başlatabilirim ama bir özel neden vesilesiyle bekletiyorum. Ama süreç çok yakında tetiklenecektir.

Albümün canlı enstrümanlarında çok kalabalık bir liste var, çocuk korusu var, bir çok değerli müzisyen var. Ama mutfağında Can Kazaz var albümün. Benim olduğu kadar onun da albümü bu. En az benim kadar emek sarf etti bu albüme. Detaylı açıklamalar albümle birlikte gelecek zaten içerik konusunda... Sadece şu cümle ile özetleyeyim; bu albümü ben Rap dinleyenlerin ağabeylerine, ablalarına, anne ve babalarına ve hatta dede ve

ninelerine yaptım... Arabada çocuğun değil, babanın ya da annenin "tak da biraz Rap dinleyelim, neydi şu çocuğun adı..." diyecekleri bir albüm bu albüm. O nedenle kah kalkıp birlikte oynayacağız, kah kaldırıp kadehleri rakı tokuşturacağız. Ama bunu yaparken Rap müziğin ruhuna tecavüz etmeyeceğiz, cıvımayacağız... Müzikal normlarda her şey yerli yerinde olacak ve her biri bizim bestelerimiz olacak. Hiç ama hiç sample içermeyecek. Ama içinden çok sample alınacak bir albüm olacak. Albümde toplamda 9 ile 11 şarkı arasında şarkı yer alacak (2 şarkı üzerinde hala düşünüyorum). Konuk sanatçılar sadece 1 şarkıda olacak. O şarkıda da iki isim olacak lakin o iki isim de şimdilik bende kalsın :)

Ayrıca bazı sözlüklerde ve Facebook sayfadaki yorumlar arasında bu albümden sonra müziği tamamen bırakacağını söyleniyor. Umarım bu iddialar asılsızdır. Bu bir veda albümü mü yoksa?

İnan bunu bilmiyorum. Bu tamamen akışına bıraktığım bir karar. Uzun süreli bir ara verip, bambaşka bir biçimde dönmek de söz konusu olabilir, yepyeni projelerle aralıksız devam etmek de söz konusu olabilir, dostça vedalaşmak da opsiyonlar arasında yer alabilir. Bunu sadece ben belirlemeyeceğim. Bu konunun kararı benim olduğum kadar sizlere de ait olacak... Göreceğiz...

U.L.A.Ş

Peki köklü bir MC olarak; Türkçe Rap'in en faal bloglarından biri olan BenceHipHop ve Türkçe Rap'in yeni ve güçlü dergisi HipHopSkool hakkında ne düşünüyorsun?

Dünyanın biçimine çomak sokup güçlünün değil, haklının ve iyinin yanında olacağınız bir süreç içinde delikanlılığınızın hakkını vermenizi temenni ediyorum. Bundan sonra derginizi ve bloğunuzu da fırsat buldukça mutlaka takip edeceğim. Başarılar sizlerle olsun ama ne olursa olsun o başarının içinde "onur" ve "şeref" hep bulunsun...

Tekrardan, vakit ayırdığın için çok teşekkür ediyorum. Son olarak eklemek istediğin; takipçilerinle, dinleyenlerinle paylaşmak istediğin şeyler var mı?

Çok kısa bir süre sonra yepyeni ve çok özel bir albümle buluşacağız... Sizleri çok özledim. Hepinize sonsuz sevgiler ve selamlar... :)

Mr. Morbid & Melph

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: İrem Genkertepe

HipHopSkool

Nisan 2015

Mr. Morbid & Melph

Selamlar! Nasıl gidiyor?

Mr. Morbid: Selam Türkiye, n'aber? Ben Mr. Morbid, bu da adamım Melph. Biz baya yıldır underground hiphopla uğraşıyoruz. Eğer bunu seviyorsanız, bize bi göz atın.

Size kim ilham verdi?

Mr. Morbid: Yani, bana ilham veren sanatçılar arasında M.W.A, Ice Cube, Dr.Dre gibi isimler var. Ben büyürken, seksenli yıllarda hep Batı Yakası Hiphop'ı ve eşdeğerlerini dinledim. Ayrıca bana her zaman Big Daddy Kane, Rakim, Kool G Rap, KRS-One gibi "harikalar" ilham verdi. Melph: Nas, Kool G Rap, Rakim. Basitçe onun saydıkları. Yabancı yapımcıların perspektifinden, DJ Premier, DJ Muggs, Pete Rock'tan, profesörlerimden etkilendim.

Türkiye'deki Hiphop kültürü hakkında ne biliyorsunuz?

Melph: Çok fazla bir şey hatırlamıyorum. 15 ya da 16 yaşımıdayken Türk bir adam vardı. MC...Nefret sanırım? Aslında bu kadar, çok bilmiyorum.

"Close to the End", Hiphop camiasında nasıl karşılandı?

Mr. Morbid: Baya olumlu geri dönüş aldık, bu yüzden bu işi yapmaya devam ediyoruz.

Yolda olan bir proje var mı?

Mr. Morbid: Evet, evet. Close to the End üzerinde çalışma sürecinde bir sürü kayıt yapmıştık. Ben olsam onlara "artık" demem aslında. Sadece albüm için kullanmadığımız şarkılar ve onlardan bir sürü var, bunlar üzerinde çalışıyoruz.

Melph: Evet, şu anda mixing, vokaller üzerinde çalışıyoruz. Şarkıları çıkartmamız çok sürmez. Takipte kalın.

Hiphop magazinleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Melph: Double XL'ı sikeyim. Hepinizi sikeyim.

Mr. Morbid: Evet ama o bokları bir aralar okuyordum. Kaynak iyi. İnternette önce hiphop dergileri daha konuyla alakalıydı.

Melph: İngiliz dergileri daha alakalı, daha iyi.

Mr. Morbid: Daha yeraltılar. Her hiphop dinleyerek büyüyen çocuk kaynağı kontrol eder. Bu, yeni kayıtları keşfetme şeklindedir. Söylediğim gibi, internet olduğu için dergiler aşırı alakasız. Artık kimse dergi almıyor da zaten.

Hiphop'un hangi yönleri sizi daha çok çekiyor?

Melph: Şiirsellik. Beni her zaman etkilemiştir. Kelimeleri birleştirip kafiye yapmak... Böyle şeyler beni büyülüyor. Tabi ki ritim de öyle. Bir amacı ve anlamı olmalı, siktiğimin bir

Mr. Morbid & Melph

şeyini kanıtlarsın. Bunlar beni hayran bırakıyor.

Mr.Morbid: Doğru. Bir MC olarak şiirsellikten her zaman etkilenmişimdir. Bana göre kendimi ifade etmenin en iyi yolu bu. Duyguları şarkı sözlerine eklemek, bu beni en baştan beri çekti.

İlk satın aldığınız kayıt hangisi?

Mr. Morbid: Hatırladığım kadarıyla Ice T'den Original Gangster. Kendini bana baya sevdirdi, güzel anılarım var. Ice T, adamsın.

Bir Hiphop albümünü "klasik" yapan şey nedir?

Mr.Morbid: Benim için büyük resim önemli. Yani, albüm her şeye sahip olmalı. Sözleri, ritmi, laf sokma şekli... Bir film izliyormuşsun gibi olmalı.

Melph: Aynen, yani tüm düzenlemesi...

Mr. Morbid: Snoop Dogg - Doggystyle, Wu Tang Clan - 36 Chambers... Bunları sevmemizin sebebi bu. Baştan sona sinematik bir deneyim gibi. Bir albümde aradığım şey kesinlikle bu. Dürüst olmak gerekirse böyle şeylerden çok olmasa da, hala üretiliyor. Bu aralar daha fazla bakmak lazım. Hala fena ve klasik olabilecek şeyler çıkıyor yani.

Melph: Hiphop hala formunda ve baya iyi şeyler geliyor. Ama bazı sanatçılar üretirken zor zamanlar yaşıyor gibiler. Şarkıların geçişi gibi şeyler çok önemli.

Sonuçta uğraşıyor ve bir ürün ortaya çıkartıyorsun. Bir albümü "klasik" yapan şey bu.

Popüler Hiphop hakkında ne düşünüyorsunuz?

Melph: Popüler hiphoptan nefret etmeyeceğim, bununla başlayayım. Demek istediğim, o adamlar kendi çizgisinde, baya para kazanılıyor, bir iş yapıyor. Biz, yeraltı sanatçıları orada dönen şeyleri çok anlayamıyoruz bile.

Mr. Morbid: Bu aralar baya manyak parçalar çıkıyor, gençler için havalı bir şey. Orada farklı bir olay var, gerçekten doksanlarla falan alakası yok. Bence şu an hiphopın ilk haliyle de alakası yok. Tabi, değişebilir de, olur böyle şeyler. İnsanlar eski şeyleri takdir ettiği sürece sorun yok.

Melph: Herkes işine bakıyor. Nefret etmenin anlamı yok. Mesela Kanye West'den neden bir şerefsiz olduğu için nefret edersin ki? Neden umursayasın, onu kim sikler?

Mr. Morbid: Sikeyim onu.

Melph: Kim Kardashian'ın götüyle baya meşgulse, para kazanıyorsa falan... Yalnız bırakın şu adamı.

Mr. Morbid: Doğru.

Son olarak Türkiye'deki hayranlarınıza söyleyeceğiniz bir şey var mı?

Melph: Hayranlarımıza, Close to the End albümünü alanlara bol selam.

Melph: Henüz almadıysanız alın. Desteyiniz için çok sağ olun. İşinize bakın, peşinden gidin.

Mr. Morbid: Teşekkürler, saygılar.

Xpert

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Işıl Turan

HipHopSkool

Mayıs 2015

Xpert

Selamlar! Öncelikle seni tanımayanlar için kendinizi tanıtabilir misin?

Herkese selamlar. Bizi izleyen, Türkiye’de ve Azerbaycan’da olan dinleyicilere selamlarımı iletiyorum. Benimle röportaj yapan HipHopSkool dergisine teşekkür ediyorum. Benim adım Şehriyar, lakabım Xpert. 2009 yılından itibaren Azerbaycan Bakü’de rap yapıyoruz. Synaps Production’ın üyesiyim. Genel olarak 4 albümüm yayınlandı. Bunlardan ikisi satışta oldu, ikisi internet üzerinden paylaşıldı. 2 konser, sayısız görüşmeler vs.

Türkiye’deki HipHop hakkında neler biliyorsun? Ayrıca Türkiye’deki MC ve prodüktörlerden tanıdığın, dinlediğin isimler var mı?

Rap’e başlamamın en esas sebebi Azerbaycan’dan sonra Türkiye Rap’i. En çok etkilendiğim MC’ler Türkiye’den hatta Rap’e başlama sebebim de Türkiye’den dinlediğim MC’ler oldu. Bildiğim isimler çok, ister eski nesil ister yeni nesil olsun. Ceza, Fuat, Sagopa daha sonra Sansar Salvo, PMC vs. Dünyada devamlı olarak takip ettiğim MC’ler yok bundan dolayı halihazırda dinlediğim MC’ler yıllar önceden dinlemeye başladığım MC’ler. Zaten onların da devamlı olarak faaliyetlerini takip ediyorum. Azerbaycan Rap’i ile birlikte dediğim gibi en çok Türkiye

Rap’ini takip ettim. Türkiye’de tanımadığım MC varsa, o MC Türkiye’de de bir o kadar tanınmıyordur yani o derece Türkiye’deki MC’ler ve prodüktörler hakkında bilgim var. İzmir’den Argo İzmir, Gazapizm var, sonra İstanbul’da PMC en çok Kadıköy Rapçilerini dinliyorum.

Kliplerin prodüksiyon ve fikir anlamında oldukça kaliteli. Bunun için nasıl bir mesai harcıyorsun?

Kliplerimiz aslında az bir bütçeyle, büyük bir maddi desteğimiz olmadan kendi etrafımızdaki insanların yardımıyla çekiliyor. Fikirlerimiz de kendimize mahsus. Bununla birlikte Azerbaycan’da bizimle paralel olarak bu durumda klip çeken prodüksiyonlar, Rapçiler çok az ama gelişme senin elinde. En azından bu işin temeli bir o kadar iyi konulmadığı için Azerbaycan’da şu an onun eziyetini bizler çekiyoruz.

Yeni bir albüm projen var mı?

Halihazırda Qassab albümü var. Sayıca 3.albümüm, satış için tasarlanan 3.albümüm. Uzun bir süredir üzerinde çalışıyoruz. Altyapıları kendi prodüksiyonumuza, Synaps Prodüksiyon’a ait. İçindeki bazı beat’ler şöyle diyeyim hediye edilen beat’ler ama düşünüyorum ki bir

Xpert

önceki albümlerimden farklı olarak Qassab'da olan şarkılar daha çok bitkin fikirleri ifade ediyor. Sonbahar aylarında satışa çıkarılması düşünüyor.

Basılı HipHop yayınları hakkında ne düşünüyorsun?

HipHop'ın gelişmesi için atılan bütün adımlar bana göre yararlı/iyi. Basılı HipHop yayınları Azerbaycan'da ne yazık ki o kadar gelişme göstermedi, arzum odur ki yakın zamanda Azerbaycan'da da en az Türkiye kadar bu tarz yayınlar kendi yerini bulur.

İlk kaydını hatırlıyor musun?

İlk track'imi 19 yaşında yazdım. Rap, benim için sadece hobi değil, zamanımı boşa harcamak değil, rap benim için fikirlerimi ifade etmek, belli bir kitleye iletilmesi gereken fikirlerimi ulaştırmak. Şu an için amacım bu, doğru bulduğum fikirlerimi o kitleye ulaştırmak. İlk kaydımı 2009 yılında aldım. İlk yazdığım track de Türkiye Türkçesi. Şu an o track internette var ama ben o track'in yayılmasını istemem çünkü çok amatörce.

Başarılı bir rap albümünün olmazsa olmazları nelerdir?

Başarılı bir rap albümü için ilk önce altyapı olmalı bence. Sözler altyapının

üzerine yazıldığı zaman altyapının önemi ortaya çıkıyor. Ben, sözleri şiir gibi yazmıyorum beat'in üzerine söz yazıyorum. Bana göre altyapılar çok önemli başarılı bir rap albümü için. İkinci olarak da promosyon olayı müzik albümü için önemli. Ama bana tekrar sorsanız rap albümü için en önemli olan ne diye ben yine altyapılar derim.

Azerbaycan'daki kitleni nasıl buluyorsun ve ek olarak Türkiye'deki ve Azerbaycan'daki dinleyicilerine neler söylemek istersin?

Azerbaycan'daki dinleyici kitlemi beğeniyorum. En azından bölgede olan Rap ile kıyaslarsak Azerbaycan'da olan kendi dinleyicilerim genel olarak benim ruhtan, benim düşüncemde olan insanlar. Ve eminim ki sahnede mikrofonu elime alıp bir şeyler söylediğimde onların hepsi beni anlıyor. Türkiye'de çok hayranım olduğunu düşünmüyorum ama bizi izleyen, sanatımıza saygı gösteren herkese selam olsun. İnşallah bu yaz Türkiye'ye gelmeyi düşünüyoruz.

Kolera

Röportaj: Altay Kenger

HipHopSkool

Haziran 2015

Kolera

Selamlar! Hayat nasıl gidiyor, neler yapıyorsun?

Selam! Bir süredir yeni solo albümüm için çalışıyorum,söz yazmak ve kayıtlara girmek zamanımın çoğunu alıyor.Onun dışında çok fazla film izliyorum ve ailemle vakit geçiriyorum.

Son olarak Kolostrofobi EP 2'yi yayınladın, yeni bir dijital single albüm müjdesi verdin sevenlerine, yeni projelerinden bahseder misin?

Aslında ben yeni solo albümüm için hazırlanıyordum ancak yolu yarılamişken kendimden beklediğim albümün çok daha farklı olduğunu anladım bu nedenle o ana kadar yapmış olduğum şarkıların bazıları ile eskiden yapıp da paylaşmadığım şarkılarımın bazılarını Kolostrofobi Ep 2 adı altında tek bir albümde topladım.Aslına bakarsanız EP diyebilmek için çok fazla şarkı içeriyor tam bir full albüm oldu.Şimdi ise tam istediğim gibi bir albüm oluşturmaya başladım.Bu zaman zarfında sevenlerimi bekletmeyeceğimi söylemiştim dolayısıyla bu yaz dinlemeleri için yepyeni bir Single hazırladım.Gayet teknik bir şarkı oldu,rap müzik severlerin hoşlanacağını düşünüyorum...

“Bir Bir Anla”ya çektiğin klipten sonra artık dinleyicilerin senden yeni klipler bekliyorlar, onlara yeni bir klip müjdesi

verecek misin? Ayrıca sürekli farklı atmosferlere sahip klipler ile şaşırtıyorsun dinleyicilerini, sürpriz planların var mı?

Bir Bir Anla gayet underground bir video klip çalışması.Profesyonel kliplerin yanı sıra arada böyle underground işler yapmak hoşuma gidiyor. Kolaysa Anlat Video klibi de kendi projemizdi açıkçası yeniden böyle bir klip çekmeyi düşünüyorum. Kağıda döktüğüm bir senaryo var ama üzerinde biraz daha çalışmalıyım. Profesyonel müzik videoları çekmeye de devam edeceğim.

Liriklerini en çok nerede yazıyorsun? Nasıl bir ortamı tercih ediyorsun?

Ortamın çok fonksiyonu yok ama yalnız olmayı tercih ediyorum.Bir de akşamları yazmayı daha çok seviyorum.

Rap müzikte liriklerin ne denli önemli olduğu aşikâr. Şarkı ne anlatırsa anlatsın söz sanatlarını içinde barındırıyor olması o şarkının lirikalitesini daha üst seviyelere çıkarıyor. Kelimelerle gerçekten çok iyi anlaşıyorsun, onları çok ustaca kullanıyorsun. Bunu yapabilmek için çok kitap okumanın şart olduğu görüşündeyiz. Peki Kolera hangi tür eserler okur, hangi yazarları okur?

Teşekkür ederim. Ben okumaktan çok yazmayı sevdim hep.. Ve yazabilmek için çok kitap okumaya gerek olduğunu

Kolera

düşünmedim hiç.. Hayatın kendisini yeterince ilham verici buluyorum. Duygularımı kağıtlarla paylaşmayı çok küçük yaşta annemden öğrendim. Dolayısıyla kalemimi güçlendiren çok okumak değil çok yazmak oldu.

Sagopa Kajmer ve Kolera olarak Türkiye RAP piyasasından daima uzakta bir yeriniz var ve olayları uzaktan sessizce izliyorsunuz. Bu size dışarıdan bir göz ile yorum yapma imkânı sunuyor. Türkiye'deki RAP müzik icracılarının ve dinleyicilerinin senin gözünden nasıl görüldüğünü merak ediyoruz doğrusu, biraz anlatır mısın?

Kendi adıma konuşmam gerekirse hepsinin ayrı ayrı güzellikleri var. Underground hiphop'ta kimse başarısız değildir herkesin kendi başarısı vardır. Bunu küçük de olsa dinleyici kitlesine sahip olmalarından anlayabilirsiniz .Bu arada "Underground" kelimesi genelde albümü çıkmamış sanatçıları niteleyen bir kelime olarak bilinse de aslında albümü çıkmış fakat çok tanınmamış sanatçılar için de kullanılır. Türkçe Rap Müzik icra edip çok tanınmak kolay bir iş değil dolayısıyla gönül veren herkese saygı duyuyorum, amatör gruplar olarak hepsini kendi dalında başarılı buluyorum. Türkçe Rap piyasasına uzakta olduğumuzu da sanmıyorum bilakis tam göbeğindeyiz. Belki de diğer Mc'lerle pek düetleşmediğimiz

için böyle bir intiba oluşmuş olabilir bu konuda çok seçici olduğumuz doğru. Sago seven birine sorarsanız onun için rap müzik piyasası Sago'dan ibarettir, benim sevenlerimden birine sorarsanız beni rap müziğin merkezine koyduğunu görürsünüz, bir başkasına sorarsanız o da bir başka mc'yi rap müziğin merkezine koyar. Piyasayla ilgilenenler çoğunlukla bu müziğin icracıları, dinleyici sadece güzel müziğin peşinde ve sevdiği sanatçının yanında. Hal böyleyken ötekileştirilmemiz için kıyaslandığımız topluluktan farklı bir yerde olmamız gerekiyor oysaki hepimiz Türkiye'de Türkçe Rap Müzik yapıyoruz.

Türkiye'den ve dünyadan kimleri dinliyorsun?

Her zaman olduğu gibi elektronik müzik dinlemeye devam ediyorum. Yeni setler, yeni dj'ler ve online house müzik radyoları takibimde. Son zamanlarda kulağıma hoş gelen bazı yabancı mc'ler de var ancak sözlerini irdeleyince işin sihri bozuluyor.

Geçtiğimiz günlerde Amerika'ya gitmiştin Sagopa Kajmer ile beraber. Bu geziniz nasıl geçti, nasıl tecrübeler edindin. Müzik adına bir şeyler yaptınız mı? Bu geziden biraz bahseder misin?

Unutulmaz bir deneyim oldu. New York Madison Square Garden

Kolera

yanındaki Grammy ödüllü Mc'lerin kayıt aldığı Daman Productions'da stüdyoya girdik. Son derece old school bir ortamda o an aklımızdan geçenleri kağıda döktük, kayıt aldık. Rap'in doğduğu sokaklarda gerçek hiphop havasını soluduk. New York'ta güneş battığında bütün tekinsiz insanlar sokağa çıkıyor, hareketli ve sert bir şehir. Dallas ise rüya gibiydi orda geçirdiğim günler boyunca ülkemdeki herkesin bu rahatlığı ne kadar çok hak ettiğini düşünüp durdum. Sago ile Amerika gezimizden görüntüleri yakında kısa bir video ile youtube/Koleraflow kanalından paylaşacağız umarım izleme fırsatınız olur.

“Bence HipHop” ile başlayan bir cümle kalıbı ile senin için HipHop'ın ne demek olduğundan bahseder misin?

Bence hiphop mutluluğu sokakta arayan bazı şanslı çocukların bulduğu çok da gizli olmayan bir hazinedir.

Türkiye'nin tek HipHop dergisi HipHop Skool hakkında neler düşünüyorsun?

Çok yeni bir dergi umarım uzun soluklu olur.Yazarların objektif olması çok önemli malum Rap Müzik camiası çok kutuplu bir camia herkesi memnun etmek sizin elinizde tüm ekibe selam ve sevgilerimi yolluyor, başarılar diliyorum.

Son olarak neler söylemek istersin?

Tüm sevenlerime burdan selamlarımı sunuyorum.Her zaman sevgi ve desteklerini hissettirdikleri için çok teşekkür ediyorum.

Dr. Fuchs

Röportaj: Altay Kenger

HipHopSkool

Temmuz 2015

Dr. Fuchs

Selamlar! Hayat nasıl gidiyor, neler yapıyorsun?

Aleykümselam hayat zamanın kıymetini bilenler için iyi gider. Bazen zaman yetmez yapmak istediklerimiz için günler kısadır, hamdolsun.

Bir süre Almanya-Türkiye arasında mekik dokudun bu süreçten bahseder misin? Yeni ikamet yerin neresi olacak?

Daha önceleri Almanya'da uzun yıllar yaşadım çok sık gider gelirim. Hayatımın uzun bir bölümünü İstanbul'da yaşayarak geçirdim, orayı seviyorum. Eskiden çok daha güzel bir şehirdi şu an inanılmaz kalabalık ve sokağa çıktığımızda artık çok yorulduğumuz bir şehir artık çok yoruyor ve bu yüzden çok insan İstanbul dışına taşınıyor ya da şehir değiştiriyor. Ben İstanbul dışında yaşamaktansa Almanya'ya gelmeyi tercih edenlerdenim. Süreç olarak bakarsak ise hayatımda büyük değişiklikler yaptığım radikal kararlar verdiğim bir dönemi yaşıyorum. Bunu iki başlık altında toplar isek evlilik ve ülke değişimi. Evlilik benim açımdan geç kalınmış fakat hayatın olmasa olmazlarından denebilecek önemli bir parçasıdır. Eşimle de detaylı bir şekilde yeni hayatımızı şekillendirir iken nereden ve nasıl başlayalım dedığımızda tercihimizi ülke olarak Hollanda'dan yana kullandık. Türkiye

tabi ki vatanımız fakat son 10 senedir artık kimseye güven vermiyor; piyasaya bakınca, ekonomisine bakınca ve demokrasisine bakınca. Bize gelecek için gereken güveni vermedi ve bundan dolayı Hollanda'da yaşamayı tercih ettik. Bundan sonra artık ben Hollanda'da yaşıyorum eğer yeni ikamet neresi diyorsanız burası olacak burada huzur içinde yaşayıp yaşlanma sürecimi burada devam ettireceğim. Hollanda'ya geldiğimden beri çok fazla konser teklifi alıyorum. Öncelikle herkese teşekkür ederim. Paraya ihtiyacı olan birisi değilim, aradığım şey huzur ve önceliğim bu. Daha sonra yeni albümüm ile birlikte Avrupa'da konser turlarında tüm sevenlerim ile buluşacağız, biraz daha sabretsinler albüm çıktığında hep birlikte yine eğleneceğiz inşallah.

En son yeni bir EP yayımladın ve solo albümüne yönleneceğini duyurdun. Albümden biraz bahseder misin? Kesinleşen isimler ya da bir tarih var mı?

Öncelikle herkese ilgisinden dolayı teşekkür ederim EP'ye gösterdikleri ilgiden dolayı. Uzun bir hastalık dönemi geçirdim ve hâlâ tam iyileşmiş değilim tam üzerimden atamadım daha fakat toparlanıyorum, insanlar da toparlandığımı fark ediyor. Yeni albüm ile tekrar ritmimi yakalayıp yoluma devam etmek istiyorum, en büyük isteğim bu. Albüm için bir tarih

Dr. Fuchs

vermeyi ben çok önceden bıraktım çünkü bana stres yaptırmasını istemiyorum. Rahat-rahat çalışmak istediğim için tarih vermiyorum. Ve ne zaman tarih versem her zamanda ya plak şirketlerinin verdiği o tarihlerde çıkmıyor albüm ya da bir aksilik çıkıyor mutlaka, bundan dolayı da kendime tarih vermemeyi bir âdet edindim diyebilirim. Tarihi verince beni seven insanlar bekliyor ve o tarihte beklediklerine ulaşamadıklarında üzüyorlar. Ve bundan dolayı da ben üzüyorum. Böyle bir şey olmasına artık asla izin vermeyeceğim. Bundan dolayı da anlayışla karşılayacaklardır bu kararımı. Öncelikle yeni solo albümüm için belirteyim, çıkmaya yaklaştığında daha detaylı sinyaller almaya başlayacaksınız. Kesinleşen isimler konusunda da albüm çıkmadan 1 ay öncesinden bilgilendirmeye başlayacağız.

Sence Nefret'i özel kılan ve diğer grupların arasından sıyrılmasını sağlayan neydi?

Aslında sorunuzun cevabı çok basit: Piyasaya göre, o zaman göre çok-çok iyiydik. Bizim zamanımızda da rap grupları ya da rap yapanlar vardı. Nefret tek grup ya da Dr. Fuchs tek başına değildi. Fakat o dönemde biz herkese göre çok daha yetenekliydik ve bunu zaten biliyorduk. Ceza doğu yakasının Dr. Fuchs batı yakasının en iyi rapçileri olarak bir araya gelmeye

karar verdik. Böylece yapacağımız vuruşun çok daha iyi olacağını biliyorduk, tek başımıza olsaydık bu kadar başarılı olamayacaktık. İkimizin de fikri aynıydı hatta bir ara Ceza pes eder gibi de oldu, "hayır" dedim, "Biz bunu başaracağız, biz bu işi ülkenin her yerine kazıyacağız pes etmek yok!" Nefret döneminde çok fazla efor harcadım. Hem müziklerini yaparken hem de stüdyoda mix aşamasında. Çünkü Türkiye'de Rap'i ne tanıyan ne bilen vardı. Stüdyolar bile popçu fırlatmaktan müziğin yelpazesindeki diğer renklere çok yabancıydı. Yani müzik piyasası çok kıttı. O dönemler pop kolay hızlı üretiliyor, arabeskse anlatmaya gerek yok ortada her şey. Bundan dolayı tüm her şeyle ben ilgilenmek zorunda kaldım. Evde yaptığım alt yapıların stüdyoda yeniden yapılması sırasında başında durarak ve mix aşamasında günlerim gitti, mix'lerde bir ben bir de Tonmaister Turgut abimiz vardı. Onunla beraber yaptık, o da bilmiyor neyin nasıl olması gerektiğini mecburen başında durmak zorundayım. Turgut abinin teknik bilgisini kullanarak benim de rap ve müzik bilgimi kullanarak 1998-99'da Nefret Meclis-i Alâ albümünün mix'lerini tamamladık. Bununla ilgili ufak bir hikayemi paylaşayım sizlerle: Şu an için Nefret albümündeki hangi parçaydı onu hatırlayamıyorum fakat günde en fazla iki parçayı mixleyebiliyorduk ki o dönemlerde

Dr. Fuchs

dijital masalar yeni-yeni çıkıyor dünyada ve Türkiye’de bir tek sanırım o dönemler Erol Köse’de var. Bir de birkaç stüdyoda daha, yani çok zor görürsünüz dijital masaları o dönemde. Ben ise Nefret albümünü analog bir masada mix’ledim, yani her şeyi elle yapıyorsunuz vokal kayıtları nerede dersiniz onların hepsi, herkes bilir, eski şeyler gibi düşünün hani videolarımız vardı ya evlerde VHS kasetleri girer filmleri izlerdik, öyle kasetler düşünün. Adat dediğimiz aletlerde duruyor vokaller, bir kasette 6 kanal var yani 6 ayrı kanalı bir kasede kaydedebiliyorsun, bunu da time kodlar ile masaya kanal-kanal aktarıyorsun. İnanın bana o kadar zor bir iş ki ve o kadar da keyifli ve ses bakımından hâlâ özlediğim bir çalışma sistemi. Neyse konuyu çok dağıtmadan ve insanları da çok yormadan devam edeyim. Şimdi bu çok zor çalışma şartlarında Nefret albümümde bir parçanın mix’inde normal olarak saatlerce uğraşıyorsun. Tek-teke her ses ve her vokal ile tonlama, bass ayarı, tiz ayarı vs. aklınıza ne gelirse işte. Her neyse o gün için bitirdik diye düşündüğümüz parçamızın mixlenmiş halini eskiden ufak kaset şeklinde olan dadlara atıyordum ve yeni çıkmış md’ler vardı yani mini-disc, tüm mixlenmiş parçaları orada topluyordum. Tabi bütün gün sesler ile çalışmanın verdiği yorgunluk ile eve dönüyorsun, ertesi gün tekrar yeni

mixlere başlamadan önce bir önceki gün yapılan mix’i dinlerdik her zaman önce temiz bir kulakla ve inanılmaz rahatsız eden bir durum vardı. Durum da şu: Dün mix’ini yaptığımız parçanın tizleri biraz önde kalmış ve bunu yok etmenin hiçbir yolu yok. Yani şöyle anlatayım kısacası şu dün yapılan tüm her şey çöp! Çünkü bugünkü gibi değil, o zaman hiçbir şey dijital değil. Hangi tiz önde olmuş tamam sorun değil hani parça Nefret mi tamam, projeyi buluyorsun ona basıyorsun hop tüm masa dünkü pozisyona geliyor. Ne öndeydi ne rahatsız ediyordu, tizler mi? Tamam biraz o kanalı kısarız ve kayda basarız, bitti işte bu kadar basit şu an! Ama o aman her şey analog ve bu yüzden böyle bir imkanımız da olmadığından her şey baştan; tüm kanallar, alt yapılar, vokaller... O albümü yaparken çok zaman ve para harcadık ama bu günleri görüyorduk, bu günlere inanıyorduk ve biz bunu başardık.

Meclis-i Ala albümünün kayıt ve şirkete kabul aşamaları nasıldı? Ne gibi zorluklar yaşadınız?

Türkiye’de rap albüm yapmak isteyen bir tane şirket yok, kimse istemiyor herkes pop yapmak istiyor ya da arabesk çünkü çok satıyor. Rap müziği dinleyen yok, memlekette ne olduğunu bilen yok. Çok yer gezdik en son alternatif işlere açık bir rock müzik

Dr. Fuchs

firması ile anlaşabildik ve ellerinden geldiğinde bize bir video klip çektiler o dönemin şartlarında, klibi de Murat Küçük çekmişti. Tabi ki bu bizim patlayacağımız Nefret - İstanbul parçasıydı. Size bununla da ilgili kısa bir hikaye anlatayım: O zamanlar Türkiye’de şimdiki gibi internet kullanımı yok. bilinen iki ya da üç tane müzik kanalı var, başka da videonuzu yayımlayabileceğiniz bir yer yok. Şaka değil, yok. Bunlardan biri Kral TV diğeri MMC ki bizimki MMC’de yayımlandı ve ona rağmen patladık neden öyle söyledim şimdi anlatacağım. Türkiye’de Kral TV aklınıza gelebilecek her yerde izleniyor. Bizim orada videomuz yayınlanmalıydı fakat şöyle bir durum oldu, Kral TV o zamanın parası ile bizden 10.000 dolar para istedi. Bu aylık bir anlaşma sanırım ve kaç defa yayınlanacaktı bunu şu an hatırlamıyorum. Fakat çalışma sistemleri bu yani 10.000 doları veriyorsun ve kanalda dönüyorsun ve böylece herkese ulaşma şansın oluyor. E zaten Türkiye gibi bir yerde zar-zor albümü bitirmişsin, firma bulmuşsun ve bir video çekmişsin üstüne bir de bu maliyeti kaldıracak kimse yok. Bundan dolayı da Kral TV yerine MMC’de yayımlandı videomuz ve patladık. Sonra tüm Türkiye’de festivallere adımızı yazdırmaya başladık. Tabi bunun tek bir video ile alakası yok, başka etkenler de var. Anlatması uzun

sürecek ama en basitinden başta da söyledim: Biz yani Dr. Fuchs ve Ceza ikimiz çok iyi rapçilerdik. Sahnemiz olsun parçalarımız olsun her şeyimizle rap girmemiş bir ortamda yürüyor ve her yeri yakarak ilerliyorduk. Şimdi hikayemizi tamamlayalım: Kral TV’de yayımlanmamış haliyle bugünlere kadar bir dünya iş ile piyasaya büyük bir rap müzik armağan ettik, hâlâ da devam ediyoruz. Fakat bunu tabi ki kimse hesaba katmamıştı eminim ki. Ve o günden sonra ne ben ne de Ceza Kral TV’ye hiçbir işimizi göndermedik, ben hâlâ göndermem mesela... Hikayenin en ilginizi çekecek kısmına geliyorum. Aradan 10 yıl geçtikten sonra Kral TV rap belgeseli yapacaktı. Ne kadar güzel! Rap istemeyen bir müzik kanalından rap belgeseli yapmaya kadar getirdiysek Türkiye’deki durumu, buna mutlu olurum ama ufak bir sorun var. Ben Kral TV’nin belgesel teklifine tabi ki yaparız fakat tek bir şartım var dedim. Onlar da tabi ki buyurun dediler. Eğer dedim bu belgeselinizde yer almamı istiyorsanız tabi ki seve-seve gelirim fakat 10.000 dolar isterim dedim. Tabi ki şok oldular. Biz bunu veremeyiz ve neden böyle bir şart koyduğumu sordular. Zamanında biz videomuzu size yayımlamanız için gönderdik fakat siz 10.000 dolar istediniz ve yayımlamadınız 10 yıl sonra gelip belgesel çekiyoruz oynar mısın diye sorarsanız tabi ki cevabım böyle olacaktır dedim. Kimse

Dr. Fuchs

zannetmesin paragöz ya da para için. Hayır bunun parayla alakası bile yok. bunun adı başka, bu anlatılmaz yaşanır. Arkadaşlarım dostlarım rap müzik daha da büyüyecek artık durdurulamaz. Tüm o pop müzik dediğimiz bölge, hepsi bizim sound'umuzu kullanıyor en ünlüleri bile utanmasalar rap söyleyecekler o hale geldiler, bunun adı yok bu yaşanır. Ha hikaye tam bitmedi, bu benim tarafımdan olan bölümü. Tabi ki Ceza'yla da akabinde konuştuk dedim böyle bir durum oldu Kral TV belgesele çağırdı dedim. Ceza beni de dedi, ne dedin dedim. 10.000 dolar istedim dedi yani aynı duyguyu ikimiz de farklı zamanlarda yaşamışız ama dediğim gibi bu duygu anlatılmaz yaşanır. Sizlerle de bu hikayemizi paylaşmış oldum.

Türkiye'nin birçok şehrinde organizasyonlarda yer almış bir isim olarak, sanırım bu soruyu en iyi cevaplayabilecek MC'lerden biri sensin. Türkiye'deki HipHop organizasyonlarını kalite olarak değerlendirebilir misin? Sence eksikler neler ve bu eksiklerin giderilmesi için neler yapılmalı?

Şimdi bu konuda söylenebilecek çok şey var fakat ben satırbaşları geçeceğim en iyisi herkes için böyle olacaktır. Kendi açımdan söyleyeyim Türkiye'deki birçok HipHop organizasyonunda da yer aldım fakat

uzun zaman önce artık yer almayacağımı açıklamıştım. Şimdi öncelikle şöyle söyleyeyim kaliteli olmayabilir olanları da vardır bu kesin. Öncelikle bu organizasyonlar bu işlere gönül verenler genelde rap dinleyen ya da yapan kişilerden çıkmıştır, yani şuraya getirmeye çalışıyorum konusu çok kaliteli olsa da olmasa da elden geldiğince gidilmeli. İyi ya da kötü buna bir şey demiyorum, katılım olmalı. Tek önerim bu organizasyonları yapan arkadaşlarımıza şu olabilir, bu benim kendi görüşüm ve önerimdir uygularlar ya da uygulamazlar bu onların bileceği bir meseledir. Şimdi genele bir bakalım ne oluyor bu organizasyonlarda tanıdık tanımadık bir sürü MC sahnede elinden geleni yapmaya çalışıyor değil mi, tamam güzel fakat yanlış, neden mi? Şöyle söyleyeyim kendinizi baz alın bir konser organizasyonuna gidiyorsunuz ve oradan çıktığınızda ne hissediyorsunuz önemli olan bu, baş ağrısı mı? Yoksa kulaklar sestən yorulmuş mu ya da havasız mıydı içerisi? Peki girdiniz çıkamadınız mı içeriden yani giriş var bitene kadar çıkış yok mu, böyle olmamalı. Şimdi Türkiye'de bu işleri ilk başlatan yine bendim. Taksim'de bir kulüpte Dr. Fuchs olarak bir sürü afişim vardır. O dönemlerde yaptığımız organizasyonlarda amacımız milletin müziğe doyması ve eğlenmesiydi. Bu olmalı yani şu an yapılan

Dr. Fuchs

organizasyonların hatasını söylüyorum kesinlikle fazla MC getirirsem para kazanırız yanlış bir düşüncedir ve kendileri de ne demek istediğimi anlamıştır sanırım. Çünkü bir insanın 8-10 saat ayakta havasız bir ortamda bir sürü MC'nin kendini anlatmasını dinlemek gibi bir zorunluğu yok. Ve bundan dolayı da ya kimse gelmiyor ya da geç geliyorlar bilerek, dinlemek istedikleri insanlar için. Kimse yanlış anlamasın başka bir tespit yapmanın peşindeyim kimseyi kötülemek ya da ezmek yok etmek değil. Mc'ler parça söyleyecekse yani organizasyon sadece MC'lerin parça söylemesi üzerineyse o zaman afişlerde bunu belirtin. Yani deyin ki burada organizasyon yok burada kapışma var herkes birbirinden iyi ve 8 saat şu-şu isimler sahneyi toz duman edecek. İnsanlar da ona göre bilir "İyi gideyim bakalım neler oluyor" diyecektir ama inanın ki 8 saat kimse kimseyi ayakta havasız bir ortamda dinlemek istemez, eğlenmeye geliyor insanlar orada asker gibi ayakta dikilip sizi dinlemeye değil. Bu düşünce ile yola çıkın ve organizasyonlara şekil verin. Benim önerim şu: Toplam 2 en fazla 4 saat sahne olmalı. Ben olsam 2 saat tutarım ve en sona koyarım içeri giren insanlara bu dönemin en iyi yeni çıkan müziklerini dinletirim. İçeride kendilerini rahat hissedebilecekleri, arkadaşları ile eğlenebilecekleri bir ortam yaratırım. Müzik dinlesinler,

oynasınlar, muhabbet etsinler yani kısacası aslında 8 saatlik bir organizasyonsa 6 saati müzik eğlence belki dans gösterileriyle bunu destekleyebilirsiniz. Artı DJ gösterileri olabilir ama finalde beklenen anda 2 saatte ortalığı yıkacak olan MC'lerle kapanışı yapar, insanları evine huzurlu bir kulak ve mutlu bir yüzle gönderirdim. Ve zar-zor biriktirdikleri o ceplerindeki son parayı da hiçbir zaman pişman olmadıklarını bilerek evlerine gideceklerdir.

İşin kısası şu organizasyon yazıyor ama organize olunmuş hiçbir durum yok. Kaos, kalabalık, gürültü bu 3 şeyi yaptığınız işlerden uzaklaştırabilerseniz tahmin ediyorum ki çok daha güzel organizasyonlar olacaktır ve bir bakmışsınız rapçi olmayan insanlar da gelmiş sizinle orada eğlenmeye başlamıştır. İnanın bana o ortamdaki muhabbetleriniz dostluklarınız bir ömür kokusu burnunuzda, hissi kalbinizde kalır unutamazsınız. Fakat sanırım bunun için biraz daha zaman var umarım hızlı bir değişim olur benim sözlerimden sonra ve daha güzel organizasyonlar görürsünüz.

Bence HipHop ile başlayan bir cümle ile senin için HipHop'ın ne demek olduğundan bahseder misin?

Dr. Fuchs

O klasikleşmiş cümleyi kurmak istemiyorum HipHop benim yaşamım diye.. HipHop benim yürüdüğüm yoldur HipHop benim konuştuğum lisandır benim bastığım yer dokunduğum her şey artık HipHop'tır.

Türkiye'nin tek HipHop dergisi HipHopSkool hakkında neler düşünüyorsunuz?

Yolunuz açık olsun her şeyin hayırlısını diliyorum sizler için daha da büyümek ve teknoloji ile evlere daha hızlı ulaşmak için o büyüdüğünüz günleri hep birlikte görmek dileğim ile.

Son olarak neler söylemek isterin?

Açıkçası kimseye uzun zamandır röportaj vermiyorum ve bunu bilerek yapıyorum. Aslında albümüm ile birlikte yürümesini tercih ediyorum bu tarz işlerin. Böylece bir şeylerden haberdar olabilirler ya da yapılmış olan işin yapım aşaması ve neler olacağı hakkında bilgilenebilirler. Öncelikle sizlere teşekkür ediyorum röportaj için. Umarım okuyan arkadaşlarımız da biraz olsun yeni bir şeyler duymuş olacaklardır geçmiş ya da geleceğe dair. Umarım çok yakın zamanda tekrar görüşmek dileği ile tüm çalışanlarınıza ekibinize teşekkür ederim, Hollanda'dan selamlar, saygılar tüm Rap sevenlere!

Laila Love

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

GM Fanzin

Ekim 2015

Laila Love

Seni henüz tanımayanlar için bize öncelikle kendinden bahseder misin?

Yani, ben oldukça açık biriyim ve zaten beni daha iyi tanıtmayı amacıyla birkaç video yüklemiştim. Ama onları izlememiş olanlar için, kendimi biraz anlatabilirim. Yirmi üç yaşındayım ve Kanadalıyım. Eski bir camgirl iken YouTuberlığa geçiş yaptım. Hayvanları severim ve iki tüylü bebeğim var; Nika adında yaşlı ve şirin bir kedi ve Loki adında büyük şapşal bir kaniş. Veganım. Gamer'im ve amatör sanatçıyım. Ve, cinsel açıdan açık görüşlü, iflah olmaz bir feministim.

Profesyonel olarak tanımlarsan, ASMR nedir? Neyi amaçlar?

ASMR'ı bunu henüz deneyimlememiş birine açıklamak oldukça güç ama temelde bu genelde ensenizde başlayan ve omurganıza doğru ilerleyen bir his. Oldukça hoş bir hissiyat olduğu için genelde "braingasm" diye de açıklanır çünkü tam olarak böyle hissettirir, beyninizde orgazm gibi. ASMR farklı insanlarda farklı şekillerde tetiklenir. Bu tetiklenme mekanizmaları, görsel, dokunsal ya da işitsel olabilir. En yaygın olanı fısıldamaktır ama insanlar çok farklı şekillerde tetiklenebilirler. Misalen, ben, biri saçımla oynadığında ya da kulağıma çok yavaş fısıldadığında ASMR haline geçiyorum. ASMR genellikle bir gevşeme tekniği olarak

kullanılıyor. Çok iyi hissettirdiği için, insanlar kendi ASMR durumlarını uzun bir günün sonunda gevşemek amaçlı tetiklerler. Ben kendi ASMR tekniğimi "ASMRotica" olarak adlandırıyorum çünkü benim tekniğim ASMR'ın şehvetli- ya da erotik doğasına odaklanıyor. Videolarım genellikle samimi ve şehvetli. İnsanların gevşemiş hissetmesine yardım etmeye çalışıyorum ama aynı zamanda kendilerini daha az yalnız hissetmelerini sağlamak istiyorum.

Peki ASMR'ın psikolojide yeri var mı?

Bilmiyorum, ama bu alanda daha çok araştırmanın yapılmasını umuyorum. Açıkça görülüyor ki, ASMR oldukça gerçek bir olay ve nüfusun ciddi bir kısmında gerçekleşiyor.

ASMR senin için ne ifade ediyor?

Benim için sadece güzel bir his ve rahatlamak için kullandığım bir şey.

Seni bu işe iten sebepler nedir? Ne sebeple bu işe başladın?

Ben uzun süre kendi kendime ASMR deneyimleri yaşadım. ASMR videolarını öğrendiğimde ise, kendi şansımı denemek istedim. Tek bir video çekip YouTube'a attım, bunun tek seferlik bir şey olmasını planlıyordum. Ancak video bir gecede patladı ve ben de sadece duruma uydum.

Laila Love

Seni diğerlerinden ayıran etkenlerden biri de hiç şüphesiz ki erotizm. Youtube'da erotizm temalı ASMR videoları çeken tek kişi sensin. Erotizmi de bu işe dahil etmenin sebebi nedir?

Yani, ben kesinlikle ASMRotica üzerine çalışan tek sanatçı değilim ama biz oldukça az ve seyrek bir grubuz. Daha önce söylediğim gibi, ben zamanında bir camgirl idim, o yüzden cinsellik ve şehvet benim için her zaman oldukça etkileyiciydi. ASMR'ı cinsel bir yöne sokmak bana çok doğal bir şekilde ulaştı, bunu bu şekilde yapmak istiyordum sadece.

Takipçilerinden cinselliğe daha çok odaklanan videolar çekmeni isteyenler oldu mu? Veya buna benzer şeyler?

Evet, bu tarz istekleri oldukça sık alıyorum. Tabi ki, bu tarz bir materyali YouTube'dan paylaşamam ama özel olarak satıyorum.

Youtube'a yüklediğin videoların maddi getirisi oluyor mu?

YouTube'a attıklarımın mı? Doğrudan değil. Ama özel içerik satarak biraz para kazanıyorum.

Takipçilerinle ne kadar ilişki içindesin? Yorum ve geribildirimlere ne oranla cevap veriyorsun?

Günlük bir saatimden fazlasını e-maillere cevap vermek ve hayranlarımla konuşmak için harcıyorum. Eğer birisi yaptığım işleri beğendiği için bana mesaj bırakacak vakti ayırıyorsa, ben de cevap verecek vakti ayırmak durumundayım.

İzleyenlerinden aldığın geribildirimlere göre; hali hazırda yüklenen videolardan ve mevcut performansından memnunsunlar mı?

Aldığım geri dönüşler neredeyse tamamen olumlu. İzleyicilerimi gerçekten seviyorum.

Peki ilerleyen günlerde ne üzerine videolar kaydedeceksin? Yeni planlarından bahseder misin?

Sırada ne olduğundan ben de emin değilim! ASMRotica konseptini bırakmayı planlamıyorum, o yüzden bir süre daha böyle devam etmeyi umuyorum.

Son olarak takipçilerine, izleyenlerine veya seni ilk defa izleyecek olanlara neler söylemek istersin?

Beni desteklediğiniz için teşekkür ederim ve umarım çalışmalarımın keyif almaya devam edersiniz!

Cigarettes After Sex

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altay Kenger

GM Fanzin

Kasım 2015

Cigarettes After Sex

Merhaba! Öncelikle röportaj teklifimi kabul ettiğin için teşekkür ederim. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsun?

Rica ederim. Ayrıca bana ve gruba yer vermek istediğin için de çok teşekkür ederim. Şu sıralar ilk LP'mizi kaydetmek için planları bir araya getiriyoruz. Oturumlar Aralık ayı ortasında olacak ve bahara kadar bitirmiş olmayı umuyoruz.

İlk olarak grubun adının hikayesini sormak istiyorum. Biraz bahseder misin?

2008 yazında sık-sık yattığım bir kız vardı. Aslında “arkadaştan öte” olarak nitelendirebileceğim biriydi, özel bir ilişkimiz vardı. Her neyse o sigara tiryakisiydi ve her seksten sonra sigara içiyordu. O zamanlar sigara içmiyordum fakat onun sayesinde seksten sonra sigara içtim. Gerçekten keyifliydi ve moda girmemi sağladığı için ayrıca hoşuma gitmişti. Tutkulu bir seksten sonra bir yaz gecesi, verandamda otururken bu isim aklımda belirdi. Ve sonuç!

Müziğe nasıl başladın? Sana ilham veren şey neydi?

Müziğe olan ilgim aslında 3-4 yaşımdayken başladı. Çocukluk hatıralarımda Monkees Greatest Hits & Motown Compilation ve Thriller derlemeleri var. Büyükbabam ve

büyükannemin evindeki org ile uzun süredir orada olan eski Casio klavyelerle uğraşırdım. Fakat 4. sınıfta şarkı sözü yazmaya ve gitar çalmaya başlayana dek müzik konusunda ciddi değildim.

Grubun kurulum aşamasında hangi gruplar ya da sanatçılardan etkilendin peki?

Grup olarak senelerce farklı sesler denedik ve nihayet 2012'deki ilk EP'mizi kaydettiğimizde müziğimiz şekillendi. Bizim müziğimiz Trinity Session, Red House Painters, Mazzy Star'ın Fade Into You veya Paris Sisters'ın I Love How You Love Me gibi erken dönem 60'lar müziğinden ilham aldı.

Lirikleri kim yazıyor ve bu süreç ne kadar sürüyor?

Şarkı sözlerini hep ben yazarım. Süreç aslında çok değişkenlik gösterebilen bir süreç öyle ki bazen birkaç ay bazense birkaç saat sürebiliyor.

Şarkıların kendi öyküleri var mı? Varsa paylaşır mısın?

Şarkılarımızın çoğunun arkasında belirgin öyküler var. Misal “Nothing's Gonna Hurt You Baby” parçamız, benim son kız arkadaşım hakkında. O vakitler yalnız yaşadığım evimde dans

Cigarettes After Sex

partileri düzenliyorduk. Şarkı seçip, içki içip, güneş gözlüğü takıp ucuz bir mikrofona şarkı söylüyor gibi yapıp etrafımızda döner dururduk. Gece her zaman seks yaparak ve uyuyarak sona ererdi. Bunlar hala gülümseyerek hatırladığım hatıralarımdan birkaçı. Sonrasında sorunlu bir döneme girdik ve artık birlikte değildik. İlk EP'yi kaydetmeye gitmeye önce bu şarkıyı birkaç saatte yazdım.

Sence müzik ile görsellik arasındaki bağ ne kadar mühim? Yani albüm kapaklarından kliplere ve konser atmosferlerine kadar, görsel materyallerin önemi ne?

Görsellik, benim ilgili olduğum her şey kadar önemlidir. Müzik, klipler ve görsel çalışmalar eksiksiz bir sunum oluşturmalıdır.

Sizce şarkı sözleriniz, şarkılarınızın öyküleri ya da atmosferleri zaman içerisinde nasıl bir değişime uğradı?

Richard Brautigan'ın "The Pill Versus the Springhill Mine Disaster" kitabını okuduktan sonra aynı anda nasıl bu kadar kibar, garip ve sert olabildiğine hayranlıkla şahit olduktan sonra sözlerimin belli bir noktada değiştiğini düşünüyorum. Bundan sonra daha açık uçlu ve izlenimci lirikler denediğim kanısındayım. Fakat sonradan, kendimi evimde hissettiğim eski halime

döndüm. Nihayetinde detayları ve hikayeleri seviyorum.

Favori Cigarettes After Sex parçan hangisi?

Favori şarkım her zaman üzerinde çalıştığım ya da henüz bitirdiğim şarkıdır benim için. Fakat yayınladığımız parçalar arasında şüphesiz ki en sevdiğim parça: Affection

Peki müzik dışında ilgilendiğiniz bir şeyler var mı?

Tabi ki. Mesela bas gitaristimiz Randy Miller bir grafiker, Jacob Tomsy ki kendisi davulcumuz, aslında bir yazar. Yani aslında hepimizin uğraştığı, odaklandığı farklı şeyler var. Ben ise her zaman filmlere aşık olmuşumdur, bir gün yönetmen olmak gibi büyük bir hayalim var.

Sıra en klişe ve iğrenç kısımda! Bana favori kitapların, filmlerin, albümlerin ya da dergilerinden bahseder misin?

Hakikaten bu tür şeyler hakkında sürekli olarak konuşabilirim çünkü bu benim can damarım. Bu alanın sonsuzluğuna dalmadan birkaç şey söyleyebilirim. Şu anda favori kitabım Calvino'nun Görünmez Kentler kitabı. Favori filmimse Powell & Pressburger'ın The Red Shoes filmi.

Cigarettes After Sex

Albüm olarak da Francoise Hardy'nin La Question albümünü söyleyebilirim.

Konser ve turne planlarınızdan bahseder misin?

Eğer bir aksilik olmazsa önümüzdeki birkaç ay içerisinde bir dünya turuna çıkacağız.

Türkiye'ye gelme ihtimaliniz nedir?

Türkiye'ye gelmeyi gerçekten çok istiyor ve gün sayıyoruz.

Peki Türkiye hakkında neler biliyorsun? Türkiye'den tanıdığın herhangi bir müzisyen ya da grup var mı?

Tanıdığım tek Türk müzisyeni Telvin grubunun harika füzyon gitaristi olan Erkan Oğur. Birkaç yıl evvel bir arkadaşım bana onun eserlerini dinletmişti.

Sence bu yılın en iyi 10 albümü hangileri? Ve son günlerde playlistinde kimler var?

Şu günlerde çok fazla yeni albüm dinlediğimi söyleyemem ama grup arkadaşlarımdan çalma listelerindeki şarkıların bazıları şöyle:

Greg:

Afer Ventus – Enya

I Only Have Eyes For You – The Flamingos

Don't Let the Sun Go Down On Me – Elton John

Buio Omega OST – Goblin

Hotline Bling - Drake

Phillip:

Stay On These Roads – A-ha

Letter To Elise – The Cure

Sorry- Justin Bieber

Kiss The Dirt (Falling Down a Mountain)

Jake:

Majical Cloudz

Jagged Little Pill – Alanis Morissette

Randy:

Eat, Pray, Thug - Heems

Rainforest – Clams Casino

First Ramones Record

Chronic 2001 – Dr. Dre

Stand – Sly & the Family Stone

Savoy Sessions – The Red Norvo Trio

Cigarettes After Sex

Torrentler ve diğer ücretsiz albüm paylaşım yolları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Biz Bandcamp profilimiz üzerinden eserlerimizi hep ücretsiz olarak sunduk. Ve aslına bakarsanız bağışlardan büyük bir pay alacak kadar da şanslıydık. Bence insanlar bir şey eğer gerçekten severlerse, o işin gelişimine katkıda bulunmak için ona para yatırıyorlar.

Vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Son olarak okurlarımıza ve sevenlerinize neler söylemek istersiniz?

Bizi dinleyen herkese çok teşekkür etmek istiyorum. Bu gerçekten bizim için çok önemli. Buna vesile olduğun için çok teşekkür ederim Altay, hoşça kal!

Edenbridge

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altay Kenger

GM Fanzin

Kasım 2015

Edenbridge

Selam! Öncelikle röportaj teklifimi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederim. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsunuz?

Mayıs ayında “A Decade and a half the history so far” adını verdiğimiz, Edenbridge’in öncülü Cascade grubunun gösterileri de dahil olmak üzere 1994’ten 2014’teki son gösterimize kadar tüm gösterilerimizi içeren 6’lı DVD paketimizi yayımladık. Bu bir yıl kadar süren çok yoğun ve yorucu bir çalışmaydı. Çünkü 6 DVD’nin toplam süresi 9 saat sürüyor. DVD bittikten sonra hemen Edebridge’in yeni albümü üzerinde çalışmaya başladık. Ama bir süredir bir TV projesi nedeniyle, her şey olduğundan daha ağır ilerliyor.

İlk ve klişe olarak, size grubunuzun adını ve hikâyesini sormak istiyorum. Bize biraz anlatabilir misin?

İngiltere’nin Kent bölgesinde Edenbridge adında bir kasaba olduğunu öğrendiğimde, bu adın bizim müziğimiz için mükemmel bir isim olacağını düşündüm. Bizim müziğimizin cennet bahçesine bir köprü olması fikri bana çok hoş gelmişti. Bir gün Dubai’de havalimanındayken, bir adam benim gitar kutumu gördü ve neden bu adı verdiğimi sordu. Sonradan adamın bu küçük kasabadan olduğunu öğrendim. Garip ve eğlenceli bir tesadüftü.

Grubunuzu oluştururken hangi gruplar ya da sanatçılardan ilham aldınız?

Belirli bir sanatçı yok. Benim müzikal zevkim her zaman çok geniş ve kapsamlıydı. Aslında klasik müzikle büyüdüm ve daha sonra metal müziği keşfettim. Bir noktada bu iki stili birleştirmek istedim. Tabi ayrıca Vangelis gibi sanatçıları da seviyorum. Müzik üretiyorsanız açık fikirli olmanız gerekir, aksi takdirde kendi müziğiniz çok kısıtlı, dar bir müzikten öteye gidemez. Her şeyden öte benim favori grubum son 25 yıldır hiç değişmedi: Dream Theatre

Sizce şarkı sözleriniz, şarkılarınızın öyküleri ya da atmosferleri zaman içerisinde nasıl bir değişime uğradı?

Şarkılarımız bazen film ve dizilerin öyküleriyle uyum içerisinde olurlar. Ancak son yıllarda giderek daha mistik, daha felsefi ve daha tinsel atmosferlere sahip olduklarını söyleyebilirim. Çok fazla metafor yazdım ve söz konusu lirikler olduğunda bunu yapabilmek çok önemli. Şarkının bütünlüğü için iyi nakaratlar ve üslup formları olmalı.

Metal müziğin geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz? Metal halen popüler mi yoksa yavaş-yavaş sönüyor mu?

Edenbridge

Bence metal müzik halen çok popüler ve özellikle Orta Avrupa'da fiziksel albüm satışlarının yüksek olduğu birkaç müzik türünden biri. Olumsuz olan şey, albüm satışlarının azalması nedeniyle tüm grupların para kazanmak için kapsamlı turnelere çıkmak zorunda kalmalarıyla, canlı pazarın öldürülmesi. İnsanların her şeyi izlemek için yeterli parası yok.

Sizce müzik ile görsellik arasındaki bağ ne kadar mühim? Yani albüm kapaklarından kliplere ve konser atmosferlerine kadar, görsel materyallerin önemi ne?

Çok önemli. Müziğin görsel yönünü kapaklarınız, fotoğraflarınız ve video klipleriniz aracılığıyla taşımak zorundasınız. Ama sonuçta ilk etapta her zaman müzik olmalı.

Peki sizin en sevdiğiniz Edenbridge albümü ve şarkısı hangisi?

Vaov, bu zor bir soru! Her albüm ve her şarkı yaratılıp yayınlandığı zamanda çok önemlidir. Çünkü müzisyenlerin onu üretirken içinde bulundukları ruh halini, o eserler içlerinde taşırlar. Benim için her zaman son albüm önemlidir. Bu durumda The Bonding çok önem taşıyor, bence çok iyi bir albüm ve yaratım süreci çok zorluydu. Şimdiye kadarki en iyi şarkımsa şarkı sözü ve

müzik olarak bahsettiğim o 15 dakikalık parça. Ama diğer albümlerimizin favori parçalarından da örnekler verebilirim:

Sunrise in Eden-My Last Step Beyond
Arcana - Arcana

Aphelion - Red Ball In Blue Sky

Shine - And The Road Goes On

The Grand Design-The Grand Design

MyEarthDream - MyEarthDream

Solitaire - Brothers On Diamir

Peki sizin müzik dışında ilgilendiğiniz bir şeyler var mı?

Tabi ki. Sadece müzikle ilgilenmek biraz sıkıcı olurdu. Müzikten sonra en büyük tutkum motor sporları. Bağımlı bir F1 hayranıyım ve bunu 1978'den beri takip ediyorum. En büyük aktif hobilerim yürüyüş, doğada olmak, okumak ve tabi ki filmler.

Sıra en klişe ve iğrenç kısımda! Bize favori kitaplarınız, filmlerinizi, albümlerinizi ya da dergilerinizden bahseder misiniz?

Özellikle biyografileri severim, roman okumayı sevmem. Bu yüzden müzisyenler, yarış sürücüler ve diğer kültürel kişiliklerden birçok biyografik eseri okurum. İnsanların nasıl başarılı olduklarını görmek ilginçtir ve sıklıkla kendi yaşamınız için farklı bakış açılarını fark edebilirsiniz. Albümler?

Edenbridge

Bu zor. 2000 civarında albümüm var fakat genelde arabada dinliyorum. Zaten kendi müziğimle gün boyu meşgul olduğum için, akşamları da başka şeyler dinlemek istemiyorsunuz. Benim için en önemleri albümler benim favori gruplarım olan Dream Theatre, Marillion, Threshold...

Peki Türkiye hakkında neler biliyorsunuz? Türkiye'den tanıdığınız herhangi bir müzisyen ya da grup var mı?

Tabii ki ortak şeyleri biliyorum ama daha önce Türkiye'de hiç bulunmadım. Sadece ailem ve arkadaşlarım tarafından tatil hikayeleri duydum, gayetle beğenmişlerdi. Gerçekten sevdiğim şey Türk yemekleri, siz nasıl yemek pişireceğinizi iyi biliyorsunuz. Bu sizin ve Avusturyalıların ortak yanı sanırım. Ne yazık ki, ülkenizden müzik gruplarını bilmiyorum.

Son zamanlarda kimleri dinliyorsunuz? Bize kimleri tavsiye edersiniz?

Benim için uygun olan ve söyleyebileceğim çok az yeni grup var. Avatarium bunlardan biridir. Çünkü doom metal ile kadın sesinin eşsiz bir bileşim örneğini icra ediyorlar.

Torrentler ve diğer ücretsiz albüm paylaşım yolları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bundan biraz evvel bahsetmiştim. Tabi ki hepimiz albüm satışlarının azalmasından etkileniyoruz ve bu bir bilinç meselesi. Gençler müziğin özgür olduğu bilinciyle büyüyor ki bu bir trajedi. Müzisyenler, müzik icra ederken çok fazla zaman ve çaba harcıyorlar. Bir albüm satın aldığınızda, ona dokunmak dahi özel hissettirmeli. Artık gençlerde bu duygular yok. neyse ki Edenbridge on buçuk yıl önce müzik üretimine başladı ve dünya çapında bir hayran kitlesi oluşturdu. Bu inanılmaz bir şey çünkü üreteceğiniz albümler için arkanızda çok sağlam bir kitle olduğunu biliyor ve üretim maliyetleri konusunda endişe etmiyorsunuz.

Vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Son olarak okurlarımıza ve sevenlerinize neler söylemek istersiniz?

Röportaj için çok teşekkür ederim Altay. Birgün Türkiye'ye gelmek ve sevenlerimiz için çalmak mükemmel olurdu!

Karma to Burn

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

GM Fanzin

Kasım 2015

Karma to Burn

Selam! Öncelikle röportaj teklifimi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederim. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsunuz?

Selamlar, bize ulaştığınız için teşekkür ederiz. İyiyiz, Batı Virginia'ya evimize döndük, Mart'ta çıkacak yeni EP üzerinde çalışıyoruz.

Grubunuzu oluştururken hangi gruplar ya da sanatçılardan ilham aldınız?

Will: Liste epey uzun. Eğer daha spesifik bir cevap istiyorsan, beni bir hafta kadar evinde misafir etmen gerekebilir.

Sizce müzik ile görsellik arasındaki bağ ne kadar mühim? Yani albüm kapaklarından kliplere ve konser atmosferlerine kadar, görsel materyallerin önemi ne?

Will: Görsellik bakımından daima tanınabilir olmak istersin. Biz kendi çalışmalarımızda her zaman bir Batı Virginia havası yakalamaya çalışıyoruz. Kulağa biraz klişe gelebilir ama nereden geldiğini asla unutmamalısın.

Evan: Güzel bir görsel sanat çalışması bir fikri veya konuyu sözler olmaksızın da anlatabilir, hemen hemen enstrümantal bir şarkının yapabileceği gibi. O yüzden, görselliği oldukça ciddiye alıyoruz

Peki sizin müzik dışında ilgilendiğiniz bir şeyler var mı?

Will: Şimdi, bu biraz kişisel oldu. Tutuklanmama sebep olabilir.

Evan: Arabalar, bisikletler, motosikletler, hızlı giden şeyler.

Sıra en klişe ve iğrenç kısımda! Bize favori kitaplarınız, filmlerinizi, albümlerinizi ya da dergilerinizden bahseder misiniz?

Will: Kitaplar: Bukowski, Mellville ve Dr. Seuss. Albümler: Black Flag- Everything Went Black, Robin Trower- Bridge of Sighes, John Denver and The Muppets- Christmas Album. Filmler: Casablanca, Star Wars ve Evil Dead.

Evan: Kitaplar: Jack Kerouac, Douglas Adams, Tolkien, Hunter Thompson. Movies - Mad Max/Road Warrior, Spinal Tap, Star Wars, Ren and Stimpy. Albümler: Black Sabbath Vol. 4, AC/DC Let there Be Rock, Nomeansno - WRONG, Torche - Meanderthal, High on Fire - The Art of Self Defense, tüm Chuck Berry ve Jimi Hendrix albümleri.

Peki konser ve turne planlarınızdan söz eder misiniz?

Will: Şu an için Şubat ayında ABD ve Mart ayı ortasında başlayacak bir Avrupa turne planımız var.

Karma to Burn

Türkiye'ye gelme ihtimaliniz var mı?

Will: Türkiye'de çalmayı çok isteriz ancak orada hiçbir bağlantımız yok.

Peki Türkiye hakkında neler biliyorsunuz? Türkiye'den tanıdığınız herhangi bir müzisyen ya da grup var mı?

Evan: Dürüst olmak gerekirse hiç Türk grup bilmiyorum ama zillerin Türkiye'de icat edildiğini biliyorum. Zildjian 1623 yılında Türkiye'de kuruldu ve sanırım bu onu dünyadaki en köklü müzik şirketi yapıyor. Çok sayıda yüksek kaliteli el yapımı ziller hala orada üretiliyor, İstanbul Agop en meşhurlar ve sanırım Meinl'in orada bir mağazası var.

Son zamanlarda kimleri dinliyorsunuz? Bize kimleri tavsiye edersiniz?

Will: Geçenlerde İsviçre'de bir EP bitirdik. Noon grubundan bir aradaşımız, Steph Savi, bizimle bir Tom Petty şarkısı söyledi. Grubu bir harika, Piacenza'dan gelmeler ve sahneyi paylaştığımız gruplar arasında favorilerimizden biri. Onun haricinde, oldukça sık The Guess Who dinliyorum.

Evan: Geçtiğimiz günlerde Danava'yı ilk kez izledim, harika bir canlı performans yaptılar... Torche, Monolord, Young Widows, Peter Pan Speedrock, Rhin, Cavern, Carson (İsviçre), Radio Moscow, Red Fang... High On Fire'ın yeni albümü de harika.

Torrentler ve diğer ücretsiz albüm paylaşım yolları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Will: Tüm müzik tüm dünyada erişilebilir olmalı ama yeteneği aç bırakırsanız iyi müzik hayatta kalamaz.

Vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Son olarak okurlarımıza ve sevenlerinize neler söylemek istersiniz?

Will: Gülümse, gevşe ve eğlenmene bak. Hiçbirimiz sonsuza dek etrafta olmayacağız, o yüzden iyi değerlendir.

Çağrı Sinci

Röportaj: Altay Kenger & Fatih Dalcı

Prova Magazine

Eylül 2017

Çağrı Sinci

Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğin için çok teşekkür ederiz. Şu sıralar neler yapıyorsun, nasılsın?

Ben teşekkür ederim. Bu aralar bir vakitsiz Üsküdarlıyım. Bir yandan İstanbul'u sevmeye diğer yandan İstanbul'dan kaçmaya çalışıyorum. Burada olduğum süre boyunca da buralı arkadaşlarla kafa-kafaya verip işleri ileri götürmek adına projeler üretiyorum. Giyotin grubundan Narkoz ile birlikte yeni şeyler yapıyoruz. Genelde Zadex Müzikteyiz. Üsküdar Türkiye'de Hip-hop için önemli bir nokta çünkü Ceza burada doğup büyümüş ve bu enerjiyi burada bu işle uğraşan herkeste görebiliyorum. Çok büyük bir potansiyel ve çok yetenekli genç kardeşler var. Bildiklerimi anlatmak ve onlardan bildiklerini dinlemekle meşgulüm. Müzik dışında da bir uğraş edindim, kendi çapımda öyküler yazıyorum. Farklı defterlerden koparılmış sayfalarda devam eden birkaç hikâyem var. Hayatımı sürdürebilmek adına yaptığım mesleği de sevmeye başladım. Çocuklardan umutlu olmak gelecekte umutlu olmak demek, ben de öğretmek sorumluluğunu aldığım çocukları umut veren bireyler yapmak için uğraşıyorum. Falan-filan...

Hikâye anlatımında daha çok verdiğin mesajı mı yoksa anlatımındaki bütünlüğü mü önemsiyorsun?

Çok uzun zamandır şarkı yazıyorum ve doğal olarak bakış açım zamanla değişti. Eskiden tek kaygım mesaj vermektir. Zamanla bunu çok itici bulmaya başladım. Kendi bildiğini bir tek kendisi biliyor zanneden birinin kullanacağı ifadelerden kaçınmaya çalışıyorum. Önemsediğim şey aslında ne mesaj vermek ne bütünlük ne estetik. Sadece kendime minimum filtre uygulamak. Başka türlü nasıl tarif ederim bilmiyorum.

Bir eser yaratırken kendi karakterlerini kendin yaratmaktan yana mısın yoksa, yaşanmış olaylardan ilham almaktan yana mı? Hangi tipte yazarken kendini daha rahat ve özgür hissediyorsun?

Yaşanmış olayları evirip çevirip eğip bükmeden hikâye anlatamam herhalde o kadar usta değilim. Ama günlük tutar gibi değil de belki birbirinden bağımsız birkaç hatıradan en ilginç detayları derleyebilmek keyifli.

Defalarca sorulduğunu tahmin ederek yine de sormak istiyorum; yazarlar, aydınlar, yönetmenler ve müzisyenler bugünkü müziğinin oluşmasında az-çok etkili oldular. Peki din? Dinin sendeki yeri nedir?

Sence Homeros şair midir yoksa peygamber mi?

Çağrı Sinci

Seni dinleyen insanları müziğinle, liriklerinle belki anlattığın bir hikâye belki de tek bir cümleyle etkiliyorsun. Seni dinleyen insanların dünyaya bakış açılarını, fikirlerini ve belki de hayallerine doğrudan tesirin oluyor. Bu sana nasıl bir sorumluluk yüklüyor?

Bunu becerebildiğimi söylüyorsun, ne güzel, ben emin değilim. Rap yapmaya yıllarca ara verdikten sonra beni tekrar başlamaya iten motivasyon tam olarak buydu; İnsanlara benden başka kimseden duyamayacakları şeyleri söyleyebileceğime olan inancım. Pek bir sorumluluk yüklediğini söyleyemem en nihayetinde sürekli aman bunu dedik ama insanlar şimdi bunu hissetmesin diye düşünürsem sadece enstrümantal müzik yapabilirim. Herhalde tek sorumluluğum asla doğru olduğuna inanmadığım gerçek olmayan bir şeyi söylememek. Kayıt tarihleri arasında 10 sene olan iki şarkımda birbirinin tamamen zıttı fikirler beyan edebilirim. Sorun yok çünkü ikisini de yazarken söylediklerimin doğruluğuna yüzde yüz emindim.

Şarkılarında toplumcu gerçekçi yönü ağır basan, sokak hikâyelerine sıklıkla yer vermeni göz önüne alarak: Sence hikâyenin yazım dili yaratılan hikâyenin atmosferine göre değişmeli mi yoksa hikâye yazarın kendi üslubuna göre mi şekillenmeli?

Bence anlatıcının üslubu zaten anlatma potansiyeli olan hikâye atmosferlerinin bir bütünüdür.

Hikâye anlatırken amaçladığın şey dinleyiciyi ana karakter olarak hissettirmek mi yoksa olayın şahidi olarak konumlandırmak mı? Elbette ikisinin de örneklerini bu zamana kadar senden dinledik fakat sen hangisini yaparken daha keyif alıyorsun?

Benim amacım daha ziyade vay amına koyayım neler dedi lan adam! deyip şarkıyı biter-bitmez başa almalarını sağlamak. Belki bir de uzun yıllar sonra tekrar şarkıyı dinlediklerinde çok iyi hissetmeleri. Bazen şahit olduğum bazen kendi başımdan geçen şeyi anlatırım, bu değişir.

Vakit ayırdığın için, bizi kırmayıp teklifimizi kabul ettiğin için, bu güzel sohbet için açıkçası her şey için çok teşekkür ediyoruz. Son olarak Prova Mag okurlarına ve dinleyenlerine neler söylemek istersin?

Umutlu olsunlar. Ben teşekkür ederim.

Ercan Mehmet Erdem

Röportaj: Altay Kenger & Berna Özçelik & Cihan Çetin

Prova Magazine

Eylül 2017

Ercan Mehmet Erdem

Öncelikle selamlar. Bu görüşmeyi kabul ettiğiniz için size çok teşekkür ederiz. Nasılsınız ve neler yapıyorsunuz şu sıralar?

Teşekkür ederim, iyiyim. Yeni bir dizi projesiyle uğraşıyorum. Eylül 2018'de Netflix'te yayınlanacak. Epey vaktimi alan bir proje ama umarım güzel bir dizi izleteceğiz. Fırsat buldukça da Tuhaf dergisine yazılar yazıyorum.

Başlamadan önce bir konuya açıklık getirmek istiyorum. Siz dizide bu inanç sisteminden bahsederken Şamanizm adlandırmasını kullandınız. Fakat araştırmacılar ve Orta Asya'daki otoritelerle yapılan görüşmeler doğrultusunda Şamanizm kelimesinin batı icadı olduğu ve inancın asıl adının Tengricilik olduğu vurgulanıyor. Siz bu konu hakkında ne düşünüyorsunuz?

Arasındaki ayrıma dair oturup düşünmedim. Beni çok da ilgilendirmedir işi yazarken. Ben hikayeme hizmet ettiği ölçüde yararlanmak istedim Şamanizm'den. Google'dan bakıp daha önce biliyormuşum gibi ahkam kesmeyeyim şimdi aralarındaki farka dair.

46 Yok Olan dizisinde daha önce televizyonlarda görmeye alışık olmadığımız bir inanç sistemi olan Şamanizm/Tengricilik inancını, dizinin temeline entegre ettiniz. Bu inancı konu edinmeyi neden tercih ettiniz?

Komadaki kız kardeşini uyandırmaya çalışan bir Profesörün hikayesini anlattım. Yıllarca var olan tedavi yöntemlerini denemiş, ilaçları kullanmış ama başarılı olamamış bir adamın hikayesi. Bu yüzden de aslında inanmadığı bir dünyayı merak etmeye başlıyor, alternatif çözümler arıyor. Ve kız kardeşini ayağa kaldıracak şeyin onun bilincini uyandırmak, oraya varmaktan geçtiğini fark ediyor. Kısaca şamanizmi temele koymaktansa oradan yola çıkarak kurguladım hikayeyi.

Dizi henüz proje aşamasındayken Şamanizm/Tengricilik hakkında araştırmalar yaptığınız muhakkak. Peki hangi kaynaklardan yararlandınız, kimlerden bilgi aldınız?

Genelde Google'dan faydalandım. Ruh Molekülü adlı bir belgeselle, Gaspar Noe'nin Enter The Void filmini izledim.

Proje öncesinde Şamanizm/Tengricilik hakkında neler biliyordunuz, ne kadar ilgiliydiniz?

Pek değildim.

Ercan Mehmet Erdem

Tarihi kayıtlarda yer alan, konuyla ilgilenen bazı antropologların ayahuasca deneyimlerini okuduğumuzda Murat Günay'ın yaşadığı deneyimle birebir örtüştüğünü gördük. Daha önce bu deneyimi yaşamış birileriyle görüşerek mi bu kusursuz tasviri yakalabildiniz?

Evet. Daha önce bu deneyimi Peru ve Arjantin'de yaşamış insanlarla görüştüm. Onların anlattıkları önemliydi. İnsan duyduğunda inanamıyor başlarda. Spritüel bir durum var sonuçta ama farklı insanlardan benzer deneyimler dinleyince bunun bir tesadüf olmadığını düşünüyorsunuz.

Sizin için Şamanizm/Tengricilik ne ifade ediyor?

İnsanın evrenle, doğayla ve diğer canlılarla bütünleşmesini ifade ediyor. Hiçbir şey bizim bencil, gaddar, manyak egolarımızı beslemek için yaratılmadı. Bunun farkında olan bir inanç sistemi diye düşünüyorum. Doğaya aitiz.

Ülkemizde halen az sayıda dahi olsa Şamanizm/Tengricilik inancına mensup bir kitle var. Diziden sonra onlardan nasıl tepkiler aldınız?

Olumlu ya da olumsuz herhangi bir tepki almadım.

Özellikle sosyal medyadan gördüğümüz kadarıyla toplumda Şamanizm/Tengricilik inancına bir sempati ve merak duyulmaya başlandı. Siz Şamanizm/Tengricilik inancının artan bir şekilde taraftar toplaması hakkında ne düşünüyorsunuz?

İnsan var olduğundan beri binlerce din icat etti. Bir şeye inanmak istedi her zaman. Neden buradayım, sorusuna cevap aradı. Yanılıyor olabilirim ama Şamanizm bu soruya en bireysel yerden ulaşmayı vadediyor. Neden burada olduğunu anlamak için önce kim olduğunu bilmen, bulman gerekir. Şamanizm insanları bu içsel yolculuğa davet ediyor gibi geliyor bana. Şunları şunları yaparsan cennettesin kıstası yerine bir arayışı ve arınmayı temsil ediyor. Ruhun idrakine varma süreci belki de. İnanç sistemleriyle problemlili bir insan olduğum için hissettiğim şeyleri söylüyorum sadece.

Eski kadim inançlarımızın halen uygulanmakta olan iyileştirme tekniklerini modern bilimle harmanlamak fikrinin altında yatan neden neydi? Sizde bu fikrin oluşmasında tesiri olan etkenlerden bahseder misiniz?

Ercan Mehmet Erdem

Dinle bilimin temel çatışması cezbediciydi. Öyle zamanlar geliyor ki insana bilim yetmiyor. Öyle zamanlar geliyor ki insana inancı yetmiyor. Bunu da en yalın sağlık üzerinden değerlendirebiliriz. Bu sebeple hikayenin temelinde komadaki kız kardeş var. Dinle kafayı bozmuş, bilime inanmayan duayla falan her şeyi halledeceğini zanneden birinin başı sıkışınca modern tıbbı koşmasıyla yalnızca bilimden medet uman birinin –örneğin inançsız bir kanser hastasının alternatif tıbbı yönelmesi, enerjiyle uğraşması aynı duygudan besleniyor. İki taraf da birbirini tamamen reddedemiyor. Çünkü varoluşumuzun en temel problemi ölüm mevhumu. Bu konuyu tartıştığınızda insanların dikkat kesilme performansları ister istemez artıyor. Dizide tartışmak zihin açıcı oldu benim için.

Çalışmamıza verdiğiniz, unutamayacağımız bu destekten ötürü teşekkür ederiz. Son olarak Prova Mag okurlarına neler söylemek istersiniz?

Umarım yolculuklarında aradıkları cevabı bulurlar. Ben henüz bulabilmiş değilim. Bazen arayışın kendisi güzeldir.

Kam Ata

Röportaj: Altay Kenger & Berna Özçelik & Cihan Çetin

Prova Magazine

Eylül 2017

Kam Ata

Öncelikle selamlar. Bu görüşmeyi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Nasılsınız ve neler yapıyorsunuz şu sıralar?

Yaren: Bize yer verdiğiniz için asıl biz size teşekkür ederiz. Bu sıralar daha çok yeni sezonla ilgili hazırlıklar yapıyoruz. Sahneyle ilgili, müziğimizle ilgili nasıl değişiklikler, yenilikler yapabileceğimiz hakkında; yeni şarkılarımızın içerikleri ve sound'u hakkında kafa yoruyoruz.

Bize grubunuzun isminin hikâyesinden ve kadronuzdan biraz bahseder misiniz?

Tolga: Kam, Türkçe'ye de yerleşmiş "şaman" sözcüğünün öz Türkçe karşılığı aslında. Şaman, Türkiye Türkçesi'nde "kam"ın anlamını bir bakıma karşılayan bir sözcük. Fakat Batı'nın şaman sözcüğündeki anlam dayatması sonucu ilk akla gelen "cadı, hekim" anlamında değil. İlk kamın kadın olduğuna inanılır ve onun soyundan gelen bu kişilerin ancak güçlü bir kam olabileceğine inanılır, tabi istisnalar da vardır. Fakat en önemlisi bu geleneği ve soyu sürdüren kişilerin daha çok doğayı okuyabilmek üzerine uzmanlaşması ile ilgilidir. Tabi ki bölgelere ve coğrafyalara göre değişen farklı folklorik unsurlar mevcut ama bu olguya bütün romantik bakış açılarından ayrı bir yerden bakacak olursak; kamların ilk

müzisyenler, ilk hekimler, ilk enstrüman yapımcıları, ozanlar hatta ilk akıl önderleri oldukları sonucuna varabiliriz. "Hömey" in de doğadaki sesleri taklit etme sonucu ortaya çıktığını düşünürsek bu teknikleri ilk geliştirenlerin de kam olduğunu söyleyebilirim. "Ata" ise Türkiye Türkçesi'ndeki anlamıyla aynı.

Yaren: Ayrıca belirtmek gerekir ki Kam Ata ismi bizim için, yücelik veya kutsallık gibi sıfatlara tezat bir yerde duruyor. Hayatın içinde, kendiliğinden ve sıradan hâliyle var olan ama çoğunluğun arasında farklı bir duruşu da olan bir kişiliği yansıtıyor.

Murat: Topluluğun oluşum sürecine gelirsek; bizim Tolga ile tanışıklığımız 2012-2014 yıllarında beraber çaldığımız bir başka projeye (Kutu) dayanıyor. Kutu'nun hâlen aktif olduğu dönemde, Tolga'nın da yıllar öncesine dayanan bir projesi olduğunu, kendi şarkılarını yazdığını biliyorduk. Bu dönemde Tolga, Kam Ata adı altındaki bestelerini bizlerle paylaştı. Daha sonrasında Yaren ve Müge ile beraber birlikte çalma fikri ortaya çıktı. Albüm kaydına kadar yavaş-yavaş çalışmalara başladık ve albümü tamamladık.

Bize daha önceki müzik deneyimlerinizden, çalışmalarınızdan bahseder misiniz?

Kam Ata

Yaren: Dördümüz de aslında Kam Ata'dan önceki müzik deneyimlerimiz sayesinde tanıştık diyebiliriz. Tolga ve Murat ile Müzik Hayvanı'nın bir başka mensubu olan Kutu'da beraber çalışıyorduk. "Müzik yaparken tanıştık" desem yanlış olmaz. Kutu'nun ardından Peygamber Vitesi'nde, kısa bir süre In Hoodies gibi gruplarda da yer aldım. Müge'yle paylaştığımız müzik geçmişimiz ise biraz daha eskiye ve oldukça çeşitli alanlara dayanıyor. Birlikte pek çok çağdaş müzik, yeni müzik, elektronik müzik konserlerinde ya da organizasyonlarında yer aldık; şehir içi, şehir dışı pek çok festivalin düzenlenmesi sürecinde, sahne arkasında da sahne önünde de görevler aldık.

Tolga: Benim için müzik punk ile başladı ve "punk"ın müzikal evrimine uygun olacak şekilde ben de evrildim. Geçmişte post punk, dark wave, industrial gibi tarzlarda besteler yaptığım gruplarım oldu. Kam Ata'nın biraz da karanlık olmasının geçmişimle alakalı olduğunu düşünüyorum.

Göksel kadim Türk inancını adlandırma konusunda süregelen hatalara düştüğümüz aşikar, Şamanizm kelimesinin batı icadı olduğu ve doğrusunun da Tengricilik olduğu araştırmacılar ve otoriteler tarafından savunulan bir düşünce. Siz bu konu hakkında neler düşünüyorsunuz?

Tolga: Öncelikle Tengriciliğin göksel olduğunu düşünüyorum yani açmam gerekirse bir yere ait olduğunu veya bir yerden geldiğini düşünüyorum. Elbette ki eski insanlar güneşi ve göğü kutsal saymışlardır ve hayatın kökeni olduğuna inandıkları için tüm kutsallığın kökeni olarak kabul etmişlerdir. Çok da yanlışmış sayılmazlar. Fakat inancın özüne bakacak olursak gök-yer farkı yoktur, hepsi Tengri'ye ait hepsi Tengri'nin kendisidir. Şaman kelimesinde de aslında çok büyük bir sorun yok, sorun bunun nasıl kullanıldığı. Altay inancı ile Maya inancını hatta Afrika inanışlarını karşılaştırıp benzer yerler bulup hepsine Şamanizm demek meselenin sıkıntılı noktası. İnsanlar bu kadar ayrıışmadan, kıtalara yayılmadan önceki kök inanışlardaki benzerliklerin günümüzde dahi var olmasına şaşırmamak gerekir. Bu tarz doğa merkezli inanışlarda toplulukların yaşadığı bölgelerin doğasına bağlı farklılıklar, inançların dinamiklerindeki değişimlerin en büyük etmenidir. Altay Tengriciliği ile Tuva Tengriciliği birbirinden az biraz farklıdır. Moğol Tengriciliği'ndeki fark daha da fazladır. Saha Türkleri yani Yakutlar'da ise Tengri inancı olmasına rağmen onlarca küçük tanrı ve tanrıça da kendine bu inanç içinde yer edinmiştir. Bir tane doğru yoktur fakat Amerikan yerlileri dâhil içinde bulunduğumuz halkların kökeni Altay'dır ve kök orasıdır.

Kam Ata

Köke bakmadan, bilmeden diğerlerini ve farklılıklarını hatta güzelliklerini anlayamayız. Abartarak eklemeliyim ki Şintoizm'in içindeki Tengriciliği görmek için Altay kültürünü çok iyi bilmeniz gereklidir. Bu meseleler öyle "onlar Türk zaten" ile açıklanacak basitlikte de asla olmamıştır.

Şamanizm/Tengricilik inancının sizdeki yerinden bahseder misiniz? Asya üzerine yaptığınız seyahatlerde ziyaret ettiğiniz toplumlardaki Tengricilik kültüründen, bu inancın günümüzde toplumsal olarak yerinden söz etmeniz mümkün müdür?

Tolga: Bazı insanlar sadece inanmak ister, bazı insanların inancı bilim ve mantıktır. Benim kendime Tengrici dememin altında yatan en önemli sebep bu inancın bilim ve mantıkla çelişmemesi. Doğa yasaları mevcut, uymanız ve korumanız gereken kurallar bunlardan ibaret. Az değil emin olun... Tengriciliğe atfedilen bilim ile çelişen çeşitli inanışları orada-burada okuyorum. Fakat folklorik unsurları, coğrafi şartları kimse dikkate almıyor hemen putperesti yapııştırıyor. Savunulacak bir tarafı olmayan üfürükçülük denilecek uygulamaların da tartışmasını kimseyle yapacak değilim ama insanların işin özünü bilmeden bazı uygulamalarla uğraşması hatta daha kötüsü bunları kullanarak insanları kandırıp, paralarını alıp kişilere şifa verdiklerine inandırmaları

affedilemez. Bir diğer tarafı da "bilim kanıtladı" başlıklı sözde araştırmalar. Bilimsel metotlarla inanışları kanıtlamanın fuzûliliğini kenara koydum, zaten tekrar-tekrar aynı ortam oluşamayacağı için test edilemez ve kanıtlanamaz bir sürü unsurdan bahsediyoruz. İnanç işte burada devreye giriyor. Sizi inanmak iyi hissettiriyorsa en güzel şifadır. İyi hissettirmiyorsa da kurcalamaya pek gerek yok. Orta Asya'ya gidişimi, buhrana düşüp kendimi yola vurmakla açıklayabilirim. Hâlâ yolculuğumun kitabını yazıyorum, yazacağım bir gün bitecek... İyi ki gitmişim! Okuduklarımı yerinde gözlemlemek, bazı okuduklarımı saçma bulup oraya gidince saçma bulduğum hususlarda haklı olduğumu görmek paha biçilmez. Oturduğu yerden inanç ve kültür hakkında yazılar yazanları anlamıyorum ve bu kişiler Türkiye'de azımsanmayacak kadar çok. Hamâsi laflarla süsleyenleri saymıyorum bile. Altay'da Tengricilik tabi ki yaşıyor ama kültür yaşadığı için mi yaşıyor yoksa Tengricilik yaşadığı için mi kültür yaşıyor işte onun kesin bir açıklamasını yapamam. Tuva'da da, Buryatya'da da Moğolistan'da da Tengricilik sapasağlam duruyor. Daha önce bahsettiğim gibi coğrafyaya bağlı küçük değişimler mevcut. Mesela Altay'da bir ritüel oldukça sade iken Moğolistan'da tam bir performans sanatı olarak karşınıza çıkabilir.

Kam Ata

Burada bir sürü folklorik etmen de mevcut tabi. Ama benim gördüğüm en önemli etmen coğrafi farklılıklar. Bir inanç için çok geniş bir alandan bahsetmiyor olsak da; kışı rahat geçirebilmek, daha verimli topraklarda bulunmak o kadar önemli ki. En basit yolla sanırım şöyle açıklayabilirim. Bundan elli yıl önce kış zamanı on kilometre uzaktaki köye atla gidemiyorsanız orada ateşin önemini ona atfedilecek kutsallığı tahmin edebilmeniz lazım. Kuzeye gittikçe ateşin tanrılaştırılmasına da bu sebeple şaşmamak gerekli. Bu yolculukta Kuzey Sibiry'a'ya gidemedim, başka sefere kaldı fakat Nenet kökenli kişilerle yolculukta tanıştım. Şansıma bu kişiler sanatçı idi ve inanışlarından az biraz bahsettiler. Onlar için de doğa yani bir bakıma Tengri en büyük fakat başka tanrıları da mevcut. Bu onların inanışını bana göre yoz yapmıyor, ama kök inanışlarının nereden geldiğini ne olduğunu söylememe de engel değil.

Peki sizi müziğe iten şey ne idi? Tengricilik felsefesi mi sizi müzik yapmaya itti yoksa yaptığınız müziğin ruhu sizi bu felsefeye yönlendirdi?

Tolga: Daha önce de bahsettim, ben çok önemli işler başarabilmiş olmasam da uzun zamandır müzik ile haşır neşirim. Ne Tengricilik beni müziğe itti ne de müzik ile uğraştığım için Tengriciliği mesele edindim. Tam

anlayamadığım bir zamanda iç-içe geçtiler ama bu benim inancı özümsemem ile alakalı. İlk albüm biraz inanç ve kültürel ağırlıklı oldu evet ama içimden öyle geldi. Yeni şarkıların içeriği az çok kafamda belli olsa da kesin bir şey diyemem henüz. Tek diyebileceğim her seferinde yaptıklarıma yeni bir katman eklemeye çalışıyorum, belki çoğu kişi için iyi değil ama amacım zaten iyi olmak da değil. Kam Ata kişisel proje olmaktan çıkıp gruba dönüştüğünden beridir de kafam daha rahat aslında. Kimse beğenmese de yaptıklarımızı biz beğensek yeter bize.

Her müzik grubu için ortak bir mana barındıran bir eser yaratmak zordur. Fakat sizin müziğinizi besleyen bir felsefe bir inanç var. Bu inancın size olumlu ve olumsuz etkilerinden bahseder misiniz?

Tolga: Albümü yapma süreci de ayrı bir buhranlı dönemdi benim için. O kadar çok sıkıntı ile uğraştık ki artık rahatlıkla istediğimizi ileride yapabiliriz gibi hissettiriyor. Cefâsını çok çektik... Olumlu yanı işte sadece buydu o cefayı çekebilecek kudreti bulabildim kendimde başka bir şey değil. Olumsuz yanı ise saymakla bitmez. Kam Ata'da Tengrici olan sadece ben varım ve bu benim için tabii ki asla bir sorun olamaz ama bazen dostlarım için endişeleniyorum. Çünkü toplumca öyle bir duruma geldik her

Kam Ata

şey birbirine karıştı. Aşırı milliyetçiler bu inancı benimsediklerini iddia ediyorlar. Ne güzel... Fakat inancın özünde ırkçılık, üstünlük gibi kavramlar yok. Hatta bu inanç bir insanın bir taştan dahi daha değerli olmadığını vurgularcasına doğa merkezci. Nasıl oluyor peki? İnaniyorlar bir şekilde olduruyorlar işte! E bu kişilerin eğilimlerini gören herkes de Tengrici lafını duyduğu anda yapıştırıyor “faşist”i. Ben alıştım, edebiyat okuduğum dönemde de bana söylenirdi, şu anda da söyleniyor. Faşist kelimesine ben gülüp geçiyorum ama onların dünya görüşüne göre bu yaralayıcı olabilir diye endişeleniyorum. Yoksa zaten bize ne, biz çok yakın dostlarız ve beraber bir şeyler yapmaya karar verdik, tek ilgilendiğimiz de müzik.

Kam Ata olarak yaptığınız müzik kadim Kamların ekstaz esnasında yaptıkları müzik aslında. Peki siz bu dönemde o dönemin ezgilerini nasıl yakalıyorsunuz? Geçmişin müziğinin ruhu günümüzün ortamında nasıl yakalanıyor, bunun sırrı nedir?

Tolga: Kamlar ilk müzisyenler ilk ozanlar olabilir ama ritüeller sırasında bildiğimiz anlamda müzik yapmazlar. Bir davul veya bir saz kamın kendisiyle ve evrenle iletişim aracıdır. Aynı zamanda bu iletişim bir bakıma içsel veya göksel bir yolculuk da olduğu için

davul, kamın atıdır. Kam Ata’ya dönecek olursak ben içimden geleni yapmak istedim; kafamdakini, hayalimi büyük oranda ortaya koyduğuma inanıyorum. Kam Ata başlangıçta kişisel bir proje olduğu için besteleri bu albüme mahsus kalarak ben yaptım. Bütün ekibin de her şarkının içeriğini en az benim kadar özümlediğini düşünüyorum. Kısaca özel bir çalışma yapmadık, amacımız bir ruhu yakalamak veya bir şeyi taklit etmek değildi. Gönlümüzden, ruhumuzdan ne geçtiyse onu gerçekleştirmeye çalıştık.

Kadim Uygur metinlerinde müziğin iyileştirici gücünden bahsediliyor. Irk Bitig’de şiirin ve şarkının öneminin vurgulandığı yerler de mevcut. Mesela Kamların tef, ayna, su, ip gibi malzemeler kullanarak uyguladığı Peri Oyunu’nda tedavi esnasında müzikten faydalandığını açıkça görüyoruz. Size göre müziğin insan bedeninde ve ruhunda nasıl bir etkisi var? Eskiler nasıl bir müzikle nasıl bir tedavi uyguluyorlardı?

Tolga: Müzik ile tedavi özellikle son yıllarda bazıları için çok iyi bir gelir kapısı oldu. Tabii ki insanoğlu her şeyin içini boşaltmak zorunda. Evet, eskiden böyle tekniklerle tedavinin olduğu söyleniyor. Günümüzdekiler ise fiyasko. Kişisel düşüncem ve deneyimimden bahsetmem gerekirse: Sevdiğiniz şarkıları dinlemeniz sizi iyi hissettireceği için metabolizmanız

Kam Ata

hızlanır kendini yeniler, tazelenirsiniz, iyileşirsiniz. Hatta benim bazı kötü ruh hallerimi, düşüncelerimi kusacağım şarkılar var. Sadece kötü olduğum zamanlar o şarkıları açarım o anlar dışında o şarkıları dinlemem ve o şarkılar istemediğim ruh halini alıp götürür. Kuşkusuz ki bu psikolojik bir çözümdür. Kendimi iyi tanıdığım için başarılı olurum ve şifa bulurum. Başkasına bunu yapamam, yapabildiğini iddia edenlere de bu çağda pek inanmıyorum ne yazık ki.

Kamların metodu ise tamamen davulun yarattığı etki. Son yıllarda beyin dalgalarını etkilediğini, düzenlediğini iddia eden bir çeşit yöntem ortaya atıldı. Farklı frekanslarda iki ses dalgasını dinliyorsunuz, bu frekanslar sizin amacınıza göre belirleniyor; yoğunlaşma, sakinleşme, uyku gibi. Tabii siz de isterseniz kendinize uygun olanı uğraşarak bulabilirsiniz. Ses dalgaları farklı frekanslarda olduğu için bu dalgalar ritmik bir unsur ortaya çıkarıyor. Bunun da sizin beyninizi dolayısıyla ruh halinizi etkileyebildiğini düşünüyorlar. Bilimsel olarak ben bunu bilemem ama kam davulunu veya herhangi bir büyük çaplı davulu göğsünüze veya kafanıza yakın bir şekilde tutarak çalarsanız bunun üzerinizde bir etkisi olduğunu deneyimlersiniz. Bazı araştırmacılar bu düşük frekanslardan oluşan ses dalgalarının, anne karnında duyulan

kalp atışlarına benzerliği sebebiyle psikolojik olarak rahatlama, toparlanma, yoğunlaşma gibi ruh hallerini çağırdığını söylüyor. Benzer her konuda olduğu gibi bu konuda da düşüncem sabit. İşinize yarıyorsa kullanın çok büyük anlamlar yüklemenize gerek yok. Dünyadaki bütün ritüellerin özünde içe dönüş amaç edinildiği için; meditasyon, davul çalma veya sizi ne iyi hissettiriyorsa bunlar sadece araçlarınız, atlarınız.

Yurtdışında geleneksel Türk müziğini icra eden sanatçıları da göz önüne alırsak, sizce bu müzik günümüzde bir ilerleme halinde diyebilir miyiz? Giderek daha geniş bir kitleye yayılıyor ve kendini sevdiriyor desek yanlışmış olur muyuz?

Yaren: Bu söylediğiniz çok da Türk müziğine has bir durum değil aslında. Tüm dünyanın müziğe yaklaşımını, müzik zevklerini kökten değiştiren sürecin – küreselleşmenin – sonuçlarından yalnızca biri. Artık müziği bir yerlere “biz” taşımıyoruz, dünyanın öbür ucuna sesimizi duyurmak için enstrümanımızı sırtlanıp bizzat oraya gitmemiz gerekmiyor. 2000’li yıllara kadar bu görevi yine fiziksel olarak taşınması gereken kasetler, CD’ler yapıyordu, fakat artık daha da kolay; internet var. İstedığımızda hızla Pakistanlı bir yerel sanatçının müziğine de, henüz yayınlanmasının üstünden 10 dakika

Kam Ata

geçmiş bir rapçinin son EP'sine de, Norveç'in müzik tarihine dair makalelere, videolara, belgesellere de hızla erişebiliyoruz. Bu işin meraklısı olan Avrupalılar, Amerikalılar, Uzak Doğulular da kolaylıkla bize erişebiliyorlar. İçinde olduğumuz dönem, ne mutlu ki uzakta olanı merak edenlerin ona çok kolay ulaşabildiği bir dönem. Bir yerlerde görünürlüğümüz arttıysa sebepleri bunlardır diye düşünüyorum.

Peki Kam Ata olarak ilerleyen günlerde nasıl çalışmalara imza atmayı düşünüyorsunuz? Yeni çalışmalarınızın müjdecisi olabilecek miyiz?

Tolga: Şu sıralar yeni şarkılar üzerinde çalışıyoruz, 2018'de dört-beş şarkılık bir EP yayımlama düşüncesindeyiz. Tabi bu tamamen bizim çalışma disiplinimize ve yaratıcılığımıza bağlı.

Bu güzel sohbet için teşekkür ederiz. Son olarak Prova Mag okurlarına söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Tolga: Dosyanın konusu olduğu için şunu ekleyebilirim. Paranızı harcayacak daha güzel yerler mutlaka bulursunuz, insanların sizin inançlarınızla, umutlarınızla oynamasına izin vermeyin. Yüzlerce yöntem var, kendiniz deneyin, deneyimleyin ve kendinize en uygun olan neyse onu seçin. Sizi sizden daha

iyi tanıyan kimse yok. Bir rahatsızlığınız varsa veya olduğunu düşünüyorsanız önce işin uzmanı olduğuna inandığınız bir doktora görünün, tedavinize başlayın sonra sevdiğiniz şeylere yönelin. Kamlar doğayı, insanları okumayı bilirler. Rahatsızlığı doğru teşhis ederler. Çok insan tanıdıkları için yüzünüzden dahi huyunuzu suyunuzu bilirler. Fakat çağımız bilgi çağı bilimsel olarak denenmemiş hiçbir şey ilaç olarak alınmamalı kullanılmamalı. On kişide işe yarıyor diye doğru tedavi olduğuna inanılmamalı, bunun hatası üfürükçülerde olmaz sizde olur. Hastalıkların çözümü doğada evet, ama aynı zamanda doğru çalışan bir zihinde. Kimsenin kobayı olmayın, kısaca kendinize kurtarıcı aramayın, kendinizin kurtarıcısı olun.

Kayra

Röportaj: Altay Kenger & Fatih Dalcı

Prova Magazine

Eylül 2017

Kayra

Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğin için çok teşekkür ederiz. Şu sıralar neler yapıyorsun, nasılsın?

Rica ederim. Normal seyrinde ilerliyor günler. 90BPM albümü üzerinde çalışıyoruz. Konser hazırlıkları oluyor. En son Kadıköy'de Karga'da sahnedeaydık ve çok güzel geçti. Uzun zamandır ince-ince işlediğim solo albümün kayıtları hemen-hemen bitti; albümün son aşamasına doğru yaklaşıyoruz.

Hikâye anlatımında daha çok verdiğin mesajı mı yoksa anlatımındaki bütünlüğü mü önemsiyorsun?

Mesaj vermek benim çok fazla önemsedığım ya da önceliğim olan bir olay değil genel olarak. Anlattıklarımın bir mesaj çıkıyorsa bu benden bağımsız gerçekleşiyordur. Benim için şarkıda ya da albümde oluşturulacak dünya ve o dünyadaki karakterlerin dili, o karakterlerin genel ruh halleri ve içinde bulundukları durum önemli. Bunlar arasındaki denge bir yerden sonra anlatımın bütünlüğünün temelini oluşturup albümün genel dokusu haline geliyor.

Bir eser yaratırken kendi karakterlerini kendin yaratmaktan yana mısın yoksa, yaşanmış olaylardan ilham almaktan yana mı? Hangi tipte yazarken kendini daha rahat ve özgür hissediyorsun?

İkisi de olabilir. Hikâyenin kendisi güzel olduğu müddetçe nereden geldiğinin benim açımdan pek bir önemi yok. İster yaşanmış olsun ister tamamen kurmaca olsun hiç önemli değil yeter ki kendine has bir âlemi, dili, arka planı olsun ve anlatırken de dinlerken de keyif versin. Ben genelde sıfırdan bir şey oluştururken daha rahat oluyorum. Sadece kafamda gerçekleşmiş bir olayı anlatmak ne hikmetse bana daha gerçek geliyor.

Seni dinleyen insanları müziğinle, liriklerinle belki anlattığın bir hikâye belki de tek bir cümleyle etkiliyorsun. Seni dinleyen insanların dünyaya bakış açılarını, fikirlerini ve belki de hayallerine doğrudan tesirin oluyor. Bu sana nasıl bir sorumluluk yüklüyor?

Eskiden bunu düşünürdüm hem de çok düşünürdüm. Aşırı derecede gerilirdim. Olmasını hiç istediğim bir şey değildi bu ama görüyordum ki oluyordu. Sonradan bunun üstünde pek durmadım çünkü şarkı bir yerde bir şekilde yazılıp kaydedilip yayınlanıyor ve o saatten sonra senin şarkı üzerindeki tesirin her geçen gün daha da azalıyor. Şarkıyı dinleyen kişi o şarkıyı bir yerden sonra kendisi yazıyor kendisi kuruyor kendi olmasını istediği hale getiriyor. Bu yüzden ben artık bu konuda eskisine nazaran daha ferah bir haldeyim. Mevzuyu abartmadan kendi haline bırakıyorum.

Kayra

Hikâyelerini farklı bakış açılarından dinlemeye alıştık. Fakat sen hikâyeni bir karakterin ağzından anlatmayı mı yoksa tanrısal bakış açısını kullanmayı mı daha çok seviyorsun? Yoksa ikisinden ziyade kendi hikâyeni direkt mi anlatmak mı senin için ideal olan?

Hikâye anlatımında sabit olarak seçtiğim bir yol yok. Her şarkının, her albümün kendi âlemi var. Bekar Evinde Kör Sinekler albümü tek bir kişinin ağzından anlatılıyor ama Hayalet Islığı'nda mevzu çok daha katmanlı. Hangi albümde nasıl bir dünya kuruluyorsa onu en iyi anlatacak dili, anlatım biçimini bulmak benim asıl kafa yordüğüm şey genelde.

Bunca zaman anlattığın ve anlatacağın bütün hikâyelerin; aynı evrende yaşanan olaylar mı yoksa her hikâyen senin zihninde farklı evrenlerdeler mi?

Hepsi birbirine çok yakın çok benzer gözüken farklı âlemlerde. Yollarının kesiştiği, karşılaşmak zorunda kaldıkları zaman dilimleri olabiliyor ama hepsinin kendine has bir âlemi var.

Vakit ayırdığın için, bizi kırmayıp teklifimizi kabul ettiğin için, bu güzel sohbet için açıkçası her şey için çok teşekkür ediyoruz. Son olarak Prova Mag okurlarına ve dinleyenlerine neler söylemek istersin?

Ben teşekkür ederim. Yayın hayatınızda başarılar diliyorum. Yeni albümlerle yeni konserlerde görüşmek dileğiyle.

Sage Francis

Röportaj: Altay Kenger & Fatih Dalcı

Çeviri: Altar Parssoy & Damla Gür

Prova Magazine

Eylül 2017

Sage Francis

Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğin için çok teşekkür ederiz. Şu sıralar neler yapıyorsun, nasılsın?

Benimle röportaj yaptığınız için asıl ben teşekkür ederim. Şu an evdeyim, birkaç dış çekiminden sonra dinleniyorum ve bir ay içinde Avrupa’da B.Dolan ile yapılacak olan bir şov için hazırlanmaktayım. Ayrıca bizim kurduğumuz bir grup olan Epic Beard Men için onunla birlikte bir albüm tamamlamaya çalışıyoruz. İki yılı aşkın bir süredir bu albüm için çalışıyoruz, bu yüzden albüm yayınlandıktan sonra müzik hayatım neredeyse tamamen Epic Beard Men şarkı ve turlarından ibaret olacak.

Bir röportajında söylediğini yanlış hatırlamıyorsam aldığın ilk albüm Lou Reed’in Walk on the Wild Side albümüydü. O albümü alıp dinledikten sonra senin için neler değişti?

Bana Lou Reed’in kasedini alan aslında babamdı. Ben “Walk on the Wild Side”dan babamın çok sevdiği bir şarkının bir klasik rock radyo programında çalınmasıyla haberdar oldum ve babam benim bu şarkıdan ne kadar haz aldığını farkettili. Kısa bir süre sonra neredeyse sadece hip-hop dinlemeye başladım, ama hip-hopun ne olduğunu ve onu nerede bulabileceğimi anlamam biraz vakit aldı.

Rap dinlemeye kimlerle başladın? Ve ne zaman “Ben de bu müziği icra etmeliyim!” dedin?

Dinlediğimi hatırladığım ilk rap müzisyenleri Fat Boys ve Run DMC idi, ancak kısa bir süre sonra elime aldığım her hip-hop kasedini dinlemeye başladım. Sağ olsunlar ki etrafta bir kaç tane üniversite radyo istasyonu vardı ve her hafta bir saat hip-hop çalışıyorlardı. Eğer yapabilseydim o şovları her seferinde kasete kayıt ederdim ve o şovlar beni başka birçok şeyle tanıştırdı. Hemen ardından rap yapmaya çalıştım. Kendi çapımda başka insanların şarkılarını söyleyip kaydetmeye başladım, ama sabırsızlığım la başa çıkamadım ve kendi şarkılarımı yazmaya başladım ki böylece hayatımda daha çok rap olmuş oldu. (Gülüyor) Sanırım bu işler böyle yürüyor. Public Enemy’i ilk duyduğum andan itibaren tüm hayatım değişti. “Aman tanrım! Sanırım sadece rap savaşları ve sex şarkıları yapmamalıyım” dedim. Her halükarda eski eğlence hayatıma geri dönebilecek olsam da, bu onbir yaşındaki bir çocuk için büyük bir aydınlanmaydı.

Şarkılarında armonik yapının güçlü olması bir yana hikâye anlatımı da öne çıkıyor. Hikâye anlatımında daha çok verdiğin mesajı mı yoksa anlatımındaki bütünlüğü mü önemsiyorsun?

Sage Francis

Şarkıdan şarkıya değişiyor. Olay tamamen yazarken beni yazmaya iten şeyle alakalı. Bazen önemli olan hikâye oluyor, bazen de verdiği mesaj. Bazen de şarkıya büyük resimden bakıldığından ikisinin de bir önemi olmuyor. Genel bir anlatım kişinin kariyerinin gidişatında önemli bir yer kaplar, sanırım. Ama ben hiçbir projeye bir mesaj verme amacıyla katılmıyorum. Eğer iyi bir insansanız, insanlığınız çalışmalarınızın içinde kendi adına konuşacaktır, altının tekrar çizilmesine gerek kalmadan. Aynı şey kötü insanlar için de geçerli ama her zaman istisnalar vardır.

Rap müzikte belli algıların yıkıldığı abstract bir tarzın önemli temsilcilerindensin. Niçin diğerleri gibi bir anlatım yerine zincirlerini kırarak daha farklı olmayı, bir hikâye anlatıcısı olmayı tercih ettin? Diğer türlü başarıya daha doğrusu üne ulaşmak daha kolay değil miydi? Bu yolu tercih etmendeki özel sebep nedir?

Hikâye anlatıcı olduğumu pek düşünmüyorum aslında. Şarkının içinde etki bırakıcı bir hikâye anlatmak inanılmaz bir şekilde zor ama bazen kendimi anlatmak istediğim bir hikâyenin içinde buluyorum. Amacım hiçbir zaman ünlü olmak olmadı. Bu yüzden başkalarının kalıplarını takip etmek mantıklı gelmiyordu. Yaptığım işten dolayı saygı görmek ve yapımı

eşsiz bir şeye katkıda bulunabilmek... İşin güzelliği burada. Diğer insanların neden trendleri takip ettiğini anlayabiliyorum çünkü trendlerin hazır bir dinleyici kitlesi var, ama bunun müzik kariyerinde uzun süreli kalmanın formülü olmadığını anlamaları çok sürmüyor. Dönüp kendi müziğime baktığımda başkasının sesini ya da stilini duymaktan tiksiniyordum. Büyük bir israf.

Bir eser yaratırken kendi karakterlerini kendin yaratmaktan yana mısın yoksa, Christopher Daniel Gay örneğinde olduğu gibi, yaşanmış olaylardan ilham almaktan yana mı? Hangi tipte yazarken kendini daha rahat ve özgür hissediyorsun?

“Little Houdini”de Christopher Daniel Gay ile ilgili hikâyeyi anlatmak eğlenceli bir işti, bu yüzden bunun gibi kendimce bir mantık kurabildiğim ilham verici hikâyeler aramayı seviyorum. Hikâye anlatmak, beni kendi yolumdan saptıran bir şey olmadı hiçbir zaman, ama bazen şanslı oluyorum ve tüm sözler düşündükçe yerlerine tam oturuyor. Ben hayatın genelindeki doğru ve yanlış hikâyelerden ilham alıyorum, yani evet.. Neyin ne olduğunu düşünmekten hoşlanıyorum.(Gülüyor) Ben dil ve ritim kalıplarıyla oynama konusunda fazlasıyla rahatım, ama aşırıya kaçmamak konusunda dikkatli

Sage Francis

olmam gerektiğinin de farkındayım. Mesela iyi bir gitarist olduğu için sürekli solo çalan birini duymak istemem.

Hakkında konuşmak istediğiniz ya da şuanda birlikte çalıştığınız biri veya birileri var mı?

Bağımsız bir kayıt firması işletiyorum, o yüzden sürekli birlikte çalıştığım birçok insan var. Ve hepsi hakkında konuşmak istiyorum. Derginizde o kadar boş yer var mı? Eğer yoksa o k u y u c u l a r ı n ı z a www.strangefamousrecords.com web sitesinden başarılı çalışmalar yaptığımız sanatçılara bir bakmalarını tavsiye ederim.

Defalarca sorulduğunu tahmin ederek yine de sormak istiyorum; yazarlar, aydınlar, yönetmenler ve müzisyenler bugünkü Sage Francis'in müziğinin oluşmasında az-çok etkili oldular. Peki din? Albümlerinin içinde gölge gibi ama bariz biçimde bir din olgusu var. Dinin sendeki yeri nedir?

Ben dindar bir insan değilim, dinin takipçisi falan da değilim. Ama birçok insan gibi ben de her tarafım dinle çevrili olarak büyüdüm. Efektleri, dili, hikâyeleri ve buna benzer şeyler.. Din kültürün bir parçası. Bu yüzden birçok sebepten dolayı müziğime girmenin bir yolunu buluyor, ama çoğu zaman

bunun tek sebebi benim dille ve referanslarla oynamayı seviyor olmam.

Seni dinleyen insanları müziğinle, liriklerinle belki anlattığın bir hikâye belki de tek bir cümleyle etkiliyorsun. Seni dinleyen insanların dünyaya bakış açılarını, fikirlerini ve belki de hayallerine doğrudan tesirin oluyor. Bu sana nasıl bir sorumluluk yüklüyor?

Sanırım benim en büyük sorumluluğum başkalarının gönlünü hoş etmek amacıyla bildiğim şeylerden sapmamak ve kendime ve müziğime ihanet etmemek. Her şey bu şekilde başladı ve bu şekilde bitmeli.

Şarkılarında dinleyicilerinle oldukça yakın bir bağ kuruyorsun ve adeta şarkılarında onların kulaklarına fısıldıyorsun. Peki konserlerinde de dinleyicilerinin gözüne bakarken bu bağı hissedebiliyor musun? Yani stüdyoda hayal ettiğin etkiyi insanların gözlerinde görebiliyor musun?

Evet, kurduğumuz bağı kesinlikle hissedebiliyorum. Bu işi çok uzun süredir yapıyorum ama hâlâ beni sarıp sarmalayabiliyor. İşin aslı, yaptığım şovlarla beraber, 'fazla' sarıp sarmalanmamak önemli.(Gülüyor) Bu yüzden pelerin giymeyi seviyorum, pelerin koruyucu kalkanım rolünü üstleniyor.

Sage Francis

Peki eğer rap müzik olmasaydı veya rap yapmıyor olsaydın, insanlara hikâyelerini nasıl ulaştırırdın?

Kitap yazıp, film çekerdim diye düşünmek istiyorum ama belki de birçok insanın yaptığı gibi sosyal medyada saçma sapan paylaşımlar yapardım.

Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'yi ziyaret etmiş ve burada sahne almıştın. O dönemki seyirci kitlesini nasıl bulmuştun? Peki tekrar Türkiye'ye gelmeyi düşünüyor musun?

Türkiye'ye bayıldım ve bir tekrar gelmeyi ümit ediyorum. Sahne aldığım yer herkesin oturduğu bir tiyatro salonuydu. Bu yüzden, biraz garipti. Yine de izleyiciler harikaydı. Güzel, çılgın insanlar.

Türk müziği hakkında neler biliyorsun? Türkiye'deki müzisyenler arasında tanıdığın, takip ettiğin, dinlediğin isimler var mı?

Dilini anlamadığım için, Türk hip-hopu hakkında pek bir şey bilmiyorum gerçekten, ama düdük müziğinin büyük hayranıyım. O tarzda müziklerin çoğu Türkiye'den çıkıyor.

Genelde uzun yolculuklar esnasında okumaya vakit ayırdığını biliyoruz. Peki son zamanlarda bu yolculuklar esnasında hangi yazarları okuyorsun? Ve ayrıca, playlistinde son günlerde neler var?

Yolculuk yaptığım da severek okuduğum yazar Tom Robbins. Kitapları bana harika bir yol arkadaşı oluyor. Kurt Vonnegut da harika bir yol arkadaşıdır. Müzik listeme gelirsek, Epic Beard Men demolarını ya da Strange Famous'tan bir şeyler dinlemediğim zamanlarda, genelde beni sakinleştiren şeyleri dinliyorum. Daha çok salon, piyano ve düdük tonları.

Vakit ayırdığın için, bizi kırmayıp teklifimizi kabul ettiğin için, bu güzel sohbet için açıkçası her şey için çok teşekkür ediyoruz. Son olarak Prova Mag okurlarına ve Türkiye'deki dinleyenlerine neler söylemek istersin?

İyi olun, harika olun, her türlü kontrolü elinizde tutun. Ve lütfen bana biraz taze Türk lokumu gönderin.
BU HARİKA!

Flört

Röportaj: Altay Kenger & Fatih Dalcı & Cihan Çetin

Prova Magazine

Ekim 2017

Flört

Nasılsınız, şu sıralar neler yapıyorsunuz?

Çağatay: Gayet iyiyiz, bu sıcak karşılama için biz de size teşekkür ederiz. Oldukça yoğun bir yıl geçirdiğimizi ve geçireceğimizi söyleyebilirim. Yılın başında alınan bir kararla yeni albümümüz “Bambaşka”nın oluşumu ve bunun yanı sıra ülkemizdeki birçok festival konserlerine katılımımız, yoğun bir süreç yaşamamızı sağladı. Yılsonuna kadar pek çok konsere ve projeye imza atacağız. Emin adımlarla rotamızda ilerliyoruz.

Flört’ün öncülü olan Bekârlar grubunun kurucu üyesi Ozan Bey’e soralım. Fikir kimden çıktı? O dönemin müzik piyasasında yaşadığınız en büyük zorluk neydi?

Ozan: 1989’da Pendik Lisesi’nde Ata ile tanıştık ve aynı dönemde The Beatles’a vurulduk. Öyle bir vurulduk ki yaptıkları müziğe... Hayatımız adına, çok genç yaşımızda radikal bir kararla yol almamıza sebep oldu bu müzik. Hem de Rock’n Roll. Lisedeki kızları tavlama harikaydı ama işler hep toz pembe gitmedi. Bu ülkede Rock’n Roll yapacaksanız uzun ve meşakkatli bir yolunuz var demektir. Hele 90’lar başında.

Pendik’ten tüm ülkeye açılan bir sahnede The Beatles imajınızı kaybetmeden Atabarı isimli albümünüz çıktı. Avrupa müziği ile Anadolu’yu dile getirme cesaretinin karşılığı ne oldu?

Ata: Kim Bunlar dönemine ait Atabarı/Dağlar Kızı Reyhan albümünde üç ana prensibimiz vardı: Sözleri asla değiştirmeyecektik, türkünün ezgisi de aynen korunacaktı ve Anadolu sazlarına da gerektiği ölçüde yer verecektik. Bunlara rağmen geleneksel kafada insanların tepkisini çekecek kadar da radikal öğeler içeriyordu albüm... Meşhur Siyaset Meydanı programında değerli halk müziği sanatçımız Musa Eroğlu, Atabarı’nın introsunda Hammond Organ -O’nun tabiriyle kilise orgu-kullanmamıza bozulduğunu dile getirmiş, yine de şunu eklemekten kendini alamamıştı: “Ama belli ki iyi müzisyenler!” Albüm, Türk Halk Müziği’ne gönül veren insanlar arasında da bir bölünme yaratmıştı, bazıları seviyor ancak çoğunluğu nefret ediyordu Kim Bunlar’dan... Türkülerin gençler arasında bu şekilde popüler olmasına bozuluyorlardı, oysa bizim kuşağın çocukları da pek çok halk türküsünü Barış Manço, Cem Karaca ve Modern Folk Üçlüsü gibi isimlerin yorumlarıyla tanımıştır. Çünkü çocuklar ve gençler modern sound’lara daha yakındırlar.

Flört

Maalesef bunu gelenekselcilere anlatma şansımız olmadı, bizi kendilerine rakip gibi gördüler. Oysa biz onları her zaman takdir etmiştik ve yaptığımız işi doğrudan halk müziği olarak görmüyorduk. Bir rock'n roll grubunun halk türkülerini yorumlamasından ibaretti olay... Tabi iş sınırlı bir boyutta kalmayıp yurt çapında popüler olunca tepkiler de yükselmeye başladı. Yoksa o güne kadar türkülerini caz tarzında yorumlayan ve yorumlarken ana ezgiyi bile değiştirenler vardı, onlara nedense kimse tepki vermedi, tüm oklar bize çevrildi, bu da madalyonun diğer yüzü... Özetlersek: O albüm bize hayli ün kazandırdı, plak firmamızı da satış yönünden memnun etti, ancak bizi hiç mutlu etmedi, çünkü başarıya kendi bestelerimizle ulaşmak istiyorduk. Bu arzu o kadar güçlüydü ki, ülke çapında tanınmış bir ismi bırakıp Flört'ü kurduk ve her şeye sıfırdan başladık.

Flört'ün oluşmasında etkili olan müzikal ve lirik esin kaynaklarınızdan söz eder misiniz?

Ozan: Ben yazdığım şarkılara hobilerimi ve ilgi alanlarımı karıştırmayı çok severim. Denizciliği, Orhan Veli'yi, uzayı ve o dönemde her neyle ilgileniyorsam. Bu çok eğlenceli! Ayrıca şarkının size özgü olmasını sağlıyor.

Ata: Ağaç yaşken eğilir sözü sanırım burada da geçerli. Tam da ihtiyacımız olan dönemde The Beatles müziği ile tanıştık ve sonrasında kaliteli melodiler, armoniler ve yaratıcı müzisyenlerin albümleri hep başucumuzda oldu. Sinemayı ve edebiyatı da hiç ihmal etmedik. Ben dünya klasikleriyle başladım, sonrasında Shakespeare'i hatmettim. Tarihe, destanlara ve mitolojiye hep ilgi duydum. Bugünse George Orwell hayranı biriyim ve bunların hepsi bir ölçüde şarkılarımıza sızmış olabilir. Şarkı yazarken gizli alıntılar ve göndermeler yapmayı da çok severim. Gerçi bu tip detayları ifşa etmektense dinleyicinin keşfetmesini tercih ederim ama örnek olsun diye bir tanesine değineyim: Spartacus dizisinin sıkı takipçileri "Boş bir el bile sıkılınca yumruk olur" cümlesini hatırlayacaktır. İşte o cümle Bambaşka albümündeki Maç Başladı adlı şarkıda yeniden hayat buldu. Gördüğünüz gibi, esin kaynaklarımız çok çeşitli ve esnek.

Bu işin tecrübesini edinmiş insanlar olarak günümüzün müzik gruplarının faaliyetlerini ve son yıllarda yükselişte olan alternatif müziğe katkılarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ozan: Elbette umut vaat edici ama hepsinin iyi bir prodüktöre ihtiyacı var. Çoğunun şarkı söyleyişinde sorun var ve ne yazık ki bizim jenerasyondan

Flört

etkilendikleri için... Ben bizim jenerasyonun da şarkı söyleyişini pek sevmem.

Timsah: Müzik gruplarının çoğalması, bir ülkenin dünya üzerindeki kültürel ve müzikal değerini artırabilir, geçmişte bunun örnekleri çoktur. İyisiyle ve kötüsüyle bizim için de faydalı olacağını düşünüyorum. Son dönem grupların çok özgün olduğunu görüyorum, ancak ben de prodüksiyon, sound ve çalım olarak daha iyi olmaları gerektiği düşüncesine katılıyorum.

Eskiye baktığımızda birçok zorluk ve müzik şirketleriyle yaşadığınız çok fazla olumsuzluk var. “Tehlikeyle Flört” filminde de bunu çok eğlenceli bir şekilde yansıttınız. Bu film size neler kattı? Yeni bir film projesi düşünüyor musunuz?

Timsah: Eğlenceli olmasının yanında protest tavrı da güçlü olan film, gittikçe artan bir ivmeyle beğeni ve ilgi kazanıyor. Birden çok televizyon kanalında gösterilmeye başlaması ve film sektöründen gelen tekliflerin çoğalması, filmin bize kattıklarının yanında daha çok şey katacağının ve kazandıracağına habercisi.

Ozan: Tehlikeyle Flört her şeyden önce bir ilktir. İlk kez bir müzik grubu kendi isimleriyle bir film çekti ve hiç de fena değildi. Yakında Zorlu Center’da özel bir gösterim olacak. Yaşarsak 2 film daha yapacağız.

Ülkedeki müzik magazinleri hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizce ülkemizde müzik ve özellikle rock müzik üzerine çalışmalar yapan basılı yayınlar ne derece yeterliler?

Timsah: Bu konuda ülkemizdeki durumu gençliğimden beri hep yetersiz bulmuştumdur. Fakat olgunluk evremde birçok dergi ve yayın organının denemelere rağmen, talep görmediği için başarısızlıklarına da şahit olmuştumdur. Yani sadece yayıncıların yetersizliği değil, okurların da yeterli desteği vermediğini düşünmekteyim.

Ata: 90’ların başında rock ve metal üzerine fanzinlerin yaygın olduğunu anımsıyorum. İnternet ve sosyal medya yokken, bu fotokopi yayınlar çok samimi ve direkt bir iletişim biçimiydi. Rock camiasında olan biteni ya yüz-yüze sohbetlerden ya da dergilerden öğrenebiliyordunuz. Oysa bugün bilgiye çok çeşitli kaynaklardan ve anında ulaşabileceğimiz bir dönemde yaşıyoruz. Dergicilik de bundan etkileniyordur muhakkak...

Ozan: Bu ülkede müzik dergisi yapmak zor. Hep zor oldu ama artık daha zor. Sanat ve kültürün kendine yer bulmasının zor olduğu bir siyasi atmosferdeyiz ama nüfus çok ve talep hep var. Bu işin tarihçesini tutan ve olayları geleceğe aktaran insanlardır müzik yazarları. Bizim dostlarımız da var aralarında. Bazen katılıyoruz,

Flört

bazen katılmıyoruz. Her Flört albümünü Güven'e ya da Murat Beşer'e dinletmek gibi bir uğurumuz bile vardır. Beşer'in lanet görüşlerine bazen katıldığım bile olur.

Malumunuz günümüzde yaygın olarak müzik albümleri internet üzerindeki platformlar üzerinden yayınlanıyor. Siz internetin ve bu müzik platformlarının müzik piyasasına etkileri hakkında neler düşünüyorsunuz?

Çağatay: Dijital yayın, sektörün dinamiklerinin büyük bir kısmını değiştirdi. Hem kayıt yapabilmenin kolaylaşması hem de bunu dinleyiciye ulaştırma noktasındaki kolaylık müzik dünyasında da büyük bir değişim yaşattı. Eskiden prodüksiyon standartlarında bir albüm yapabilmek için bir yapımcıya ihtiyacınız vardı. Ne yapardı yapımcı? Öncelikle, tüm işler için gerekli parayı temin eder ve organizasyonu yapardı. Bunu yapması için de projeye inanması gerekirdi. Yani yatırdığı parayı, ortaya çıkan ürünü satıp (plak, kaset, CD) kâr elde ederek geri kazanacağına inanması gerekirdi. Şimdi ise böyle bir durum söz konusu değil. Artık çoğunlukla yatırımı sanatçının kendisi yapıyor. Hatta bu durumu mizahi bir şekilde Tehlikeyle Flört filminde anlattık. Özetle dijital dünya, yapılan müzik üretimini arttırmıştır. Elinizdeki mobil telefonla dünyanın bütün müzik

arşivine ulaşabilmenizi sağladı. Bütün dünya arşivi parmağınızın ucunda. Şaka gibi ama gerçek! Bizim çocukluğumuzda plak ve kaset vardı. Bir şarkı dinlemek için şimdikinden çok daha fazla zahmete girmeniz gerekiyordu. CD teknolojisiyle birlikte müzik dinleme zahmeti epey azaldı. Dinlemek istemediğiniz bir şarkıyı bir tuşla geçebiliyordunuz. Daha sonra çıkan mp3 akımı bu durumu daha da hızlandırdı. Yalnız şöyle bir dünya gerçeği var ki o da hız arttıkça kalitenin düşmesi. Tüm bu teknolojik gelişmelere rağmen, kaliteli müzik dinlemek isteyenler için plak hâlâ geçerli bir çözüm olmayı sürdürüyor. Dijital dünya, müziği üretenlerin dinleyicilere ulaşmasını çok kolaylaştırdığı gibi, barındırdığı karmaşa sebebiyle iyiyi bulmak ve denkleme çok güç olabiliyor. Sonuç olarak dijital teknoloji aslında oldukça yeni ve bütün dünya buna ayak uydurmaya çalışıyor. Yapımcılar, sanatçılar, araçlar ve dinleyiciler, kısaca herkes... Koşullar üreteni daha hızlı üretmeye, dinleyeni daha hızlı tüketmeye zorluyor. Ayak uydurabildiğiniz kadar başarılı oluyorsunuz. Gelişen ve değişen dünyanın koşullarını iyi anlayıp ona göre hareket etmek en doğru seçenek gibi görünüyor.

Flört

Çok teşekkür ediyoruz. Peki son olarak Prova okurlarına neler söylemek istersiniz?

Çağatay: Tüm okurlara öncelikle sağlık ve huzur temenni ediyorum. Bol müzikli anlar dilerim. Umarız her şey gönüllerince olur.

Timsah: Tüm Prova Mag okurlarına sevgi dolu ısırmalar.

Ata: Müzik dinlemeyi de, bu dergiyi de bırakmasınlar.

Seyduna Tunay Bozyiğit

Röportaj: Altay Kenger

Prova Magazine

Nisan 2018

Seyduna Tunay Bozyiğit

Öncelikle selam olsun. Nasılsınız? Kendi kartal yuvanız olan Alamut Kalesi'ni kapattınız. Peki şu sıralar neler yapıyorsunuz.?

Merhaba, sağ olasınız biraz boşluğa düştüm tabi sonra kendimi şiire ve müziğe daha fazla vurdum. Yeni kitaplar hazırlıyorum, yeni besteler...

Bildiğim kadarıyla “cenneti yeryüzüne indirmektir muradı” dediğiniz Seyduna Hasan Sabbah’la tanışmanız çocukluğunuza dayanıyor. Peki Tunay Bozyiğit, Seyduna’ya nasıl ve neden dönüştü?

Tarihteki aykırılı kişilikler hep ilgilimdi; Hasan El Sabbah da onlardan biridir. Ayrıca ben Azeri kökenli İran/Azerbaycan göçeri bir ailenin çocuğuyum ve Alamut Kalesi de o coğrafyada. Beyoğlu’nda Alamut kalesi mekânımın adı olunca özdeşleştik ve sanatçı adımları da Hasan Sabbah’ın lakabı Seyduna koyunca geriye ona yakışmak kalmıştı.

Hükümdarlarla düşüp kalkan bilginler, bilginlerin en kötüsüdür diyen Seyduna Hasan Sabbah; Seyduna Tunay Bozyiğit’in kalemini ve müziğini ne kadar etkiledi?

Oldukça etkiledi öyle ki o sözü ilk albümümün kapağına yazdım ve düsturum oldu giderek sanat

anlayışımın da omurgasını oluşturdu. Gezi parkı eserimin arasında şiir olarak okumamla gövdelendi.

Uzun vakit evvel bir röportajınızda da söylediğiniz gibi iki ayrı şiir diliniz var. Birisi destansı, masalsı bir dil iken diğeri daha toplumcu daha didaktik bir dil ve siz iki şiir dilinde de çok başarılı şiirler yaratabiliyorsunuz. Bu iki dil zamanla birbirinden ayrılıp iki ayrı dile ne zaman ve neden dönüştü? Ve birden fazla şiir diline sahip olmak bir şaire ne hissettiriyor?

İki dil bende zenginliktir. Destan dilim öykülü yüreğiyle Seyduna ile Şahrud’u efsane yaptı tarihten bir destan sanılıyor hatta benim de ölmüş olduğum. Toplumcu dilim politik duruşumdur politik ahlak temeldir ve daha canlıdır güncel yaşamın tanığı, tutanakçısı hatta sanığıdır. İkisinde de verimli olarak layık olmaya çalışıyorum hem dilime hem halkıma hem de türkülerime.

Seyda’nın lâl yaşadığı tarım, çobanlık ve düşmanlık üzerine kurgulanan Kağın’dan, adalet gibi pahalı bir fahişedir dediğiniz İstanbul’a sürgün bir ömür yaşadınız. Töre, adalet, varsıllık ve yoksulluk gibi önemli kavramları göz önünde bulundurarak, hayatınızın hangi yılları sizin için daha ozanca daha insanca yaşanan yıllardı?

Seyduna Tunay Bozyiğit

Dilimin temeli kesinlikle köyüm Kağın'da o içe kapalı köyümde o doğayla özdeş; acımasız bir o denli bereketli doğa koşulları gibi köy yaşamında karıldı. Ve hep köyümü gönülsedim müzmin dul İstanbul'da. İstanbul o özümü her anlamda biçimlendirdi tam bir yontucu oldu. Ben de şiir ve türkülerimle hem direnişçi kişiliğimi pekiştirdim hem de sanatımla onu estetize etmek için yontup insanileştirmeye çalıştım devam da ediyorum. İç-içe yaşıyorum öz ve biçimi temelde özden yanaysam da yarının umudu için biçimden; yani işçi sınıfının başkenti İstanbul'dan yana..

Yitirdiğiniz dostlarınızı ve ayrıca toplumca yitirdiğimiz değerli isimleri anmayı hiçbir zaman ihmal etmediniz. Gerek şiirlerinizde gerek türkülerinizde yitenlere içten selamlar gönderdiniz. Türkiye'de ölen ve/veya öldürülen isimler üzerinden yapılan anma etkinlikleri ve ayrıca anma/saygı albümleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Evet vefaya inanırım öyle ki bence vefa, bütün değerlerin omurgasıdır o yoksa iskelet çöker ama ben yitip gidenlerin ardından hemen parsa kapmadım bekledim gözledim nemalananları , hatta röportaj isteklerini bile reddettim ki, çoğu dostumdu. Sonrasında vefa borcunu ödedim şiirsel eserlerimde,

albümlerimde.. Ben yaptıklarımın sorumluyum. Diğer örneklerle değinip tartışma yaratmak istemem ama gönlüm samimi rant dışındaki çalışmaları selamlarım.

İlk albümünüzden bu yana albümlerinizi toplumsal olaylara değinen eserleriniz hep vardı. Fakat son albümlerinizi eski albümlerinize nazaran bu türdeki eserlerinizin arttığını söyleyebiliriz. Sanatçılar halkın sinir uçlarıdır demiştiniz ve bu bağlamda eserlerinizin oluşturmada toplumsal olayların etkisi olduğu yadsınamaz. Peki sizce günümüz müzik piyasasında eser veren sanatçılar, toplumun sinir ucu olmaya devam ediyorlar mı?

Her geçen süreç daha bir politize veya teslimiyete zemin hazırladı. Teslim olanları ibretle izliyoruz. Bence sanat doğası gereği muhaliftir yaltaklanmaz yağdanlık olmaz. Alnı açık ve dik durur sanat, buna uyar ve o zamanın gereklerine yanıt verirse sanatçı olur ve de sanatın bu hâline yakışır. Hele bugünlerde ne yazık ki ya savaşın ya da korkunun esiri olunmuş. Oysa sanat barıştan ve yaşamdan yanadır iyiden güzelden yanadır. Sanatçılar seslerini gaz lambası gibi kısıp hatta sustukça karanlığa teslim olacağız ki; başladı bile. Müzik sadece cılız piyasadır artık. Kederden geberiyorum.

Seyduna Tunay Bozyiğit

Ustam dediğiniz ve kalemiyle yüreğiyle sizi etkileyen o güzel, o unutulmaz büyük şairlerin olduğu edebiyat döneminden günümüz edebiyatına baktığınız zaman aradaki farkı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dünü mumla arıyorum edebiyat dünyasında özellikle de şiirde. Acı ki hâlâ ustalara baş vurup okuyoruz yüreğimizi dövsünler diye ustalar; Nazım, Hasan Hüseyin vs.

Elahar, Belce, Yasnura, Avuçgar gibi kendi şiir dilinize has birçok sözcük yarattınız. Ve bu sözcükler, manalarını öğrendikçe gerçekten gerek şiiri gerek şiirin barındırdığı duyguyu daha manidar kılıyor. Sizce bir şair kendi sözcüklerini yaratabildiği kadar mı şairdir?

Bir dil kurmuşsan şairsin, başkasının dilinden yemeden, gölgesini dilinin üstünde hissetmezsen. O dertlerle üretmeye çalışıyorum. Edebiyat ummanında safrasız ak yelkenli olsun diye şiirim türkülerim ozanlık da bence tamda budur. Sanal çöplükle beraber edebiyatın işi daha zor gibi.. Şair sözcük de yaratmalı çünkü dil canlıdır yaşıyor o zaman gelişen yaşam karşısında o da yeni sözcüklerle buna karşılık vermelidir diye düşünüyorum. Karşılık bulursa yaşar yoksa yok olur gider zaten..

Peki son zamanlarda hangi şairleri/yazarları okuyorsunuz?

Karışık okuyorum Karl Marx vazgeçilmezim, başucum, el uzunluğu mesafem. Direnmenin Estetiği, dünya şiirinden seçmeler biraz da felsefe ve otobiyografi..

6 kitabınız ve 7 albümünüz var. Yeni bir kitap veya albüm projeniz var mı?

5 kitaplık şiir hazır 3 albümlük de eser. Bir de bir roman denemesiyle cebelleşiyorum. Ama yayınlama şevk ve motivasyonum yok piyasa da ortada süreç de. Çok üzgünüm ülkemde yaşamaktan.

Zaman ayırdığınız çok teşekkür ediyorum. Son olarak Prova Mag okurlarına neler söylemek istersiniz?

Ben teşekkür ediyorum. Özellikle de bu süreçte yazın sanatına emek verdiğiniz için. Yürekli emeğinizi selamlıyorum..

Turbo Tunç Dindaş

Röportaj: Altay Kenger & Fatih Dalcı

Prova Magazine

Nisan 2018

Tunç Turbo Dindaş

Nasılsın Turbo, son zamanlarda hayatın nasıl gidiyor?

2017 çok yoğun geçti. Yeni yılda hızlı başladı. İşlerim yüzünden pek bir şey yapamadım aslında. Bu yıl ilkbahar ile boyamaya başlayacağımı düşünüyorum.

Bir yanda grafiti sanatçısı kimliğin diğer yanda ise reklamcı kimliğin var. Bu ikisi sık-sık birbirlerine temas etseler de bunların arasında kaldığın durumlar da olmuştur diye tahmin ediyoruz. Bu gibi durumlarda hangisi daha ağır basıyor ve bu olayı bize biraz tarif eder misin?

İkisini birbirine karıştırmamaya çalışıyorum. Reklam işlerinden daha çok animasyon yapıyorum. Bazen reklamlarını yaptığım şirketler kurumsal grafitiler de istiyor. Ama sokakta boyadığım zaman gerçek grafiti yapıyorum. Adımı yazıyorum.

Instagram özelinde sosyal medyanın popülerleşmesiyle grafiti, Türkiye’de hiç olmadığı kadar popüler artık. Bu iyi bir şey olduğu gibi birçok insanın çalışmaları sokaktan ziyade ekranlardan takip ediyor oluşu da bir tezat yaratıyor sanki. Senin bu konudaki görüşün nedir?

Evet, Instagram grafitisi diye bir kavram oluştu. Ben açıkçası umursamıyorum. Ben senelerdir “style” yapıyorum. Tabi ki grafitilerimi

Instagram’da paylaşıyorum ama çok takipçim olmuş, çok like almışım umurumda değil. Önemli olan HipHop ruhu ile sokakları boyamak.

Günümüzde birçok grafiti sanatçısının markalarla işbirliği yaptığını görüyoruz. Peki bir “writer”ın markalarla iletişimde kırmızı çizgileri olmalı mıdır, var ise nelerdir? Yani “graffitinin namusu” nerede lekelenmeye başlar?

İyi iş yaptığınız sürece birileri sizden bunu kendileri için yapmanızı isteyecektir. Bu kaçınılmaz bir şey. Sadece Türkiye’de değil, tüm dünyada bu böyle. Bence sokakta kendi tarzınızdan ve stilinizden taviz vermiyorsanız önemlisi budur.

Daha önce karma ve kişisel sergilerde eserlerini sanatseverlerle buluşturmuştun. Sokaktan gelen bir sanatçı için sergi salonlarında olmak nasıl bir histi ve senin eserlerini bir daha ne zaman sergi salonlarında göreceğiz?

2004-5’ten beri sanat platformunda işler yapıyorum. Karma sergilerle başlayan işler, kişisel sergilere kadar geldi. Birçok galeri sergi açmamı istiyor. Haziranda zaten bir kişisel sergim daha olacak. Sergi daha başka. Özgür gibi gözükyorsunuz ama sokaktaki kadar özgür olamıyorsunuz. Bu sergimde sokakta olduğum gibi takılacağım galiba.

Tunç Turbo Dindaş

Youtube'da aktif bir kullanıcısın ve insanlarla bir araya gelerek içerik üretiyorsun. HipHop kültürünün Türkiye'de var olmasının en büyük müsebbiplerinden biri olarak yaptığın iş çok kıymetli. Hem geleneksel medyada hem de sosyal medyada var olmuş ve iki tarafın da avantaj ve dezavantajlarını gözlemleme fırsatı bulmuş bir sanatçı ve reklamcı olarak bize geleneksel medya ile sosyal medyanın avantajlarının ve dezavantajlarının bir değerlendirmesini yapar mısın?

Evet BMF diye bir kanalım var. (www.youtube.com/beatmusicfactory) burada vlog'lar yapıyorum. Grafiti yaptığımız zaman videoya çekiyoruz meraklılarına sunuyoruz. Benim ve arkadaşlarımda videolarını yayınlıyoruz. İyi yapılmış videoları da yayınlıyoruz. Geleneksel medya daha farklı. Genelde yer sıkıntısı oluyor, konuları kısa tutmak zorunda kalıyorsun. Tabi ki en büyük sıkıntı yazdığın şeylerin bir hafta ya da bir ay sonra okuyuculara ulaşması. Sosyal medya hem çok hızlı, hem de anında reaksiyon alıyorsun. İyi bir şeyse yaptığın her şey normal ama bir de kötü bir şey yaparsan hemen tepkiler geliyor. O yüzden geleneksel medyaya göre çok tehlikeli.

Geçtiğimiz yıl seni birçok etkinlikle DJ kabininde gördük. Uzun zamandır DJ'lik yaptığını da biliyoruz fakat bu yönünü hep ikinci planda tutmayı tercih ettin. Peki senden ilerde bir set ya da mixtape benzeri şeyler duyabilecek miyiz yoksa sadece etkinliklerde mi dinleyebileceğiz?

DJ'lik benim için hep geri plandaydı. Şimdiki DJ'lere göre ben ancak selektör olabilirim. Bu konuda çok ileri gitti. Özellikle teknolojik olarak. Yeni mixerlere çoğunlukla şaşıyorum. Bir dolu özellik ve bir dolu tuş var üzerinde. Eskiler çok ilkeldi. Belki ileride bir mixtape yapabilirim. Bilemiyorum. Öyle bir düşüncem var ama bakalım.

Vakit ayırdığın için çok teşekkür ederiz. Peki son olarak Prova Mag okurlarına neler söylemek istersin?

Öncelikle teşekkür ederim. Söylemek istediğim tek şey HipHop ruhunda kalın, Grafiti, DJ'lik ve Break Dance'ı unutmayın! HipHop sadece Rap'ten ibaret değildir. Köklerinizi araştırın. Herkese sevgiler, saygılar.

Dead Combo

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

Prova Magazine

Mayıs 2018

Dead Combo

Öncelikle selamlar ve röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için de teşekkürler! Şu sıralar nasılsınız, neler yapıyorsunuz?

“Odeon Hotel”, son albümümüz, yayınlandıktan sonra epey meşguldük, tura çıktık. Ayrıca bir Portekiz dizisinin müziklerini yapıyoruz. İkimiz vaktimizi ailerimizden çok birlikte geçiriyoruz denebilir.

Maalesef Türkiye’de pek fazla tanınmıyorsunuz. Bu röportajı da biraz bu yüzden yapmak istedim zaten. Sosyal medyada dinleyenlerin, sizin Esse Olhar Que Era Só Teu adlı parçanızı çok sevip paylaştıklarını görmemle tanınmaya başlamanıza çok sevinmişim. Şimdi sizi yeni tanıyacak olanlar için, Dead Combo’dan bahseder misiniz?

Sıklıkla söylediğimiz gibi, Dead Combo içinde Lizbon’u barındıran bir müzik. 2003 yılında başladık ve o zamandan beri altı tane albüm yayınladık. Müziğimiz pek çok farklı türün karışımı ama daima üzerinde bir portekiz damgası olmasına özen gösteriyoruz. Sıklıkla müziğimizi bir gemiye benzetiriz. Denize açılıp, keşfettiğimiz kara parçalarına orada yapılan müziği duyacak kadar yaklaşıyoruz ve sonra o fikri ya da anıyı kendimize göre yeniden düzenliyoruz.

Sizi yaklaşık 3 sene evvel Bandcamp’te görmüştüm, o zaman diskografinizdeki son albüm “A Bunch of Meninos” albümüydü. O albümün kapağını görünce bir soundtrack albüm olduğunu sanmıştım. Çünkü çok orijinal bir albümdü o. Albümdeki fotoğraflar ve şarkılardaki isimleri düşündüğümüzde(Nick, Mr. Snowden, Zoe, Simone vs.), o albümün bir hikâyesi var mı?

Albüm illüstrasyonları için daima bir hikaye oluşturuyoruz. Söylediğiniz albüm için hikayemiz, bir sürü adam, kötü adamlar, bizim peşimizdeydi ama biz yine kaçmayı başarıyorduk...

Peki, eserlerinizin hepsi sizin için çok değerlidir biliyorum. İçlerinde bestelerken en derin hislere sahip olduğunuz, sizi en çok etkileyen, müzikten ziyade konuşmasını istediğiniz eseriniz hangisi desem, bir eser seçip söyleyebilir misiniz?

Benim için “Zoe Llorando” oldukça özel bir şarkı çünkü en büyük kızım yeni doğduğunda onun için yazmıştım, o ağlıyorken ve ben onu gitar çalarak sakinleştirmeye çalışırken kendiliğinden ortaya çıktı.

Dead Combo

Sizin müziğinizde şöyle bir olay var: Türkiye'deyim, yolda yürüyor ve kulaklığımdan sizin bir albümünüzü dinliyorum. Saniyeler ilerledikçe sanki Portekiz'in ara sokaklarında yürüyor gibi hissediyorum, filmlerde gördüğüm gibi. Bir elimde bir revolver oluyor bazen, bazen koşturan çocukları izliyorum sanki. Bazen silahlı adamlarla kovalamacalara giriyorum, bazen bir kadının arkasından bakıyorum sanki. Bunu nasıl başarıyorsunuz? Bir müzik bir dinleyeni nasıl böyle transa geçirebilir?

Yani, her ikimiz de Lizbonluyuz ve çok çeşitli müzik türlerini seviyoruz ve dinleyicinin kendi hikayesini hayal edebileceği bir müzik yapmaya çalışıyoruz, hepimizi bir yolculuğa çıkaracak bir müzik. Ve her ikimiz de Lizbonlu olduğumuz ve şehri de çok sevdiğimiz için, bu bizim bir parçamız ve yaptığımız müziğin doğal bir sonucu.

Bildiğim kadarıyla daha evvel yaptığınız bir film müziği projesi yok. Yaptığınız müzik bu haliyle dâhi dinleyenleri bir filmin içine çekebiliyorken, siz bir film müziği projesinde yer almayı düşünmüyor musunuz?

Daha önce Portekizli bir yönetmen için müzik düzenlemeleri yapmıştık. Birfilmin müziklerini yapmayı çok isteriz!

Okurlarımıza gerek geleneksel gerek yöresel olarak Fado türünde önerebileceğiniz sanatçılar, çalma listeleri var mı acaba?

Camané dinlemelisiniz! En iyilerinin en iyisidir. Sonra da Aldina Duarte, harika biri. Ve hatta eski bir şeyler denemek isterseniz, Amalia Rodrigues, gelmiş geçmiş en iyi Fado şarkıcısı. Nokta.

Son albümünüz Odeon Hotel diğer albümlerinizi kadar iyi bir albüm olmuş, yeni olmasına rağmen en az diğerleri kadar alıştım ona. Albüm kitapçığında dikkatimi çeken şey, Pessoa'ya ait dizelerdi. Ki aynı dizeleri albüm içinde okumanız da güzel olmuş. Pessoa gibi okuduğuz, sevdiğiniz ve belki gelecek albümlerinizi de görebileceğimiz başka yazarlar kimler?

Normalde şiirleri kullanmıyoruz çünkü bir vokalimiz yok. Bu defasında Mark Lanegan'ı davet ettik, biraz Fernando Pessoa söyletebilirsek harika olacağın düşündük. Gelecek içinse, bakalım dalgalar bize neler getirecek...

Son olarak, Türkiye'deki dinleyenlerinize, Prova Mag okurlarına söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Kalbiniz ne diyorsa onu yapın, şansınızı deneyin, risk alın, kendinizi sınavın ve hayatınızı daha iyi hale getirin. Biz 15 yıldır bunu yapmaya çalışıyoruz ve gerçekten harika. Eğer bu sırada müziğimizi dinlerseniz, bizim için daha da harika!

God Is An Astronaut

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

Prova Magazine

Haziran 2018

God Is An Astronaut

Selamlar! Öncelikle röportaj teklifimizi kabul ettiğin için teşekkür ederiz. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsun?

Röportaj için teşekkür ederiz, her şey harika gidiyor, Avrupa turnemizin ilk ayağından şimdi döndük ve Robert Smith'in (The Cure) Meltdown festivalinde çalmak için Londra'ya gitmeden önce birkaç hafta dinlenmeye karar verdik.

Her şeyden önce bize grubun adının anlamından ve hikâyesinden bahseder misin?

İsmi 1999'da sabahın erken saatlerinde bir Clive Barker filmi izlerken seçtik. Nightbreed'di filmin adı. "Tanrı bir astronot ve Oz gökkuşağının üzerinde." (God is an Astronaut and Oz is over the Rainbow) Ben repliğin tamamını almak istedim. Niels "God Is An Astronaut" olarak kısalttı.

Müziğe ilk başladığınız dönemlere gidelim. Sizi müzik yapmaya iten ilham kaynaklarınız nelerdi?

Babamız büyük bir ilham kaynağıydı, profesyonel bir müzisyendi, 60'larda Orange Machine adlı bir grupta bass çalmıştı, bu psychedelic bir gruptu. Erken yaşlardan beri müzik bizi hep derinden etkilemişti. Babamız bize gitar ve bass çalmayı öğretti.

Şarkılarınızın özel öyküleri, anıları olduğu aşikâr gözüküyor. Bize bu öykülerden söz eder misin?

Evet, tüm şarkılarımızın bir hikâyesi var. "Epitaph" trajik şekilde hayatını kaybeden 7 yaşındaki kuzenimiz için yazıldı. Hem karanlık, ışıksız bir şarkı hem de yaşadığımız o dakikaları ve çaresizlik, umutsuzluk ve dehşet hissini nasıl aştığımızı yansıtıyor.

Peki senin en çok sevdiğin God Is An Astronaut albümü hangisi? Ve şarkısı?

Şu an için "Epitaph" benim için pek önemli ama bunu bir kenara bırakırsak, "All is violent, All is Bright" albümü ve "Frozen Twilight" şarkısı.

Peki bu senenin en iyi albümleri sence hangileriydi? Ayrıca playlist'inde şu sıralar hangi şarkılar var?

Henüz size 10 albüm sunamam, çünkü henüz Haziran ayındayız. Ama şimdilik, Jon Hopkins'in yeni albümü "Singularity" ve Nine Inch Nails'in yeni single'ı "God Break Down The Door" oldukça keyifliydi. "Girl Band" ve "Whipping Boy" gibi İrlandalı grupları dinliyorum. Ayrıca "The Cure", "Radiohead" ve "Iggy Pop"

God Is An Astronaut

Peki müzik dışında ilgilendiğin bir şeyler var mı?

Evet, ben sanatla ilgileniyorum, nişanlım Derval Freeman da bir sanatçı ve şu an için Dublin'deki Ranelagh Sanat Galerisinde bir sergisi var.

Peki sevdiğin ve tavsiye edebileceğin kitaplardan, filmlerden ve dizilerden bahseder misin?

Bilimkurgu filmlerini seviyorum. Mesela Melancholia, Interstellar, 2001: A Space Odyssey ve The Thing. Televizyonda, şu ana kadar "The Dark" oldukça etkileyiciydi. Ayrıca Stephen King ve Ray Bradbury okumayı seviyorum.

Türkiye hakkında neler biliyorsun? Türkiye'den dinlediğin gruplar veya müzisyenler var mı? Ayrıca Türkiye'de tekrardan bir konser verme ihtimaliniz nedir?

Türkiye harika bir ülke, daha önce de birkaç kez ziyaret ettim. İsimlerini hatırlayamıyorum ama 2007 yılındaki Barışarock festivalinde birkaç grubu beğenmiştim. Aralık ayında yine İstanbul'a geleceğiz.

 ağın, her şeye bedel ödemeden sahip olmayı sağlayan teknolojisi internet sizin albüm satışlarınıızı nasıl etkiliyor? Torrentler ve diğer albüm paylaşım siteleri hakkında ne düşünüyorsun?

Bence şu an için bedava müzik ve şarkı indirmek kültürümüzün bir parçası ama nihayetinde bu da sonsuza dek devam edemez. Sanatçının sanatı karşılığında bir şeyler alması önemli yoksa müziğe gereken vakti ayırması ve yeni bir şeyler üretmesi oldukça zor olacaktır, maalesef ki biz de fatura ödemek zorundayız. Alb mle ilgili bir stream yapmayı planlıyoruz bu sayede dinleyiciler albümü satın almaya karar vermeden önce dinleme imkânı bulacaklar.

Bu samimi sohbetten ötürü teşekkür ederim. Son olarak okurlarımıza söylemek istediğin bir şeyler var mı?

Yaptığımız kayıtları Doğu Avrupa, Rusya, Hindistan ve ABD turları ile aktif olarak destekleyeceğiz. Sizleri de yolculuğumuz sırasında görmeyi çok isteriz.

Kaleida

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

Prova Magazine

Temmuz 2018

Kaleida

Merhaba, öncelikle bizi kırmadığınız için teşekkür ediyoruz. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsunuz?

Hey! İyiyiz. Ben bir süredir Florida'dayım Cicely İşe İngiltere'de, yeni doğan bebeği ile vakit geçiriyor.

Maalesef, Türkiye'de pek bilinmiyorsunuz. Bu da sizinle ropörtaj yapma nedenlerimden biri aslında. Sizi henüz tanımayanlar için bize biraz Kaleida'dan bahseder misiniz?

Kaleida yaklaşık 5 yıl önce başladı. Öğrenmemiz zaman aldı. Eminim Cicely de bana katılacaktır, müzik endüstrisi, albüm yapma serüveni ve kendimiz hakkında pek çok şey öğrendik. Kendi müziğimize ve iş yapma şeklimize sadık kalmaya gayret ettik. O yüzden su ana değin her şeyi kendi aramızda tutmaya karar verdik, dışarıdan yapımcılarla vs. anlaşımadık. Bununla büyümek ve müziğin organik olarak yayılmasını izlemek harikaydı.

Ülkemizdeki birçok insan sizi John Wick filmi aracılığıyla tanıdı. Size John Wick'i ve bu hikayeyi sormak istiyorum. Bize biraz anlatabilir misin?

Posnan'da Transatlantik festivalinde çalışıyorduk. Tam başladığımız sırada John Wick'in film editörü harika İzlandalı bir kadın bizim sahnemizi gördü ve şarkıyı filmde kullanıp

kullanamayacağını sordu. O zaman bunun Kaleida için ne kadar önemli olacağını anlamamıştık. Maalesef ki ikimiz de şiddet filmlerine düşkün değiliz ama müziğimizin Keanu aracılığı ile dinleyenlere ulaşmasından memnunuz.

Müziğe nasıl başladınız? Neyden ilham aldınız?

Müziğe küçüklüğümde beri takıntılıyım ama bu konuda hiç eğitim almadım ve Cicely ile tanışıp Ableton üzerine temelleri öğrenene değin müzik yapımı imkanım da olmadı. Yıllarca kilise korosundaydım içime işlemiş olmalı. Cicely klasik piyanist ve film müziği yapımı üzerine eğitim aldı. Tape loopingin öncülerinden bir vaftiz babası vardı ve bu şekilde elektronik müziğe yönelim imkanı oldu. Ayrıca house müziği de çok sevdi.

Şarkı sözü yazmanız ne kadar sürüyor? Şarkıları kim yazıyor?

Kimi zaman çabuk kimi zaman hızlı. Bazen birlikte bazen yalnız.

Şarkılarınızın kendine özgü bir öyküsü var mı? Varsa bahseder misiniz?

Çoğunun duygusal bir hikayesi var diyebilirim. Ya da gelişimine dair aramızda bir hikayesi vardır. Hikaye anlatan şarkılar yazmak harika olurdu ama henüz oraya gelmedik.

Kaleida

Kaleida albümleri ya da şarkıları arasında hangisi favoriniz?

Detune, Convolution, Power gibi bazıları..

Size göre, bu yılın en iyi 10 albümü hangileri?

Bu yılın en iyi 10 değil ama en iyi 8 albümü bence:

Aldous Harding – Party

Nas - Nasir

Arca – Arca

Soccer Mommy – Clean

Duval Timothy – Sen Am

Young fathers – Cocoa sugar

Julie Byrne – Not even happiness

Jlin – Black Origami

Müzik dışında nelerle ilgileniyorsunuz?

Bitkisel şifa şu an ilgilendiğim konu, bitkilerle ve yağlarla ve beslenme ile yapılacak o kadar çok şey var ki... Sonsuz sayılır. Ayrıca bilge kadın şifacı ağı ile konuşmak da oldukça keyifli.

Bize sevdiğiniz dergilerden, kitaplardan, albümlerden ve filmlerden bahsedin. Evet, bu klasik kültürel soru.. Bunu sormamız gerekiyordu, hoş olmasa da.

Eveet, kültür sorusu. Biz de bunu bekliyorduk. Bu sıkıcı kısım demirbaş sayılır. Şu an iki kitap okuyorum. Biri Silvia Federici'nin Caliban and the Witch'i. Kapitalizmin paralel gelişimi ve kadın işgücü etrafında gelişen sessiz ekonomiye ve bu ekonominin ev ortamına hapsedilip ezilmesini anlatıyor. Harika bir kitap, özellikle de ortaçağ tarihi konusunda. Kapitalizm öncesi hayat konusunda inanılmaz detaylar veriyor.

Türkiye hakkında ne biliyorsun? Ülkemizden çıkan herhangi bir grubu dinliyor musun? Bir de, Türkiye'de konser verebilme şansınız var mı?

Bir gün umuyoruz ki gelebiliriz. Londra'da çok fazla Türk arkadaşımız var ve harika insanlar. Bir arkadaşım Türkçe psychedelic rock üzerine bir karışık kaset vermişti ve bir süre aralıksız dinlemiştim. Şimdi grupları hatırlamıyorum tabi! Epey zaman önceydi. Çok iyi müzik...

Vakit ayırdığınız için ok teşekkür ederim. Son olarak, Prova Mag okurlarına ve Türkiye'deki hayranlarınıza neler söylemek istersiniz?

Müziğimizi dinlediğiniz için ve yolladığınız harika mesajlar için teşekkür ederiz. Bizi onlar ayakta tutuyor.

Midlake

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: İrem Genkertepe

Prova Magazine

Temmuz 2018

Midlake

Merhaba, öncelikle bizi kırmadığınız için teşekkür ediyoruz. Nasıl gidiyor, neler yapıyorsunuz?

Magazininizin bir parçası olmamızı istediğiniz için teşekkür ederiz. Midlake'in gidişatına göre 2014 sonbaharından beri haklı bir moladayız. Gruptaki herkes müzikal olsun, diğer şeyler olsun kendi işine bakıyor. Hala takılıyoruz fakat artık yorucu işler tarafından kontrol edilmiyoruz. Bu harika oluyor! Her zaman yeni bir kayıt hakkında bir konuşma geçiyor, ama kimse bunun için acele etmiyor. Bizler küçük işletme sahipleriyiz ve aile adamlarıyız. Bu yüzden artık hayatımızda daha farklı öncelikler var. Eminim ki yakında geri döneceğiz.

Öncelikle grubunuzun ismi ve onun hikâyesini sormak istiyorum. Bize biraz bundan bahsedebilir misin?

Umarım bu hikaye benim için utanç verici olmaz. :) Çok öncesinde, 1999 civarı, hepimiz grubumuz için bir isim bulmak istiyorduk. Herkesin bir fikri vardı, diğerleriyle paylaşıyordu ama hiçbiri yeterince ilgi çekici değildi. Herkesin katıldığı bir grup ismi bulamamıştık. Tim Smith harika bir fikir bulup bize şehirde güzel bir mekânda Midlake adında bir grubun çalacağını söyledi. Hepimiz "Evet, konsere gitmek istiyoruz, güzel bir

fikir." modundaydık. Bunu bize bir Pazartesi günü söylemişti. Çarşamba günü bize Cuma günkü Midlake konserine gidip gitmeyeceğimizi tekrar sordu, akabinde "Kulağa gayet hoş gelen bir grup ismi değil mi?" diyerek. Hepimiz buna katıldık ve böyle bir ismin hoş olacağını düşündük. Tabi o zamanlar sosyal medyada değildik, hiçbirimiz bunu araştırmamıştı. En sonunda Tim şaka yaptığını ve Midlake diye bir grup olmadığını söyledi. Sadece bizim grubun ismine nasıl tepki vereceğimizi görmek istemişti. Bu olaydan beri grubumuzun adı Midlake. :)

Müziğe nasıl başladınız? Neyden ilham aldınız?

Hepimiz çocukken enstrüman çalıyorduk. Ailemiz müzikle iç içeydi. Annem ve büyükanmem de öyle, bu yüzden müzik, her zaman ilgilendiğim bir şey oldu. Size anlatabileceğim hikayelerin hepsi neredeyse bununla alakalı. Hepimiz Denton, Texas'a Kuzey Texas Üniversitesi'ne Jazz bölümü okumak için geldik. Bölümde tanıştık ve daha fazla doğaçlama müzik yapabilmek için grup olarak çalmaya başladık. Nihayetinde doğaçlamadan uzaklaştık. Ve bu girişim şarkı sözü yazmaya kadar gitti. Birkaç kayıt ekipmanı aldık ve dedikleri gibi, "gerisini zaten biliyorsun!"

Midlake

Şarkı sözü yazmanız ne kadar sürüyor?
Şarkıları kim yazıyor?

Grubun kuruluşundan, 1999'dan 2012'ye kadar Milkmaid Grand Army, LP's Bamnan & Slivercork, The Trials of Van Occupanther ve The Courage of Others albümlerinin şarkı sözlerini Tim Smith yazdı. Paul Alexander ve Eric Pulido Lp Antiphon'un şarkı sözleriyle ilgilendi. Şarkı sözlerinin üstesinden gelmek her zaman zor olmuştur. Tim yazdıkları için saatler harcıyordu, bu onun için büyük ve fark edilebilir bir gelişme oldu. O hikâyeler ve dünyalar yaratmakta gerçekten iyi ve müziğimizin eşsiz olmasına Tim'in yaratıcılığı yardımcı oldu. Nihayetinde bu eşsizlik, bir sürü grubun tarzından bizi ayırdı.

Midlake albümleri ya da şarkıları arasında hangisi favoriniz?

Favorim olan Midlake kaydı Bamnan & Slivercork. Kabul ediyoruz ticari olarak çok fazla başarılı değildi, ama onu özel yapan şey birçok yaratıcı süreçten geçmemiz. Bu yüzden favorim. The Trials of Van Occupanther albümüne kadar sahneye çıkamadık ya da patlamadık. Ama Bamnan & Slivercork kesinlikle Avrupa'da biraz olsun bir güvene sahip olmamıza yardımcı oldu.

Size göre, bu yılın ilk 10 albümleri neler? Ayrıca, çalma listelerinizde hangi şarkılar var?

Başka bir utanç verici cevap daha! Çok fazla modern müzik dinlemem açıkçası. Hatta size herkesin dinlediği o meşhur grubu bile söyleyemem. Stüdyo kayıtlarının yaratılışından bu yana müzik sektöründe bir çok şey yapıldı. Ama inanın bana, ben 60'lar, 70'ler ve 80'lerde takılıp kaldım. Favori albümüm Hawkwind grubundan "Warriors on the Edge of Time". Gerçekten yapısal olarak, ses olarak, şarkı sözü olarak içinde her şeyi barındırıyor içinde! Ve doğduğum yılda çıkmış. Yani 1975.:) Belki de bu albümü çok fazla sevmemin sebebi budur.

Midlake üyelerinin müzik dışında ilgilendiği başka bir alan var mıdır?

Hepimizin ilgilendiği birçok şey var. Jesse Chandler ve ben koşmaya bayılıyoruz. Yani, uzun mesafeler... Maratonlar ve daha uzunları... Ve hepimizin Paschall adında ortak bir barı var. Ve bar işletmenin nasıl olduğunu görmek, gerçekten eğlenceli. İlave olarak Denton Music Workshop adında bir müzik stüdyosu işletiyorum. Dersler, provalar, kayıtlar...

Midlake

Bize sevdiğiniz dergilerden ve kitaplardan bahsedin ve albümler, filmler, yazarlar önerin. Evet, kültürel bir soru.. Bunlar hakkında soru sormalıyız, biliyorsunuz. Asıl esas olan, bu nahoş kısım.

Son olarak okurlarımıza neler söylemek istersiniz?

Herkese çok selamlar!

Yine... Ve ekseriyetle Hawkwind grubundan herhangi bir şey. Bir bilim kurgu yazarı olan Robet Jordan harika mesela. En iyisi “Zaman Çarkı” kitap serisi. Çok fazla inek işi biliyorum, ama hikâye mükemmel. 13 kitap ve 500 sayfadan fazla oluşan bir külliyat.

Türkiye hakkında ne biliyorsun? Ülkemizden çıkan herhangi bir grubu dinliyor musun? Bir de, Türkiye’de konser verebilme şansınız var mı?

Türkiye’de iki kez bulunduk. Birincisi 2010 yılında, Kasım ayındaydı. İstanbul’da Salon adlı bir mekânda iki gece çaldık. Türkiye’deki ilk deneyimimdi ve harikaydı. Galata Kulesi’ne yakın bir otelde kaldık. Zamanımın çoğunu Galata Kulesi çevresinde geçirdim. İkincisi ise 2014 yılı Temmuz ayındaydı. İstanbul Maçka Küçükçiftlik Park’ta Neil Young konserini başlatmıştık. Harika bir konserdi. Sanırım Neil Young’un Türkiye’deki ilk konseriydi. Oraya geri dönüp çalmayı ya da sadece ziyaret etmeyi çok isterim. Ayrıca Türkiye’deki müzik sektörü hakkında biraz bilgimi tazelemem gerekiyor. Çünkü pek bir şey bilmiyorum.

Misia

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: İrem Genkertepe

Prova Magazine

Temmuz 2018

Misia

Öncelikle, selamlarımı sunarım. Ropörtaj ricamı kabul ettiğiniz için de çok teşekkür ederim. Nasılsınız, son zamanlarda neler yapıyorsunuz?

Beni düşündüğünüz için teşekkür ederim. Son zamanlarda sahnede Iberoamericano De Teatro In Bogote Colombia adında bir festivalde monolog yapıyor ve Çin, Makao'da geleneksel bir orkestrayla konser veriyordum. Şimdi ise 2019 baharında yayınlanacak olan "Pura Vida, Soundtrack" adlı albümüm üzerinde çalışıyorum.

Üzücü bir şekilde, Türkiye'de çok bilinmiyorsunuz. Bu da sizinle ropörtaj yapmama vesile oldu. Sizi tanımakta pek şanslı olmayanlara biraz Misia'dan bahseder misiniz?

Size biyografimi göndermem benim için daha kolay olur, siz de ne söyleyeceğinize karar verirsiniz. (<http://www.misia-online.com/official/uk/biography.html>)

Müziğe nasıl başladınız? Size ilham veren şey neydi?

Annemin ailesinde, üçüncü jenerasyon bir sanatçıyım. Annem bir dansçıydı, büyükannem Burlesque performansçısı ve Vodvil aktrisiydi. İkisi de bu işleri Barselona'da gerçekleştirdiler. Onlar kesinlikle benim için çok büyük ilham

oldular, tabi ki doğduğum şehir, Kuzey Portekiz, In Porto'daki sıradan hayatımda dinlediğim/duyduğum Fado Müzik ile beraber.

Evet, biliyorum ki tüm parçalarınız sizin için çok değerli. Ama duygusal olarak sizi zorlayan ve sarsan bir parça seçebilme şansınız var mı bizim için?

Çoğu zaman şiirler yüzünden söylerim, kelimeler beni harekete geçiren şey, asıl gücüm. En saygın şairlere Fado ve sesim için yazmalarını söyledim çünkü... Seçmesi çok zor, üzgünüm...

Maalesef bizim için, Fado çok bilinen bir tür değil. Ama bildiğim kadarıyla melankolinin en tatlı hali.. Okuyucularımıza geleneksel ya da yerli sanatçılar önerebilir misiniz?

Dinlenecek en önemli Fado şarkıcısı Amalia Rodrigues. Alfredo Marceneiro mükemmel bir Fado besteciydi, bu yüzden o da çok önemli bir kişilik. Bu günlerde ise Ricardo Riberio, Camane, Carminho, Ana Moura ve Aldina Duarte gibi isimleri dinlemelisiniz.

Son zamanlarda en çok kimi dinliyorsunuz?

İngiliz Grup Tiger Lillies... Dark Cabaret.

Misia

Size göre, bu yılın ilk 10 albümleri nelerdir?

Kusura bakmayın, müziğe bu açıdan bakmıyorum. Müzik bir rekabet değildir. Her zaman Amalia Rodriguesi Maria Callas, Piazzolla, Nino Rota, Jill Tracy, Orquestra Fernandez Fierro, Anthony and the Johnsons, Kudsi Ergüner, The Tiger Lillies, Amy Winehouse, Diamanda Galas vb. dinlerim.

Genel olarak Türk grupları ya da Türk müziği hakkında ne biliyorsunuz?

“Ruas” adlı albümümde inanılmaz Türk Müziğini ve sözlerini barındıran “Biraz Kül Biraz Duman” şarkısını kaydettim. Tabi ki Kudsi Ergüner’in izlediği yolu ve Taksim Triyosuna bayılıyorum.

Hiç Türkiye’yi ziyaret ettiniz mi? Ettiyseniz, gözlemlerini bizimle paylaşabilir misiniz?

Türkiye’yi ilk 1996 yılında, Cemal Reşit Rey Konser Salonu’nda verdiğim konser vesilesiyle ziyaret ettim. Ondan sonra İstanbul’da Aya İrini gibi mekanlarda birkaç kez performans sergiledim. Ve yirmi yıl sonra da 2016 yılında tekrar Cemal Reşit Rey Konser Salonu’nda konser verdiğim için çok mutluydum.

Müzik dışında ilgilendiğiniz başka bir şey var mıdır?

Müzik, bu dünyada ilgilendiğim milyonlarca şey arasından sadece bir tanesi. Dünyanın her köşesinden insanlar, seyahat, edebiyat, resim, heykel, tarih, antropoloji, sinema, hayvanlar, bitkiler, doğa, İstanbul, Napoli, Tokyo, New York gibi dünya şehirleri.. Özgür bir ruhum var ve çok meraklı bir insanım.

Her şey için teşekkürler. Son olarak, Prova Mag okuyucularınıza ve Türk dinleyicilerinize ne söylemek istersiniz?

Kültürünüze bayıldığımı söylemek istiyorum. İstanbul’a şarkı söylemek dışında çok sık giderim. Sizi seviyorum, Türkiye’yi son zamanlarda çok düşünüyorum ve ülkeniz için en iyisini diliyorum.:)

The Handsome Family

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

Prova Magazine

Temmuz 2018

The Handsome Family

Merhaba, röportaj teklifimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Nasılsınız, neler yapıyorsunuz?

Büyücülerin ritüel amaçlı esrar kullanımı ile ilgili bir podcast dinliyorum.

İlk olarak, sizin grubunuzun adını ve hikayesini sormak istiyorum. Bize biraz anlatabilir misin?

Carter Ailesi ve Manson Ailesi arasında bir şey.

Müziğe nasıl başladınız? Esin kaynaklarınız nelerdi?

İkimiz de hep şarkıları sevdik. Müziğin ve kelimelerin daha büyük bir şey yapmak için bir araya geldiği çok güzel bir sanat biçimi.

Söz yazımı ve müzik yapımı arasındaki paylaşımınız nasıl ve lirikleri yazmak ne kadar sürede tamamlanıyor?

Ben, Rennie, sözleri yazarım. Brett müziği yapar. Sözleri yazmak benim için uzun zaman alıyor ve genelde hepsi tek seferde geliyor.

Şarkılarınızın birer hikayesi olduğunu söylemek mümkün mü?

Hepsi, genellikle, hikaye üzerine şarkılar. Hikayelerin düşünüyü görürüz ve bir birbirimize anlatamadığımız şeyleri hikâyelerle anlatırız.

Sözleriniz, özneleriniz veya hayali dünyanızı açıklamanın yolu gibi yıllar içinde nasıl değişti?

Umarım değişiyor, büyüyorumdur. İlk sözlerim daha delice, korkutucu, karanlık sözlerdi çünkü o zamanlar ben de öyle biriydim. Daha büyük bir anlayışa doğru ilerlediğimi hissediyorum.

Peki favori The Handsome Family şarkınız hangisi desem, seçim yapabilir misiniz?

Bitirdiğimiz son şarkı her zaman favoridir. Bir şarkıyı bitirmek efsane bir şey.

Son zamanlarda kimleri dinliyorsunuz peki?

Yeni müzik pek ilgimizi çekmiyor. Desmond Decker ve Wagner'in operalarını severim. Ayrıca Grandaddy de severiz.

Müzik dışında nelerle ilgileniyorsunuz?

Büyü ve esrar!

The Handsome Family

Bize sevdiğiniz dergilerden, kitaplardan, albümlerden ve filmlerden bahsedebilir misiniz? Evet, bu klasik kültürel soru.. Bunu sormamız gerekiyordu, hoş olmasa da.

Şu sıralar daha çok gerçekliğimizi değiştirebilecek yollarla ilgiliyim. NLP(Neuro-linguistic programming) ve kaos majisi. Bu araçlar gerçek birer gerçeklik manipulatörü. Kafayı güzelleştirip eski bir anıyı yad ederim ve o anıya daha önce olmamış bir şeyi hayal ederek eklerim. Bunu çok yoğun düşlerin ve bir sonraki sefer o anıyı hatırladığımda, benim eklediğim detay da beraberinde gelir. Bu, her ne yaşamak istersek bunun düşünüyebileceğimiz anlamına geliyor. Bu kolay bir şey değil ama öte yandan ben bizim, insan türünün, yaşadığı dünyayı hep birlikte düşleyerek var ettiğinden şüpheleniyorum. Daha iyi bir düşünmek için daha çok çalışmamız gerekiyor kesinlikle.

Peki Türkiye hakkında neler biliyorsunuz? Türk müziği veya Türk kültürü hakkında..

Annemler bir gemi turuna çıkmışlardı, gemi Türkiye’de de durmuş ve bana oradan sihirli bir göz tılsımı getirmişlerdi. Ayrıca Osmanlı İmparatorluğu zamanında sultanların birbirini öldürmesi de hep ilgimi çekmişti. Çoğu boğdurulmuş.

Vakit ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Son olarak, Prova Mag okurlarına söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Dünyaya ihraç ettiğimiz tüm bombalar, plastik torbalar ve alışveriş için özür dileriz.

Brother Dege

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: Altar Parssoy

Prova Magazine

Ağustos 2018

Brother Dege

Merhaba, röportaj teklifimi kabul ettiğin için teşekkür ederim. Nasılsın, nasıl gidiyor?

İyiyim. Biraz yorgunum ama iyiyim. Son 124 gündür turnedeydim o sebeple kafam biraz tuhaf.

Seni henüz tanımayanlar ve seni senden duymak isteyenler için, kendinden biraz bahseder misin? Brother Dege kimdir?

Doğma büyüme Louisianalı bir müzisyen ve yazarım. Bataklıklar, çayırlar, çiftlikler, nehir timsahları, yılanlar. Müziğim ana akımın dışında ve sınıflandırması güç. Yıllar boyunca pek çok tuhaf işte çalıştım; taksicilik, amelelik, tamircilik, evsizlere yönelik hayır işleri, aşçılık, fabrika işçiliği, kuryelik... Hayalperestim.

Ülkemizdeki pek çok kişi seni Django Unchained filmi aracılığıyla tanıdı. Eh, sana Quentin Tarantino ve bu hikayeyi sormak istiyorum. Bize biraz anlatabilir misin?

Quentin arabasında eve giderken Genya Raven'in Little Steven's Underground Garage adlı radyo programında benim bir şarkımı duymuş. Beğenince Django Unchained filminde kullanmaya karar vermiş. Pek çok kişi yaptığım müzikten haberdar değildi ama ben keşfedildiğinde yirmi yıldır yapıyordum.

Şimdi biliyorum, yaptığın şarkıların hepsi senin için çok değerlidir. Fakat, yine de içlerinde seni daha çok etkileyen, daha çok değeri olan, yaparken daha iyi hissettiğin bir parçan var mı?

Hepsi farklı yaratıklar. House of the Dying Sun içlerinde en ağır, canlı performansta en zorlayıcı olanı çünkü konusu ve melodisi oldukça karanlık.

Peki, genel olarak Türk müzik grupları yahut Türk müziği hakkında neler biliyorsun?

Üzgünüm ama pek fazla şey bilmiyorum. Ama her tür müzikle ilgiliyim.

Daha evvel Türkiye'de bulundun mu?

Hayır, Türkiye'ye ya da o bölgedeki başka bir yere hiç gitmedim ama gitmeyi çok isterim. ABD'den ayrılmanın tek fırsatı çıktığımı gösteriler.

Son zamanlarda en çok neler dinliyorsun peki?

Experimental. Metal, punk. Nadiren modern Blues dinlerim, çoğunlukla eski delta türü şeyler.

Brother Dege

Peki bize geleneksel müzik icra eden favori sanatçılarını tavsiye etmeni istesem?

Blind Willie Johnson, Sandy Bull, Lost Bayou Ramblers, Bukka White, Sonic Youth.

Şimdi de en favori 10 filmini paylaşır mısın?

1. Apocalypse Now
2. Apocalypso
3. The Outlaw Josey Wales
4. River's Edge
5. Eraserhead
6. Unforgiven
7. Holy Mountain
8. Naked Lunch
9. Blue Velvet
10. The Jerk

Eğer kült bir filmin müziklerini yapabilecek olsan, bu hangisi olurdu?

Alejandro Jodorowsky'nin El Topo filmi.

Vakit ayırdığın için teşekkür ederim. Son olarak, Prova Mag okurlarına neler söylemek istersin?

Tüm kültürler ve müzik sınırlar boyunca bağlantı halinde. Bu insanlık denkleminin pek konuşulmayan x değişkeni. Sanatla uğraşın, sevişin. Ve maceradan keyif almaya çalışın.

Troy Duffy

Röportaj: Altay Kenger

Çeviri: İrem Genkertepe & Altar Parssoy

Prova Magazine

Ağustos 2018

Troy Duffy

Öncelikle, bizi kırmadığın için teşekkürler. Nasılsın?

Harikayım! Kızım Gracie 5 yaşına yeni girdi, bebekleriyle oynamama ve ona çikolata vermeme izin veriyor, bu yüzden bayağı meşgulüm.

Türkiye’de, diğer ülkelerde olduğu gibi birçok Şehrin Azizleri hayranı var. Ayrıca burada basında yer verildiğini de söyleyemeyiz. Yani, o kadar yıldan sonra Türk hayranlar olarak iletişim kurmaya çalışıyorduk. Bizlere The Boondock Saints efsanesini nasıl tarif edersin?

Evet. Yer verilmemesine rağmen bu kadar hayranı olması beni şaşırtmadı. Boondock’u sevenler zaten kült olmasına yardımcı oldular. Çoğu hikayeyi duydum ve hepsi basitçe şöyle başlıyor; Biri bir arkadaşını sandalyeye oturtuyor ve “Bu filmi izliyorsun!” diyor. Böylece yeni bir hayran oluşmuş oluyor.

Örneğin bu efsaneyi sen oluşturmamış olsaydın, televizyonda denk gelseydin, dışarıdan biri olarak izlemesi nasıl olurdu?

Sanırım beğenirdim çünkü yazacağım ilk gün kalemi elime aldığımda, gerçekten izlemek istediğim bir film yapacaktım. Gerçekten görmek istediğim karakterlerle dolduracak, kendi espri anlayışımı ve sertliğimi koyacaktım.

Senaryoyu yazmadan önce bile seni etkilemiş yönetmenler kimdi? Ve ilk 10 film listeni bizimle paylaşır mısın?

Her zaman büyük yönetmenleri sevdim. Coppola, Scorsese, Tarantino gibi.. İlk 10 listesi biraz zor olacak gibi. Belki de elmas değerindeki birkaç filmi önersem daha iyi olur. Chopper, Nil by Mouth, Gangster #1, Romper Stomper.

Biz aşırı derecede senaryoyu yazım sürecini merak ediyoruz. Sanırım 25 yaşındaydın ve tecrüben yoktu. Seni yazmaya iten şey neydi? İnce şakaları, cinaslı ve içinde harika bir mesaj barındıran bir hikâyeden daha fazlaydı çünkü. Bize biraz bahsedebilir misin?

Bu süreç ben yazmaya daha çok yaklaştıkça değişiyor ve yön değiştiriyor. Boondock için, bayağı basit bir süreçti. Ket vurulmuş ve parasızdım. Esasen, bu alanda yaptıklarımı düzeltmek için, küçük fantezimi kullandım. Yazdım. İki sıradan adamın sandalyelerinden kalkıp bunun hakkında bir şeyler yaptıkları başladığım şeydi, basit bir fikir olandı. Buradan itibaren günden güne çalışınca, karakterler ve hikâye hiç yoktan ortaya çıktı.

Troy Duffy

Bildiğim kadarıyla, Şehrin Azizleri'ni "The Boondock Saints: Origins" adında bir televizyon dizisine uyarlıyormuşsun. Bize bunun hakkında biraz bilgi verebilir misin? Kaç sezon ya da kaç bölüm olmasını öngörüyorsun? Hangi kanalda/ağda yayınlanacak? MacManus Kardeşler, Il Duce, Rocco, Romeo, Smecker gibi ikonik karakterleri göreceğ miyiz?

Evet. Bu bir başlangıç noktası. Her şeyin baştan başladığı bir televizyon dizisi. "Connor ve Murphy bizim kıyılarımızda ortaya çıksaydı ne olurdu?" sorusu üzerine kafa patlatıyor. Amerika'da idealize edilmiş bir yaşam konsepti üzerine büyümüş iki İrlandalı kardeş, olanları bilmek için buraya geliyor. Açıkçası planları buraya kötü adamları öldürmek için gelmek değildi, o zaman nasıl yasal yetkileri olmadan kendi çıkarlarına göre düzen sağlamaya sürüklendiler? Bu işin öldürme kısmına katılıyorlar mı? Bu dövmele nereden geliyor ve bu iki kardeş için ne ifade ediyorlar? Basitçe filmin meraklıların yirmi yıldır sorduğu tüm sorular cevaplanmış olacak.

Bu televizyon dizisi dışında başka bir projede çalışıyor musunuz? Ya da böyle bir plan öngörüldü mü?

Evet. Bir tanesi "The Blood Spoon Council" bir seri katil polisiyesi.

İkincisi, "Guest House" adında bir komedi. Diğer i se "Rock'em Sock'em" adında, hakikaten bir aksiyon dizisi.

Sormadan edemeyeceğim.. Bir kedinin Beretta 92FS tarafından kazara ölmesi fikri aklına nasıl geldi? Bu sahneden sonra size gelen tepkiler nelerdi?

Ha! Eski karımın sinir bozucu minnoşlarından. Ben köpek insanıyım. İzleyiciden genellikle, kontrol edilemeyen bir kahkaha tufanı aldım.

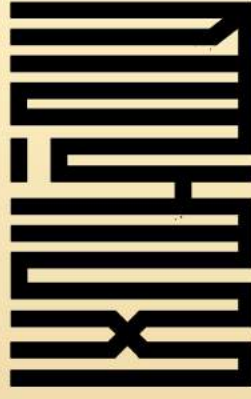
Sana bir şey sormam gerekiyor, sanırım bazı gayri resmi İrlandalı Folk albümlerinin birkaçından film müziği olarak bahsedebilirsin. Beğendiğin birkaçını bize önerebilir misin?

Şu ana kadar İrlanda'dan duyduğum en iyi şarkı High Kings grubundan "Parting Glass".

Vaktini bize ayırdığın için çok teşekkür ederim. Umarım Şehrin Azizleri evrenini tekrar görebiliriz. Son olarak, Prova Mag okuyucularına ve Türk hayranlarına söylemek istediğin bir şey var mı?

Türk hayranlar, duyun beni! Son zamanlarda Yeni Rakı'yı denedim ve berbattı! Ama eğer Türkiye'ye gidersem, sizinle rakı içmem kaçınılmaz olacak!

Faili Meçhul İntiharlar
Altay Kenger
Altay Öktem Okumaları

Faili Meçhul İntiharlar
Altay Öktem Okumaları

Altay Kenger
Sen Hep Ölümü Düşünmek Gibisin
Birhan Keskin Okumaları

Sen Hep Ölümü Düşünmek Gibisin
Birhan Keskin Okumaları

Altay Kenger
BUDMO

counter-ground culture zine

kış süremi

v3